

โครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องเขนดอกไม้สด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

โครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE JEWELRY DESIGN PROJECT TO CREATE EXPERIENCE WITH HANDICRAFTS
HANGING FLOWER AND FRESH

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts JEWELRY DESIGN
Department of Jewelry Design
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

60157301 : การออกแบบเครื่องประดับ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : เครื่องประดับ / หัตถศิลป์ / สื่อการเรียนรู้ / สร้างสรรค์

นางสาว จารุชา กฤตยาเดโช: โครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับ
หัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ศิ
รินคราภรณ์

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเยาวชนหญิงยุคใหม่
กับงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด ที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทย หัตถศิลป์ดอกไม้สด หมายถึง การนำ
ดอกไม้สดของไทย มาประดิษฐ์ให้เป็นชิ้นงานที่ประณีตงดงามด้วยวิธีการกรอง เย็บ มัด ปัก พับ
ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย โครงการวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาและวิเคราะห์ถึงคุณค่า
ทางตรง คุณค่าทางอ้อม เพื่อสร้างประสบการณ์ผ่านงานเครื่องประดับ

จากการวิเคราะห์คุณค่าทางตรงของหัตถศิลป์ดอกไม้สด แสดงคุณค่าสังคมและวัฒนธรรม
ในอดีตจากการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สด และคุณค่าแฝงคือคุณค่าด้านการพัฒนาสร้างสรรค์และคุณค่า
ด้านการพัฒนาตนเอง การสร้างความชำนาญและความอดทนเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับผู้ที่ทำงานหัตถศิลป์
ดอกไม้สดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงได้นำเนื้อหาดังกล่าวมาพัฒนาประยุกต์ร่วมกับการสร้างสื่อการสอน
แบบใหม่ เพื่อพัฒนาเยาวชนยุคใหม่ให้มุ่งสู่การพัฒนาตนเอง และพัฒนาความรู้ความสามารถในการ
สร้างสรรค์ ให้เหมาะสมกับสังคมยุคใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากในอดีต

จากกระบวนการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้ค้นพบความรู้ดั้งเดิม กรรมวิธีการสร้าง
ผลงาน หัตถศิลป์ดอกไม้สด พัฒนาต่อยอดเพื่อทำสื่อการเรียนรู้สำหรับเยาวชน ส่งเสริมวัตถุประสงค์
โครงการ สามารถนำไปเสริมการสร้างสรรค์ประสบการณ์ เพื่อสร้างเครื่องประดับเพื่อตอบสนอง
ตนเองต่อสังคมยุคใหม่ ที่ส่งผลต่อจิตใจผู้ร่วมโครงการได้

60157301 : Major JEWELRY DESIGN

Keyword : JEWELRY / CRAFTMANSHIP / LEARNING MATERIALS / CREATIVE

MISS JARUCHA KRITTAYADAYCHO : THE JEWELRY DESIGN PROJECT TO CREATE EXPERIENCE WITH HANDICRAFTS HANGING FLOWER AND FRESH THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR SUPAVEE SIRINKRAPORN, Ph.D.

This research project aims to create a shared experience between young women of the new era with fresh flower crafts That is the traditional wisdom of Thailand Handicraft of fresh flowers means bringing fresh flowers of Thailand. It is made into a neat and exquisite piece by means of filtering, sewing, binding, or folding, which can be used for many purposes This research project focuses on studying and analyzing the direct values. Indirect value to create experience through jewelry work from direct analysis of fresh flower craftsmanship shows the social and cultural values of the past from the handicraft of fresh flowers. Also, the hidden value is the creative development value and the self-development value. Building expertise and patience are inevitably coupled with those who do fresh flower craftsmanship. Therefore, the content was developed and applied together with the creation of new teaching materials. To develop young people to strive for self-development, develop knowledge and creativity to suit the modern society that has changed from the past.

From the educational process Data analysis Makes discovering the original knowledge The process of creating a portfolio Handicraft of fresh flowers, Further development to create learning materials for youth to promote project objectives can be used to enhance the creation of experiences In order to create jewelry to meet oneself in modern society that can affect the minds of the project participants.

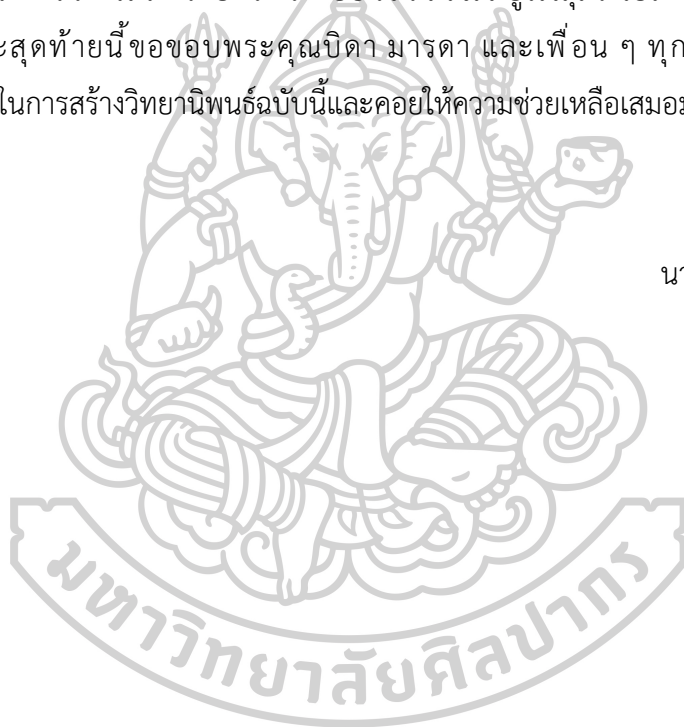
กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการรวบรวมความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้
กลิ่นกรองเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุด ทั้งทางด้านกระบวนการคิดและการปฏิบัติ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณาจารย์ทุก ๆ ท่าน ในภาควิชา
ออกแบบเครื่องประดับ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้คำชี้แนะให้คำปรึกษาในสิ่งที่
ถูกต้อง ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง และให้กำลังใจมาโดยตลอด

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์ ผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำ
แนวทางในการดำเนินการสร้างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ลุล่วงไปได้ด้วยดี

และสุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจสำคัญ
คอยสนับสนุนในการสร้างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และคอยให้ความช่วยเหลือเสมอมา

นางสาว จารุชา กฤตยาเดโช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตในการวิจัย.....	2
แนวทางการแก้ไขปัญหา วิธีการศึกษา.....	2
แผนการดำเนินการ.....	3
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความสนใจและกิจกรรมของเด็กผู้หญิง.....	5
การพัฒนาและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 11-14 ปี.....	6
หัตถศิลป์ดอกไม้สด.....	7
ประเภทของงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด.....	7
เครื่องแขวนดอกไม้สด.....	12
แนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยม.....	17
สื่อการเรียนการสอน.....	20

การสร้างแรงจูงใจจากสื่อการเรียนรู้.....	20
ผลงานเครื่องประดับเอกลักษณ์ไทยที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ	22
สภาพสังคมในยุค covid-19	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินวิจัย	31
วิเคราะห์กิจกรรมและความสนใจเด็กผู้หญิงอายุ 11-14 ปี.....	31
ความสำคัญของเครื่องประดับกับเด็กผู้หญิงอายุ 11-14 ปี.....	33
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี.....	34
Active Learning สู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	35
วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	36
วิเคราะห์เครื่องแขวนดอกไม้สด.....	37
วิเคราะห์รูปแบบเทคนิคการร้อย	40
วิเคราะห์ความสำคัญของเครื่องประดับกับงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด.....	50
วิเคราะห์รูปแบบในการนำเสนอ	58
สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอการเรียนรู้.....	60
เกณฑ์การเลือกผู้ใช้งาน.....	61
บทที่ 4 แนวทางการออกแบบ	64
ทดลองใช้เทคนิคหัตถศิลป์ดอกไม้สด การร้อยมาลัย	64
การเชื่อมโยงสู่แนวทางการออกแบบชุดอุปกรณ์.....	68
ออกแบบเครื่องประดับ	71
ทดลองสร้างชิ้นงานอะไหล่เครื่องประดับต้นแบบ	84
ตัวอย่างชิ้นงานเครื่องประดับ.....	90
ทดลองสร้างสื่อการเรียนรู้.....	92
บทที่ 5 กระบวนการการทดลอง	99
ชุดอุปกรณ์ทดลอง.....	99

ชุดสื่อการเรียนรู้.....	100
การทดลอง.....	111
สรุปผลการทดลอง.....	121
ผลการวิจัย.....	122
อภิปรายผล.....	124
ข้อเสนอแนะ.....	126
รายการอ้างอิง.....	127
ประวัติผู้เขียน.....	128

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงแผนการดำเนินงาน.....	3
ตารางที่ 2 ตารางแสดงการเปรียบเทียบหน้าที่และความรับผิดชอบเด็กผู้หญิงยุคก่อน และปัจจุบัน	6
ตารางที่ 3 ตารางแสดงเทคนิคในการทำส่วนประกอบของเครื่องแขวน.....	16
ตารางที่ 4 ตารางการสร้างแรงจูงใจในการสร้างสื่อการเรียนรู้.....	21
ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์วิธีพัฒนาการ ตามหลักการพัฒนาตามช่วงวัยอายุ 11-14 ปี	32
ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์เทคนิควิธีการขึ้นรูปส่วนประกอบเครื่องแขวนดอกไม้สด.....	39
ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยอุบะ	41
ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยตาข่าย	44
ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยมาลัย	47
ตารางที่ 10 ตารางวิเคราะห์วัสดุที่ใช้ในการทดลอง	51
ตารางที่ 11 ตารางการทดลองดอกมะลิ	52
ตารางที่ 12 ตารางการทดลองดอกกรัก	54
ตารางที่ 13 ตารางการทดลองกลีบดอกไม้	56
ตารางที่ 14 ตารางการทดลองดอกจำปี	57
ตารางที่ 15 ตารางการทดลองเทคนิคหัตถศิลป์การร้อยมาลัย	64
ตารางที่ 16 ตารางสรุปผลการทดลองการร้อยมาลัย.....	66
ตารางที่ 17 ตารางผลการทดลองหัตถศิลป์เทคนิคการร้อย	112
ตารางที่ 18 ตารางผลการทดลองกิจกรรมที่ 2 สร้างเครื่องประดับจากหัตถศิลป์ดอกไม้ ผ่านเทคนิคการร้อย	116
ตารางที่ 19 ตารางผลการทดลองกิจกรรมที่ 3 สร้างเครื่องประดับผ่านการอภิปรายแบบกลุ่ม	119

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพพานพุ่ม	8
ภาพที่ 2 ภาพบายศรี.....	9
ภาพที่ 3 ภาพพวงมาลัย	10
ภาพที่ 4 ภาพเครื่องแขวนดอกไม้สด.....	11
ภาพที่ 5 ภาพเครื่องแขวนดอกไม้สด 2	12
ภาพที่ 6 ภาพเรือพยุหยาตราทางชลมารค.....	14
ภาพที่ 7 ภาพส่วนประกอบเครื่องแขวนดอกไม้สด	14
ภาพที่ 8 แผนผังสรุปแนวคิดทฤษฎีสรรค์นิยม เพื่อการศึกษา.....	19
ภาพที่ 9 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ saran official	22
ภาพที่ 10 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ ERasakon	23
ภาพที่ 11 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ inthai	24
ภาพที่ 12 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ Karat Jewel	25
ภาพที่ 13 แผนผังสรุปแนวทางการวิเคราะห์แบรนด์ในตลาด	25
ภาพที่ 14 ภาพพิพิธภัณฑ์ออนไลน์ British Museum.....	27
ภาพที่ 15 พิพิธภัณฑ์ ออนไลน์ Louvre.....	27
ภาพที่ 16 พิพิธภัณฑ์ออนไลน์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร	28
ภาพที่ 17 พิพิธภัณฑ์ออนไลน์ พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้มิวเซียมสยาม.....	29
ภาพที่ 18 สอนการทำเครื่องประดับเงินยัดลายออนไลน์บนเว็บไซต์ของ SACICT.....	30
ภาพที่ 19 ภาพกิจกรรมเสริมการพัฒนาศักยภาพเด็กอายุ 11-14 ปี.....	32
ภาพที่ 20 เครื่องแขวนดอกไม้สด 2 มิติ และ 3 มิติ	38
ภาพที่ 21 ภาพแผนผังสรุปแนวทางการเรียนรู้.....	58
ภาพที่ 22 ภาพโปรแกรม Microsoft Teams.....	59

ภาพที่ 23	ภาพโปรแกรม Zoom Meeting.....	59
ภาพที่ 24	ภาพโปรแกรม Google Meet	60
ภาพที่ 25	ภาพตัวอย่างเด็กผู้หญิงวัยเด็กและเครื่องประดับ.....	62
ภาพที่ 26	ภาพตัวอย่างเด็กผู้หญิงตอนต้นและเครื่องประดับ.....	62
ภาพที่ 27	ภาพตัวอย่างการแต่งตัวเด็กผู้หญิงตอนปลาย.....	63
ภาพที่ 28	แบบร่างการเชื่อมโยงการออกแบบ 1.....	69
ภาพที่ 29	แบบร่างการเชื่อมโยงการออกแบบ 2.....	70
ภาพที่ 30	ภาพแบบร่างเครื่องประดับต่างหู.....	71
ภาพที่ 31	ภาพแบบร่างเครื่องประดับต่างหู 2.....	72
ภาพที่ 32	ภาพแบบร่างเครื่องประดับต่างหู 3.....	73
ภาพที่ 33	ภาพแบบร่างเครื่องประดับแหวน.....	74
ภาพที่ 34	ภาพแบบร่างเครื่องประดับแหวน 2.....	75
ภาพที่ 35	ภาพแบบร่างเครื่องประดับแหวน 3.....	76
ภาพที่ 36	ภาพแบบร่างเครื่องประดับกำไลและสร้อยข้อมือ 1.....	77
ภาพที่ 37	ภาพแบบร่างเครื่องประดับกำไลและสร้อยข้อมือ 2.....	78
ภาพที่ 38	ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 1.....	79
ภาพที่ 39	ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 2.....	80
ภาพที่ 40	ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 3.....	80
ภาพที่ 41	ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 4.....	81
ภาพที่ 42	ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอและต่างหู.....	82
ภาพที่ 43	ภาพร่างเครื่องประดับเข็มขัด.....	83
ภาพที่ 44	ภาพชิ้นงานดอกมะลิ.....	84
ภาพที่ 45	ภาพชิ้นงานดอกจำปี.....	84
ภาพที่ 46	ภาพชิ้นงานดอกกรัก.....	85

ภาพที่ 47	ภาพชิ้นงานกลีบดอกไม้.....	85
ภาพที่ 48	ภาพชิ้นงานดอกพิกุล.....	86
ภาพที่ 49	ภาพชิ้นงานต่างหู.....	86
ภาพที่ 50	ภาพชิ้นงานตระกร้อ.....	87
ภาพที่ 51	ภาพชิ้นงานฐานดอกไม้.....	87
ภาพที่ 52	ภาพชิ้นงานก้านดอกไม้.....	88
ภาพที่ 53	ภาพก้านแหวน.....	88
ภาพที่ 54	ภาพชิ้นงานกำไล.....	89
ภาพที่ 55	ภาพเชือกไหมอูตั้ง.....	89
ภาพที่ 56	ภาพเข็มใช้ร้อยมาลัย.....	90
ภาพที่ 57	ภาพชิ้นงานต่างหู.....	90
ภาพที่ 58	ภาพชิ้นงานแหวน.....	91
ภาพที่ 59	ภาพชิ้นงานสร้อยข้อมือและกำไล.....	91
ภาพที่ 60	ภาพชิ้นงานสร้อยคอและสายคล้องแมส.....	92
ภาพที่ 61	ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 1.....	93
ภาพที่ 62	ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 2.....	94
ภาพที่ 63	ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 3.....	95
ภาพที่ 64	ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 4.....	95
ภาพที่ 65	ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 5.....	96
ภาพที่ 66	ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 6.....	97
ภาพที่ 67	ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 7.....	97
ภาพที่ 68	ภาพอุปกรณ์ชุดทดลอง.....	99
ภาพที่ 69	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 1.....	100
ภาพที่ 70	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 2.....	101

ภาพที่ 71	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 3	101
ภาพที่ 72	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 4	102
ภาพที่ 73	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 5	102
ภาพที่ 74	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 1.....	103
ภาพที่ 75	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 2.....	103
ภาพที่ 76	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 3.....	104
ภาพที่ 77	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 4.....	104
ภาพที่ 78	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 5.....	105
ภาพที่ 79	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 6.....	105
ภาพที่ 80	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 1	106
ภาพที่ 81	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 2	106
ภาพที่ 82	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 3	107
ภาพที่ 83	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 4	107
ภาพที่ 84	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 5	108
ภาพที่ 85	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 6	108
ภาพที่ 86	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 1	109
ภาพที่ 87	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 2	109
ภาพที่ 88	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 3	110
ภาพที่ 89	ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 4	110
ภาพที่ 90	ภาพตัวอย่างกิจกรรมผ่านโปรแกรม zoom	111
ภาพที่ 91	ภาพผลงานเครื่องประดับ 1	123
ภาพที่ 92	ภาพผลงานเครื่องประดับ 2	123
ภาพที่ 93	ภาพผลงานเครื่องประดับ 3	124

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประวัติศาสตร์ในอดีตจะเห็นได้ว่าสถานภาพของหญิงไทยอยู่ในสถานะด้อยกว่าเพศชาย โดยจะถูกครอบครองโดยชายผู้ที่เป็นใหญ่ในบ้านนั้น ในสมัยก่อนนั้นพ่อแม่จะไม่ให้ลูกผู้หญิงได้ออกไปเรียนหนังสือ ผู้ที่จะได้เรียนหนังสือนั้นจะต้องเป็นเด็กผู้ชาย เพราะสถานที่เรียนในสมัยก่อนนั้นคือวัด เด็กผู้ชายจะต้องบวชเรียนหรือไปเป็นลูกศิษย์พระ ส่วนเด็กผู้หญิงจะได้รับการอบรมสั่งสอนงานบ้านงานเรือน แต่ถ้าเป็นลูกสาวของขุนนางหรือข้าราชการ ชั้นสูง ก็จะได้รับ การอบรมสั่งสอนกิริยามารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปะหัตถกรรมต่าง โดยโลกของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนนั้นจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในพื้นที่ของครอบครัวโดยมีหน้าที่หลากหลายในครัวเรือน เช่น ดูแลปรนนิบัติสามี ดูแลลูก ดูแลบ้านเรือน ดูแลอาหารความหวาน

เด็กผู้หญิงในสมัยก่อนถ้าเป็นลูกเจ้าขุนมูลนายถึงจะไม่ได้รับการ เรียนรู้หนังสือ แต่มีการถูกปลูกฝังการเรียนรู้อะกาศการครองเรือน โดยจะได้รับการถ่ายทอดทักษะจากผู้ใหญ่ที่เป็นสตรีภายในบ้าน โดยจะไม่มีหลักสูตรตายตัว จะเป็นการสั่งสมและการบอกต่อ ส่งต่อองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น โดยมีทั้งการทำสำรับอาหารคาวและหวาน การถนอมอาหาร การแกะสลักผลไม้ เย็บผ้า ทอผ้า การทำเครื่องหอม งานดอกไม้สดตกแต่งบ้าน จนในสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงตระหนักดีว่าการจำกัดโอกาสการศึกษาของผู้หญิงไทยเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชาติ บ้านเมือง ดังทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในเรื่อง “เครื่องหมายแห่งความรุ่งเรืองคือสถานภาพแห่งสตรี” กฎหมายธรรมเนียมและประเพณีทั้งปวง ผู้ชายบัญญัติขึ้นสำหรับความสะดวกของผู้ชายเท่านั้น การจะแก้สถานภาพสตรีให้ดีขึ้น ต้องแก้ประเพณีและกฎหมายแผ่นดิน นับแต่นั้นมาสถานภาพของผู้หญิงในประเทศไทยก็เปลี่ยนไป มีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นทัดเทียมกับผู้ชาย ปัจจุบันเด็กผู้หญิงนอกจากการเรียนหนังสือจะเริ่มเข้าใจในบทบาทหน้าที่และเติบโต และรู้จักความสามารถของตัวเอง ในปัจจุบันเรียกได้ว่าเราสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ และค้นพบความสามารถได้อย่างหลากหลาย แต่ศิลปะหัตถศิลป์ซึ่งเป็นศาสตร์ที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน กลับจะถูกส่งต่อน้อยลง ด้วยข้อจำกัดหลายประการ

หัตถศิลป์ดอกไม้สด หมายถึง การนำดอกไม้สดของไทยชนิดต่าง ๆ มาประดิษฐ์ให้เป็นชิ้นงานที่ประณีตงดงาม ด้วยวิธีการกรอง เย็บ มัด ร้อย ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ประวัติความเป็นมาของการประดิษฐ์ดอกไม้สดเป็นเอกลักษณ์ของไทยที่บรรพบุรุษได้เป็นผู้คิดค้นประดิษฐ์

ตกแต่งสอดคล้องกับพระพุทธศาสนาขนบธรรมเนียมและประเพณี พร้อมไปด้วยดอกไม้และใบไม้ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดของไทย สืบสานจนมาเป็นเอกลักษณ์ที่คนไทยและคนต่างชาติดียอมรับความเป็นศิลปะที่ละเอียดอ่อนละเมียดละไม จนถึงปัจจุบันได้มีการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดอีกหลายวาระการใช้งาน เช่น พานพุ่ม พานพุ่มสังข์ บายศรี มาลัย เครื่องแขวน

เนื่องจากงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดซึ่งมีความซับซ้อนในการทำและมีการใช้เทคนิคเฉพาะในงานดอกไม้ โดยจะต้องใช้ความชำนาญในการทำ ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้สืบทอดงานหัตถศิลป์ประเภทนี้ลดน้อยลง จึงทำให้ข้าพเจ้าสนใจสร้างชุดเครื่องประดับเพื่อเป็นสื่อกลางในการสืบสานเทคนิคและส่งต่อคุณค่าของงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด และเป็นการพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาจิตใจให้แก่เด็กหญิงรุ่นหลังอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวความคิดการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สด ประวัติความเป็นมาและโอกาสในการแสดงตัวค้นหาคุณค่าที่แท้จริงของการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดและสามารถนำมาวิเคราะห์ เชื่อมโยงสู่การต่อยอดให้คนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญ

เพื่อนำเสนอหัตถศิลป์ดอกไม้สด ศิลปะที่แสดงอัตลักษณ์ที่สำคัญของชาติ ซึ่งมีพื้นฐานพัฒนาสมาธิจดจ่อและความสงบในการทำชิ้นงาน การฝึกฝนเพื่อชำนาญเป็นพื้นฐานในการทำงานที่ดีให้แก่เยาวชนหญิงยุคใหม่

ขอบเขตในการวิจัย

รวบรวมข้อมูลทั้งแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิ เพื่อศึกษา แนวความคิด รูปแบบ กระบวนการเทคนิคที่ใช้สร้างหัตถศิลป์ดอกไม้สดที่น่าสนใจ วิเคราะห์คุณค่าจากงานหัตถศิลป์

ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและหน้าที่ความรับผิดชอบ ของเด็กหญิงในยุคก่อนและเด็กหญิงในยุคปัจจุบัน เพื่อนำมาต่อยอดแนวความคิดในการสืบสานหัตถศิลป์ซึ่งเป็นภูมิปัญญาไทยที่ควรแก่การเก็บรักษาและส่งต่อให้คนรุ่นหลัง

วิเคราะห์และเชื่อมโยงสู่งานออกแบบและพัฒนาต่อยอดจากข้อมูลที่ศึกษาเพื่อพัฒนาสู่การออกแบบเครื่องประดับ ทดลองเทคนิค และวัสดุที่สอดคล้อง เพื่อนำมาสร้างชุดต้นแบบ 3 มิติ

แนวทางการแก้ไขปัญหา วิธีการศึกษา

จากงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดซึ่งมีความซับซ้อนในการทำและมีการใช้เทคนิคเฉพาะในงานดอกไม้ โดยจะต้องใช้ความชำนาญในการทำ ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้สืบทอดงานหัตถศิลป์ประเภทนี้ลดน้อยลง ข้าพเจ้าเห็นว่างานหัตถศิลป์ดอกไม้สดนี้เป็นศาสตร์และศิลป์ที่ควรได้รับ

การส่งต่อให้คนรุ่นหลัง เพราะเมื่อลงมือปฏิบัติ จะต้องใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การวางแผนถึงภาพรวมในการทำงาน และสมาธิ จดจ่อ สติและจิตใจถือเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคน ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้เป็นการออกแบบชุดเครื่องประดับที่จะสร้างประสบการณ์ร่วมกับเด็กหญิงรุ่นหลัง เสริมสร้างความประทับใจกับงานหัตถศิลป์ไทย ซึ่งเป็นวิธีใหม่ในการสร้างรูปแบบการจูงใจผ่านงาน เครื่องประดับมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและวิธีการศึกษาดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากในหนังสือ อินเทอร์เน็ต งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา งานหัตถศิลป์ดอกไม้สดของไทย เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าที่แท้จริงของงาน หัตถศิลป์ดอกไม้สด

2. ศึกษาข้อมูลหน้าที่ความรับผิดชอบของหญิงไทยในอดีตและปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเชื่อมโยง หาความเป็นไปได้ในการเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถ ในด้านงานหัตถศิลป์

3. วิเคราะห์ค้นหาเทคนิควิธีการสร้างสรรค์งานเครื่องประดับเพื่อสร้างจุดเชื่อมโยง ระหว่างงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดและเยาวชนหญิงรุ่นใหม่ ให้พัฒนาทั้งด้านความสามารถและจิตใจ

4. สร้างชุดทดลองการสร้างเครื่องประดับจากเทคนิคหัตถศิลป์ดอกไม้สด

5. นำเสนอผลการวิจัย สรุปผล แนวทางการแก้ไขและพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน

แผนการดำเนินการ

ตารางที่ 1 แสดงแผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลา (วัน/เดือน/ปี)
1. ศึกษาข้อมูลเพื่อเตรียมนำเสนอหัวข้อและโครงการศิลปนิพนธ์	14 ส.ค. 63 - 20 ธ.ค.63
2. ศึกษาหน้าที่และกิจกรรมเด็กผู้หญิงในยุคปัจจุบัน เพื่อค้นหา การพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่เด็กผู้หญิงยุคใหม่	21 ธ.ค. 63 - 31ม.ค 64
3. ศึกษาประวัติความเป็นมาเครื่องแขวนดอกไม้สด เพื่อเชื่อมโยง การพัฒนาสู่เด็กผู้หญิงยุคใหม่	1 ก.พ. 64 - 28 มี.ค. 64
4. ศึกษาวิธีการสร้างชุดความรู้ เพื่อการสร้างชุดทดลองการสร้าง ประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์ดอกไม้สด	29 มี.ค.64 - 15 เม.ย.64
5. ออกแบบสร้างสรรค์ชุดทดลองจากเทคนิคงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด	16 เม.ย. 64 -31พ.ค. 64
6. ส่งชุดทดลองให้กลุ่มทดลองและเก็บข้อมูล	1 มี.ย. 64
7. นำเสนอผลงานศิลปนิพนธ์พร้อมด้วยการจัดทำรูปเล่ม	28 ก.พ. 65

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ผลงานเครื่องประดับที่จะสร้างประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเด็กหญิงรุ่นใหม่ กับงานหัตถศิลป์ดอกไม้ไทย เพื่อให้เห็นคุณค่าที่แท้จริงของงานหัตถศิลป์ดอกไม้ แสดงถึงความประณีตและความชำนาญของคนรุ่นก่อน ส่งต่อให้เด็กผู้หญิงในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้เป็นการพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาจิตใจให้แก่ผู้สวมใส่เครื่องประดับอีกด้วย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. ความสนใจและกิจกรรมของเด็กผู้หญิง

วัยรุ่น หรือ “Adolescence” (Steinberg, 1966 อ้างถึงในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2549) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Adolescere” หมายถึง การเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้น ช่วงวัยรุ่น หมายถึงช่วงเวลาแห่งการเติบโตจากวัยเด็กที่ยังขาดวุฒิภาวะไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นจึงเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ทางด้านร่างกาย ทางด้านอารมณ์ โดยเด็กในวัยนี้กำลังลอกเลียนแบบและทดลองบทบาทเพื่อที่จะเป็นผู้ใหญ่ ในแง่ต่าง ๆ เช่น อารมณ์ สังคม จิตใจ ความใฝ่ฝัน ประสิทธิภาพ ลักษณะนิสัยล้วนเป็นรากฐานความสนใจ ความมุ่งหมายในชีวิต และอาชีพ

โดยในปัจจุบันเด็กผู้หญิง มีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความสนใจที่แตกต่างกันตามแต่ละช่วงวัย สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามช่วงอายุ และบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ซึ่งจะสอดคล้องกับการศึกษา

กลุ่มที่ 1 วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) ช่วงอายุ 11 - 14 ปี สอดคล้องกับการศึกษาระดับมัธยมต้น เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งร่างกาย สรีระวิทยา และทางปัญญา เป็นช่วงวัยที่เริ่มเรียนรู้สังคมใหม่จากการเข้าสู่วัยมัธยม เริ่มมีความสนใจทักษะอื่นๆ เช่น การเล่นเกม เล่นดนตรี ร้องเพลง เล่นดนตรี

กลุ่มที่ 2 วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) ช่วงอายุ 15 -17 ปี สอดคล้องกับการศึกษาระดับมัธยมปลายเป็นระยะที่มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เริ่มมีความสนใจเพศตรงข้าม มีความสนใจเรื่องสรีระ รูปร่างความสวยงามมากขึ้น อาจเป็นช่วงที่เริ่มต่อยอดความทักษะพิเศษมีความจริงจังมากขึ้นจากช่วงวัยรุ่นตอนต้น เริ่มมีการวางแผนถึงการเรียนในมหาวิทยาลัย เริ่มมีการวางแผนในอนาคตมากขึ้น

กลุ่มที่ 3 วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) ช่วงอายุ 17 - 20 ปี สอดคล้องกับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการเป็นเด็กเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ ต้องรับผิดชอบทั้งการเรียนและเริ่มคำนึงถึงอนาคตในการทำงาน

เด็กผู้หญิง ในอดีตกับปัจจุบันมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งรูปแบบสังคมความคิด หน้าที่ความรับผิดชอบ โดยในอดีตผู้หญิงจะไม่ได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับผู้ชายเหมือนปัจจุบัน หน้าที่หลักของผู้หญิงในอดีตคือการดูแลทุกอย่างภายในบ้าน แต่ในปัจจุบัน ต้องมีทั้งการเรียนรู้ความสามารถพิเศษ ความสนใจ รับผิดชอบ และเตรียมความพร้อมในการทำงาน

ตารางที่ 2 ตารางแสดงการเปรียบเทียบหน้าที่และความรับผิดชอบเด็กผู้หญิงยุคก่อนและปัจจุบัน

	เด็กผู้หญิงยุคก่อน	เด็กผู้หญิงปัจจุบัน
หน้าที่ ความรับผิดชอบ	ดูแลบ้าน ดูแลคนในบ้าน ดูแลข้าว ของเครื่องใช้ให้พร้อมใช้งาน เย็บปัก ถักร้อย ดูแลสำหรับอาหารคาวหวาน ร้อยดอกไม้ตกแต่งบ้าน และ จัดเตรียมของถวายพระ ออกเรือน แต่งงาน	จากค่านิยม หน้าที่หลักคือ การเรียน หนังสือ
ความถนัด	งานเย็บปักถักร้อย งานดอกไม้ อาหารคาวหวาน งานแกะสลักผัก และผลไม้	มีหลากหลายตามความถนัดของแต่ละ บุคคล เช่น คอมพิวเตอร์ ร้องเพลง กีฬา งานประดิษฐ์
การเรียนรู้	ไม่จำเป็นต้องเรียนหนังสือ เรียนรู้ เรื่องงานบ้าน	เรียนหนังสือ และเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

จากตารางจะสังเกตได้ว่าวัยรุ่นในอดีตกับปัจจุบันมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเอง
ต่างกันคนละแบบ แม้ในอดีตผู้หญิงจะไม่นิยมให้ได้รับการเรียนรู้หนังสือ แต่มีทักษะงานบ้านงานเรือน
เข้ามาทดแทน เป็นทักษะความรู้ที่มีติดตัว ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นทักษะที่สอนให้พัฒนาศักยภาพทั้งด้าน
สมาธิ จิตใจและพัฒนาทางด้านร่างกาย

2. การพัฒนาและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 11-14 ปี

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยนี้ เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเป็นวัยที่สามารถ
เปิดรับความรู้ ความเข้าใจ และเป็นวัยที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ เด็กในวัยนี้ต้องได้รับ
การปรับตัวทั้งการเรียน การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคม สภาพแวดล้อมในการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่
เอื้อต่อการพัฒนาของเด็ก หลักการพัฒนาตามช่วงวัย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. ด้านร่างกาย การพัฒนาด้านร่างกายเป็นสิ่งที่คู่กับเด็กในช่วงวัยนี้ เพราะร่างกายกำลังมี
การเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กขึ้นมาสู่วัยผู้ใหญ่ การพัฒนาควรส่งเสริมร่างกายทุกส่วนเข้าด้วยกัน
กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Gross motor) ถูกเรียกจากกล้ามเนื้อบริเวณลำตัว แขน ขา รวมไปถึงอวัยวะต่าง ๆ
กล้ามเนื้อนี้จะช่วยการทรงตัว สมดุลร่างกาย ความแข็งแรง ความว่องไว กล้ามเนื้อส่วนนี้เป็นส่วนที่ได้
ใช้งานบ่อย สามารถพัฒนาได้จากการทำกิจกรรมเล่นกีฬาหรือการออกกำลังกาย กล้ามเนื้อมัดเล็ก
(Fine Motor) ถูกเรียกกล้ามเนื้อบริเวณข้อมือ ฝ่ามือ นิ้ว เพื่อช่วยในการหยิบจับหรือทำกิจกรรม
ที่เกี่ยวข้องกับมือ เช่น การเล่นเกม การเขียนหนังสือ กล้ามเนื้อประเภทนี้จะต้องส่งเสริมและพัฒนา

ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของมือและตา เพื่อพัฒนาให้ประสานสัมพันธ์กัน การพัฒนาจะเป็นกิจกรรมที่มีขนาดเล็ก

2. ด้านสติปัญญา การพัฒนาด้านสติปัญญา ควรสนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัยและพัฒนาตามความสามารถ ส่งเสริมกิจกรรมที่หลากหลาย ฝึกการเรียนรู้การอ่านและการปฏิบัติควบคู่กัน

3. ด้านอารมณ์และสังคม การพัฒนาด้านอารมณ์ควรเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและคนรอบข้าง วัยนี้ต้องการได้รับความสนใจและการยอมรับจากคนรอบข้าง การพัฒนาด้านสังคมได้เรียนรู้การอยู่ด้วยกันและบทบาทการช่วยเหลือ เรียนรู้มารยาททางสังคม รู้จักการปรับตัวให้อยู่ตามกฎกติกาและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

3. หัตถศิลป์ดอกไม้สด

หัตถศิลป์ [น.] ศิลปะในการผลิตสิ่งต่าง ๆ ด้วยมือโดยถือความงามเป็นหลัก (ความหมายจากพจนานุกรมแปลไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน) หัตถศิลป์ ในภาษาอังกฤษ[n.] craftsmanship จากพจนานุกรมแปลไทย-อังกฤษ NECTEC's Lexitron Dictionary

งานหัตถศิลป์ หมายถึง ผลงานศิลปะในการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ด้วยมือโดยถือความงาม เป็นหลักและนำแนวความคิดศิลปะสมัยเก่ามาประยุกต์เพื่ออนุรักษ์และสืบสาน ตามหลักองค์ประกอบศิลป์ในการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการประดับ ตกแต่ง อาคาร บ้านเรือน สถานที่ หรือสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ รวมถึงเครื่องประดับร่างกาย หัตถศิลป์ ของไทยสามารถแบ่งออกได้หลายแขนง ตามการชำนาญและประเภทการใช้งาน เช่น ทอผ้า ทอผ้าไหม เครื่องจักรสาน เสื่อกระจูด จักรสานย่านลิเภา ดอกไม้ประดิษฐ์ งานปั้น ปั้นตุ๊กตา หุ่นละคร ช่างทอง โบราณ งานถมทอง การทำคร่ำ การทอจก สลักคุณลาย แกะสลัก งานแกะสลักไม้ แกะสลักหนังตะลุง งานดอกไม้สด เครื่องแขวน พานพุ่ม งานใบตอง เป็นต้น

หัตถศิลป์ดอกไม้สด คือ การนำดอกไม้สดของไทยชนิดต่าง ๆ มาประดิษฐ์ให้เป็นชิ้นงานที่ประณีตงดงามด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายรูปแบบ โดยแบ่งประเภทตามการใช้งาน เช่น เครื่องแขวนดอกไม้สด ใช้ตกแต่งบ้านเรือน ให้สวยงามและมีกลิ่นหอม พานพุ่ม นิยมใช้เป็นการบูชาแสดงความเคารพ การสักการะ เป็นต้น

4. ประเภทของงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด

4.1 พานพุ่ม เป็นงานประดิษฐ์ที่ทำขึ้นเพื่อตั้งเป็นเครื่องบูชาหรือเพื่อการสักการะ โดยนิยมใช้ลักษณะเป็นคู่หรือเดี่ยว การตกแต่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ที่ใช้งาน เช่น การประดับพระบรมฉายาลักษณ์บนพานพุ่ม พานพุ่มเงิน ทอง

ภาพที่ 1 ภาพพานพุ่ม

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/90635011241267385/>

คุณค่าของพานพุ่มและโอกาสในการใช้งาน

- บูชาพระรัตนตรัย นิยมทำสองพาน วางไว้ข้างขวาและซ้ายของพระพุทธรูป สามารถวางหิ้งพระ พระประธานในพระอุโบสถ

- สักการะพระสงฆ์ สามารถจัดพานพุ่มดอกไม้สด หรือพุ่มใส่รูปเทียนแพร เพื่อถวายพระสงฆ์เป็นการแสดงความเคารพสักการะ

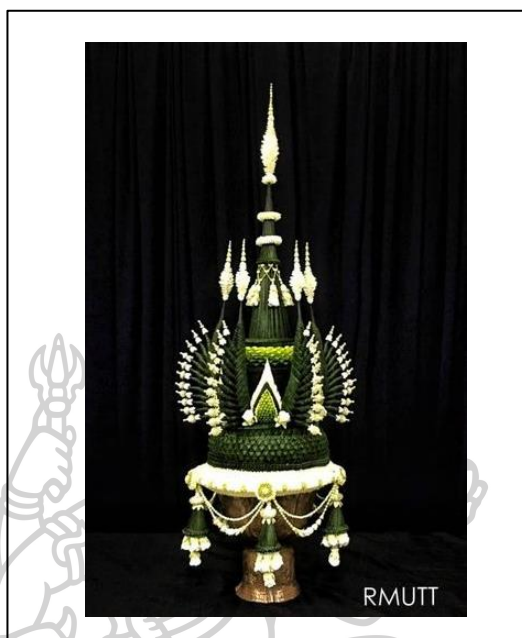
- เครื่องราชสักการะ สำหรับแสดงความเคารพหรือจัดตั้งเพื่อรับเสด็จพระราชดำเนินในงานต่างๆเพื่อเป็นการสักการะถวายพระพร

- ไหว้หรือแสดงความเคารพนับถือ เช่นครู อาจารย์ ญาติผู้ใหญ่ เนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ

- พานรองรับน้ำ ไว้เพื่อรองรับน้ำในพิธีรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ หรือผู้อาวุโส ในโอกาสต่าง ๆ เช่นสงกรานต์ เกษียณอายุราชการ หรือรับน้ำพระพุทธรูปมนต์หรือน้ำสังข์ในพิธีแต่งงาน โดยจะใช้ดอกไม้ที่เป็นมงคล

- แสดงถึงภูมิปัญญาและละเอียดละไมความพิถีพิถันในการผลิต และได้รับการฝึกสมาธิและการวางแผนในการผลิต

4.2 งานใบตอง แบ่งเป็นสองประเภทหลักคือ บายศรีและกระทง บายศรี เป็นงานประดิษฐ์ นิยมใช้ใบตองเป็นหลักในการตกแต่ง บายศรีพิธีหลวง และบายศรีพิธีราษฎร์ ใช้ในการประกอบพิธีต่าง ๆ กระทง เป็นการใช้ใบตองประดิษฐ์ และตกแต่งด้วยดอกไม้สด ใช้ลอยในประเพณีวันลอยกระทง

ภาพที่ 2 ภาพบายศรี

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/468304061251872302/>

คุณค่างานใบตองและโอกาสในการใช้งาน

- แสดงความเคารพบูชาและขอขมาพระแม่คงคา ตามประเพณีที่สืบทอดกันมา
- ถนอมอาหาร และสะดวกต่อการใช้งานอาหาร
- ใช้สักการะตั้งบูชาแสดงถึงความเคารพในพิธีกรรมต่างๆ แสดงศิลปะความละเอียด

ลออในการผลิต

- แสดงถึงภูมิปัญญาและละเมียดละไมความพิถีพิถันในการผลิต และ ได้รับการฝึกสมาธิและการวางแบบแผนในการผลิต

4.3 มาลัย เป็นงานประดิษฐ์ดอกไม้สดโดยการร้อย แบ่งประเภท 3 รูปแบบ มาลัยเดี่ยว นิยมใช้ในการคล้องแขนหรือถวายพระ มาลัยสองชาย เป็นมาลัยที่ผูกต่อกับริบบิ้น นิยมใช้แขวนหน้ารถ หน้าเรือ หรือบ่าวสาวในวันแต่งงาน มาลัยขำร่วย เป็นมาลัยขนาดเล็ก ที่มอบให้แก่แขกที่มาร่วมงาน เพื่อเป็นการขอบคุณ

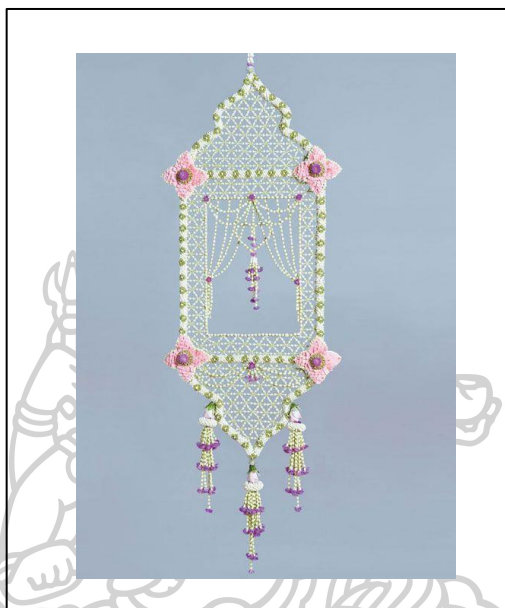
ภาพที่ 3 ภาพพวงมาลัย

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/720294534147859721/>

คุณค่าของมาลัยและโอกาสในการใช้งาน

- เป็นการแสดงความนับถือ ใช้สำหรับทูลเกล้าฯ ถวายในการรับเสด็จในการเข้าเฝ้าที่เรียกว่า มาลัยขอพระกรใช้สำหรับมอบให้แก่ประธานหรือแขกผู้ใหญ่ในงาน เช่น งานรดน้ำสังข์แก่คู่บ่าวสาว งานมอบประกาศนียบัตร งานมอบทุนต่าง ๆ ซึ่งมักจะใช้มาลัยคล้องมือหรือมาลัยมือถือ
- ใช้บูชาพระพุทธรูปหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น พระพุทธรูป พระสงฆ์ หรือพิธีบวงสรวงตามศาสนา แสดงความนับถือผู้ล่วงลับ
- ใช้แขวนหรือห้อยประดับเครื่องดนตรีไทยในเวลาที่จะเล่น นอกจากนั้นยังเป็นการกราบระลึกถึงครูบาอาจารย์ผู้ให้ความรู้
- ใช้ในการตกแต่งประดับเวที หรือสถานที่ในงานพิธี เช่น ตกแต่งเวทีที่ประทับในงานพระราชทาน ปริญญาบัตร ตกแต่งโต๊ะอาหารในงานเลี้ยงรับรอง
- แสดงถึงภูมิปัญญาและละเมียดละไมความพิถีพิถันในการผลิต และ ได้รับการฝึกสมาธิ

4.4 เครื่องแขวนดอกไม้สด เป็นงานประดิษฐ์ที่ทำขึ้นเพื่อใช้ในการประดับตกแต่งอาคารสถานที่ และสิ่งเคารพบูชา มีรูปร่างเป็นช่อเป็นพวงที่รังสรรค์ขึ้นจากการนำดอกไม้เล็กๆ มาเรียงร้อยรวมกันด้วยเส้นด้าย ประดิษฐ์เป็นเส้น ลาย เป็นตาข่ายรูปต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท คือ แบบสองมิติ และแบบสามมิติ

ภาพที่ 4 ภาพเครื่องแขวนดอกไม้สด

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/533254412139216821/>

คุณค่าเครื่องแขวนและโอกาสในการใช้งาน

- งานฝีมือที่นำไปใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา พิธีกรรมทั่วไป ตกแต่งสถานที่ที่ใช้ประกอบพิธี งานประเพณีต่าง ๆ

- งานฝีมือที่แสดงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชนชาติไทย แสดงถึงความเป็นชนชั้นสูงของคนภายในบ้าน

- ส่งกลิ่นหอมดอกไม้ในที่อยู่อาศัย

- แสดงถึงภูมิปัญญาและละเมียดละไมความพิถีพิถันในการผลิต และได้รับการฝึกสมาธิและการวางแบบแผนในการผลิต

5. เครื่องแขวนดอกไม้สด

เครื่องแขวนดอกไม้สด เป็นเครื่องประดับตกแต่งอาคารและสถานที่เนื่องในโอกาสพิเศษ ตั้งแต่สมัยโบราณ ในอดีตโดยผู้ที่ทำจะเป็นสตรีเท่านั้น โดยทำจากดอกไม้ และใบไม้สด นำมาผ่านวิธี ร้อย เย็บ ปัก มัด ฯลฯ เครื่องแขวนดอกไม้สดจะพบเห็นได้ใน งานพระราชพิธี งานประเพณีไทย ทางศาสนา งานฉลองสมโภช งานมงคลต่าง ๆ โดยจะนิยมใช้แขวนบริเวณ ชุ่มประตู่หรือหน้าต่าง กลางเพดาน ระหว่างม่านแหวก คล้องบริเวณหัวเรือในพระราชพิธีขบวนพยุหยาตราทางชลมารค

ภาพที่ 5 ภาพเครื่องแขวนดอกไม้สด 2

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/290693350949349851/>

5.1 ประวัติความเป็นมาเครื่องแขวนดอกไม้สด

ในอดีตคนไทยนิยมนำดอกไม้สดมาประดิษฐ์เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาอยู่เป็นประจำ เช่นในวันสำคัญ เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา และวันอาสาฬหบูชา วิชาการประดิษฐ์เหล่านี้ ถูกถ่ายทอดส่งต่อมาในหมู่สตรีไทย สันนิษฐานว่าในต่างประเทศนิยมทำโคมไฟเพื่อป้องกันลมสำหรับ จุดเทียน แต่ในประเทศไทยซึ่งไม่ค่อยมีลมพายุจึงมีการทำโคมดอกไม้เพื่อความสวยงาม และหอมหวาน เจริญตาและเจริญใจต่อผู้พบเห็น จนส่งต่อมีการพัฒนารูปแบบให้งดงาม มีรูปแบบคล้ายพวงดอกไม้ โคมไฟ กระเช้าดอกไม้ ตามแต่จะคิดประดิษฐ์ขึ้นมา

การทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดของไทย ไม่มีการระบุชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรว่าเกิดขึ้นเมื่อใด จากหนังสือเรื่องจำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์หรือเรื่องนางนพมาศ ปรากฏว่าในรัชสมัยของสมเด็จพระร่วงเจ้าแห่งกรุงสุโขทัยนั้น ศิลปะในการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดเจริญอยู่แล้ว เช่นตอนที่ท้าวศรีจุฬาลักษณ์หรือนางนพมาศบรรยายเรื่อง พระราชพิธีจองเปรียง ในวันเพ็ญเดือน 12 “ในโอกาสนั้นประชาชนชายหญิงต่างได้ประกวดโคมชัก โคมแขวน โคมลอย ฝ่ายพระสนมกำนัลก็ทำโคมลอย ร้อยด้วยดอกไม้เป็นรูปแบบต่างๆประกวดกัน ถวายให้ทรงอุทิศบูชาพระบวรพุทธบาท ซึ่งประดิษฐานยังนมมทานที” จะเห็นได้ว่าในรัชสมัยสมเด็จพระร่วงเจ้าแห่งกรุงสุโขทัย หัตถศิลป์การประดิษฐ์ดอกไม้สดเจริญอยู่แล้ว นั้นย่อมเป็นหลักฐานได้ว่ามีการริเริ่มทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดตั้งแต่ก่อนหน้านั้นเป็นแน่นอน และในยุครัชกาลที่ 5 มีพระราชกฤษฎีกาดอกไม้ประดิษฐ์ในงานพระราชพิธีอยู่เสมอ เจ้านายฝ่ายในต้องประกวดกันจัดแต่งดอกไม้เพื่อนำมาถวายทรงใช้งานเสมอ โดยนิยมตกแต่งพระแท่นมณฑลในพิธีต่างๆ ดอกไม้ตกแต่งพระทวาร พระบัญชาในพระที่นั่ง จะสังเกตได้ว่าผู้ที่สร้างชื่อเสียงและพัฒนาต่อยอดงานหัตถศิลป์ดอกไม้ไทยจะส่งต่อกันจากเจ้านายผ่านในและข้าราชการ ทั้งนี้ในอดีตเจ้านาย ข้าราชการต่างก็นิยมให้ลูกสาวเข้าไปรับใช้ เรียนรู้ ศิลปวิทยาการ มารยาท ได้รับการอบรมจากภายในพระบรมมหาราชวัง วิชาความรู้เหล่านี้จึงถูกถ่ายทอดขยายวงค์ออกมาเป็นวงกว้างขึ้น บ้านเรือนขุนนาง วัดวาอาราม ก็สามารถพบเห็นเครื่องแขวนดอกไม้สดได้เช่นกัน

5.2 ประโยชน์เครื่องแขวนดอกไม้สด

1. งานฝีมือที่นำไปประดับตกแต่งใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา พิธีกรรมทั่วไป ตกแต่งสถานที่ที่ใช้ประกอบพิธี งานประเพณี ตกแต่งหน้าเรือพยุหยาตราทางชลมารค
2. งานฝีมือที่แสดงถึงเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมไทยแขนงช่างฝีมือสตรีไทย ที่มีความประณีตบรรจง และยังแสดงให้เห็นถึงความงามทางจิตใจและความเก๋แก่ของความเป็นอารยชน
3. งานฝีมือที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาตนเองให้เกิดสมาธิ ปัญญา และการแก้ปัญหา
4. เกิดความเพลิดเพลิน เจริญใจเจริญใจต่อผู้พบเห็น ละส่งกลิ่นหอมไปทั่วบริเวณ

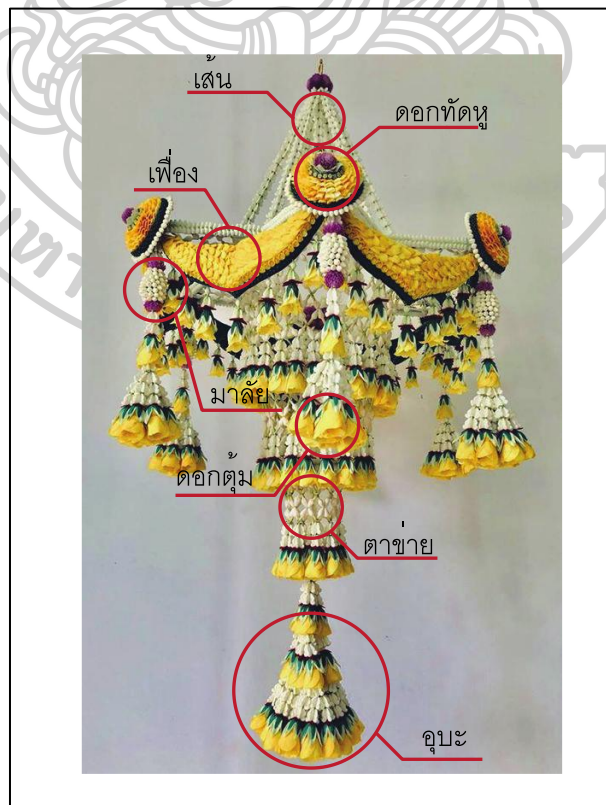

ภาพที่ 6 ภาพเรือพยุหยาตราทางชลมารค

ที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/social/1382>

5.3 ส่วนประกอบเครื่องแขวนดอกไม้สด

ภาพที่ 7 ภาพส่วนประกอบเครื่องแขวนดอกไม้สด

1. ดอกตัดหู คือ ส่วนตกแต่งที่มีลักษณะกลมบ้างหรือลายดอกสามกลีบ ดอกสี่กลีบ ดอกห้ากลีบ และดอกหกกลีบ ตามแต่จะคิดประดิษฐ์ เป็นส่วนที่สำคัญมากส่วนหนึ่ง นิยมเรียกว่า ดอกประจายาม เป็นส่วนที่ใช้ในการเชื่อมรอยต่อ มุม หรือจุดที่มาเชื่อมกันของเฟืองและอุบะ
2. ดอกตุ้ม หรือ ดอกซ่า คือส่วนปลายสุดของอุบะ นอกจากจะใช้ดอกไม้ตามธรรมชาติ ยังสามารถนำกลีบดอกไม้มาประดิษฐ์ให้เป็นดอกตุ้มได้ เช่น กลีบดอกกุหลาบ ดอกมะลิ
3. ตาข่าย คือ การนำดอกไม้มาร้อยหรือกรองเป็นเส้น โดยสานกันไปมา ทำให้ลักษณะคล้ายตาข่าย นิยมใช้ ดอกรัก ดอกมะลิ ดอกพุด
4. เฟือง คือ สายที่ใช้โยงเชื่อมระหว่างมุม หรือระหว่างพวงอุบะ หรือช่วงการแบ่งขอบโครงเครื่องแขวน และจะถูกปิดปมด้วยดอกตัดหู มี 2 แบบ คือเฟืองแบบเส้น กับ เฟืองแบบกนก เฟืองแบบเส้น คือการกรองดอกไม้เป็นเส้น นิยมใช้ตั้งแต่สองเส้นซ้อนกันขึ้นไป เฟืองแบบกนก จะขึ้นแบบลวดลายคล้ายกนก เส้นเชื่อมแล้วนำกลีบดอกไม้มาเย็บติดเป็นลวดลาย
5. อุบะ คือดอกไม้ที่ร้อยเป็นเส้นสำหรับห้อยให้เกิดชายแฉ่งไกวไหวตัวให้ความรู้สึกสบายนุ่มนวลชวนพักผ่อน นิยมใช้ผูกส่วนปลายของมัลย์ มุมหยักของเฟือง ดอกตัดหู
6. มัลย์ คือ การนำดอกหรือกลีบดอก มากรองต่อกันเป็นเส้นก่อนจะมัดเป็นวงกลม ส่วนประกอบเครื่องแขวนที่นิยมใช้มาลัยซีก มาลัยตุ้ม และมาลัยโซ่
7. พู่กลิ้ง จะใช้เป็นลำตัว ของเครื่องแขวนขนาดเล็กและใช้ครอบปมผูกรวมสายรวบกระเช้า หรือสายหิ้วขึ้นด้านบน
8. เส้น คือ การนำดอกไม้ หรือใบไม้ขนาดเล็กมากรอง หรือเย็บต่อกันเป็นเส้นยาว เพื่อนำมาปิดขอบ โครง ร้อยต่อ เครื่องแขวน ขนาดเส้นมีตั้งแต่ 1 เซนติเมตร จนถึง 5 เซนติเมตร ตามขนาดพื้นที่ที่จะใช้งาน

5.4 เทคนิคที่พบในการสร้างเครื่องแขวนดอกไม้สด

1. การกรองหรือการร้อย คือ การเอาบางส่วนของดอกไม้ที่ได้จากการเฉือนเป็นแว่น ๆ หรือผ่ากลางชิ้นหรือการนำดอกไม้ทั้งดอก หรือกลีบดอกมาร้อยลงในเข็ม ลวดเส้นเล็ก หรือทางมะพร้าวเป็นต้น เพื่อให้ได้รูปทรงและลวดลายตามที่ต้องการ ซึ่งรูปแบบการร้อยมีหลายแบบ ได้แก่ การร้อยมาลัยตุ้ม มาลัยกลม มาลัยซีก การร้อยเส้นดอกไม้
2. การเย็บแบบ คือ การนำดอกไม้ทั้งดอก หรือกลีบดอกมาเย็บลงบนใบตองที่ตัดเป็นแบบ โดยใบตองทำมาจากการนำใบตองสด มาซ้อนสับทางตองกันตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไป แล้วตัดเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามต้องการ
3. การเย็บ คือ การนำดอกไม้ทั้งดอก หรือกลีบดอกมาเย็บติดกับแกนใบตองที่มัดเป็นกรวยแข็ง หรือมัดติดก้านดอกรัก ก้านผักบุ้ง ก้านมันสำปะหลัง กาบกล้วย โดยใช้เย็บทั้งดอกหรือกลีบดอกที่จับจับแล้วมัดติดเป็นแกน ให้มีลักษณะเหมือนดอกตุ้ม หรือดอกซ่า

ตารางที่ 3 ตารางแสดงเทคนิคในการทำส่วนประกอบของเครื่องแขวน

ส่วนประกอบ	รูป	วัสดุ	เทคนิค	
			เย็บ	กรอง
ดอกทัดหู		นิยมใช้ กลีบกล้วยไม้ กลีบดาวเรือง ดอกพุด ดอกบานไม่รู้โรย ดอกกรัก	✓	
ดอกตุ้ม		นิยมใช้ กลีบดอกกุหลาบ ดอกมะลิ	✓	
ตาข่าย		นิยมใช้ ดอกกรัก ดอกมะลิ ดอกพุด		✓
เฟื้อง		เฟื้องแบบเส้นนิยมใช้ ดอกพุด ดอกกรัก ดอกบานไม่รู้โรย ดอกมะลิ เฟื้องแบบกนก นิยมใช้กลีบดอกไม้ เช่น กลีบกล้วยไม้ กลีบดสวเรือง ดอกกรัก ดอกบานไม่รู้โรย ดอกกรัก	✓	✓
อุบะ		นิยมใช้ ดอกกรัก ดอกพุด ดอกมะลิ ดอกบานไม่รู้โรย ดอกจำปี ดอกจำปา		✓
มาลัย		นิยมใช้ดอกมะลิ ดอกพุด ดอกกรัก หรือกลีบดอกกุหลาบ กลีบดอกกล้วยไม้		✓

ตารางที่ 3 ตารางแสดงเทคนิคในการทำส่วนประกอบของเครื่องแขวน (ต่อ)

ส่วนประกอบ	รูป	วัสดุ	เทคนิค	
			เย็บ	กรอง
พู่กลิ้ง		นิยมใช้ ใบตอง ดอกพุด ดอกกรัก	✓	✓
เส้น		นิยมใช้ กลีบบักกล้วยไม้ กลีบดาวเรือง ดอกพุด ดอกบานไม่รู้โรย ดอกกรัก และใบไม้ขนาดเล็ก	✓	✓

เทคนิคในการทำงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดที่พบได้ในการสร้างงานเครื่องแขวนดอกไม้สดนั้น ต้องใช้ความชำนาญที่แตกต่างกัน เทคนิคการเย็บแบบ จำเป็นต้องร่างแม่แบบให้มีรูปทรงตามที่ต้องการแบบไว้และมีการวางแผนที่แม่นยำในการทำงานแต่ละขั้นตอน เทคนิคการเย็บ สำหรับดอกตุ้ม มีความจำเป็นในการเลือกและตัดขนาดความยาวของกลีบดอกไม้ที่จะนำมาเย็บ เพราะเป็นส่วนสำคัญของรูปทรง เทคนิคการร้อย การกรอง จะต้องใช้ความสม่ำเสมอของการจัดดอกไม้ และการเลือกดอกไม้ให้ตรงจุดประสงค์รูปทรงของการร้อย การร้อยเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด

6. แนวคิดทฤษฎีสรุคนิยม

แนวคิดทฤษฎีสรุคนิยม (constructivism) ทฤษฎีที่เกิดการสร้างสรุควิชาความรู้จากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลตามความเป็นจริง การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรุคนิยมนี้ คือ การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ที่สร้างขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้งานในชีวิตประจำวันได้

Jonassen (1999) ได้เสนอลักษณะของ สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ตามแนวสรุคนิยม เพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมาย ลักษณะสำคัญ ของทฤษฎีสรุคนิยมสำหรับการออกแบบ เพื่อการศึกษา มีดังนี้

1. การทำกิจกรรม Active เป็นการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของผู้เรียนด้วยความตั้งใจและความรับผิดชอบ โดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน เกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา

2. การสร้างองค์ความรู้ Constructive ผู้เรียนจะสามารถบูรณาการความรู้ใหม่ ให้เข้ากับความรู้เดิมเพื่อจะก่อให้เกิดความหมายยิ่งขึ้น จะเกิดจากการมีความหมายจะเกิดจากประสบการณ์ การสะท้อนผล ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. การเรียนรู้แบบร่วมมือ Collaborative ผู้เรียนสามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยธรรมชาติมนุษย์จะค้นหาวิธีการ ที่จะให้คนอื่นช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาและปฏิบัติการกิจ

4. ความตั้งใจ intentional พฤติกรรมมนุษย์โดยทั่วไปล้วนมีเป้าหมายและจะทำทุกอย่าง เพื่อให้เป้าหมายของตนสำเร็จ

5. ความซับซ้อน complex ปัญหาบางครั้งก็เข้ามาในรูปแบบที่ซับซ้อนกว่าการเรียน การสอนแบบธรรมดา ซึ่งไม่ได้มีวิธีแก้ปัญหาเพียงวิธีเดียว หรืออาจไม่เคยเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาเลย ดังนั้นผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน เป็นโครงสร้างปัญหาที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งผู้เรียน ได้เกิดทักษะความคิดขั้นสูงและพัฒนามุมมองในการมองโลกยิ่งขึ้น

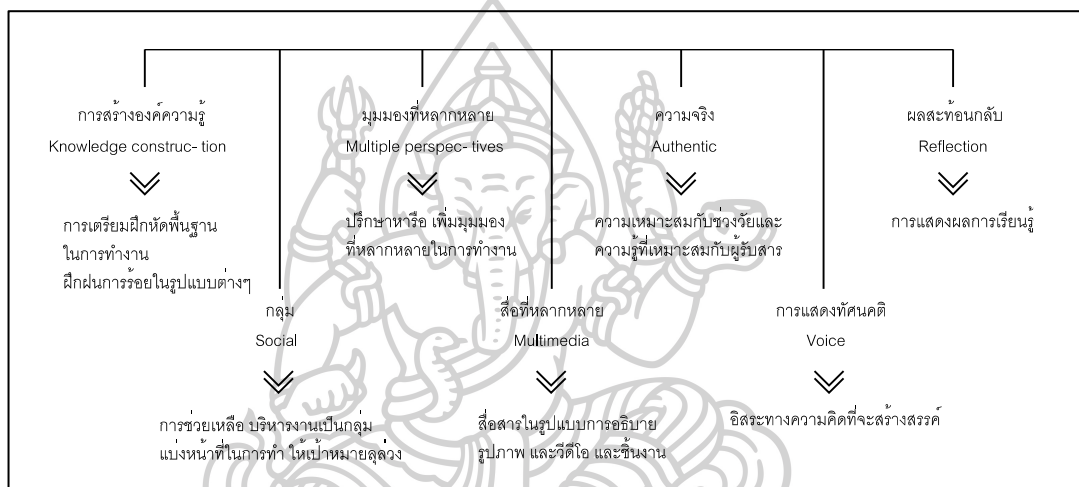
6. สภาพและบริบท contextual ผู้เรียนรู้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์กับสถานการณ์ ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ แต่เรายังจำเป็นต้องสอนในเรื่องความรู้และทักษะในชีวิตจริง บริบท Contexts มีประโยชน์อย่างมากและต้องจัดเตรียมให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างในหลากหลายบริบท เพื่อให้ได้ฝึก ปฏิบัติและใช้ความคิด

7. การสนทนา conversational โดยปกติในสังคมจะมีการพูดคุยสนทนากัน ผู้คนมักจะ ค้นคว้า คิดเห็น หรือความคิดเห็น หรือความคิดจากบุคคลอื่นๆ เทคโนโลยีจะช่วยกระบวนการ สนทนาเหล่านี้ ซึ่งผู้เรียนจะกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมแห่งการเรียนรู้และโลกภายนอก มุมมอง ที่หลากหลายจะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง

8. การสะท้อนผล reflective ทำให้เกิดความรู้ใหม่จากสถานการณ์

อาจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2540) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบ สร้างสรรค์ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้ การสอนของครู เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน สร้างสรรค์ความรู้ความเข้าใจด้วยตัวผู้เรียนเอง การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ความคิดรวบยอด ทฤษฎี และแบบจำลองขึ้นใหม่ของแต่ละบุคคล โดยมีครูเป็นผู้ช่วยสร้างแผนผังความคิด โดยให้นักเรียนนำความรู้ความคิดรวบยอดมาร่วมอภิปรายเป็นกลุ่ม แล้วจึงทำเป็นแผนผังความคิดภายใต้ ทฤษฎีนี้ ผู้เรียนจะไม่เป็นผู้รับความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ผู้เรียนจะมุ่งแสวงหาความรู้ความเข้าใจ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวด้วย สรุปลักษณะสำคัญดังนี้

- สร้างองค์ความรู้ – การเตรียมฝึกหัดพื้นฐานในการทำงาน ฝึกฝนการร้อยในรูปแบบต่าง ๆ
- ความจริง – ความเหมาะสมกับช่วงวัย และความรู้ที่เหมาะสมกับผู้รับสาร
- แสดงทัศนคติ – อิสระทางความคิดที่จะสามารถสร้างสรรค์ได้
- กลุ่ม - การช่วยเหลือ บริหารงานเป็นกลุ่ม แบ่งหน้าที่การทำงานให้เป้าหมายลุล่วง
- มุมมองที่หลากหลาย - ปรัชญา เพิ่มมุมมองที่หลากหลายในการทำงาน
- สื่อที่หลากหลาย - สื่อสารในรูปแบบการอธิบาย รูปภาพและวิดีโอ หรือชิ้นงานจริง
- ผลสะท้อนกลับ - ผลลัพธ์ การแสดงผลการเรียนรู้

ภาพที่ 8 แผนผังสรุปแนวคิดทฤษฎีสร้างสรรค์นิยม เพื่อการศึกษา

จากการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ พบว่าลักษณะสำคัญทฤษฎีสร้างสรรค์นิยมเพื่อการศึกษา เหมาะสมและสอดคล้องกับโครงการออกแบบ คือผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โครงการออกแบบการเรียนรู้แบบตีความหมาย ผ่านการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการรับฟังข้อมูลกลับมาจากแต่ละคน สู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ส่วนบุคคล โดยมีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเริ่มต้นประวัติศาสตร์ ทัศนศิลป์ พื้นฐานการร้อย จนถึงผลสำเร็จของการเรียนรู้พัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดเป็นเครื่องประดับ โดยจะใช้ระบบการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแสดงอิสระทางความคิด และรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

7. สื่อการเรียนการสอน

สื่อ (Media) หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดหรือนำความรู้ในลักษณะต่าง ๆ จากผู้ส่งไปยังผู้รับให้ความหมายได้ตรงกัน

สื่อการสอน (Instruction Media) สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการ ซึ่งเป็นตัวกลางทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ได้อย่างง่ายและรวดเร็ว เป็นเครื่องมือและตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน มีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของผู้สอนไปสู่ผู้เรียน

ประเภทของสื่อการเรียนรู้ แบ่งได้ตามคุณลักษณะได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. สื่อประเภทวัตถุ เช่น คู่มือการปฏิบัติ สิ่งพิมพ์ต่างๆ หุ่นจำลอง อุปกรณ์จริง อุปกรณ์เครื่องมือ
2. สื่อประเภทเทคนิคหรือวิธีการ เช่น การสาธิต อภิปรายกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การสร้างสถานการณ์จำลอง การจัดนิทรรศการ
3. สื่อมัลติมีเดีย เช่น การนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์ วิดีโอออนไลน์

ดังนั้นสื่อการเรียนรู้ที่ดีต้องสามารถทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนได้ การสื่อสร้างสื่อให้เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนสื่อการเรียนสามารถช่วยในการสื่อสารได้ในวงกว้างมากกว่าการใช้สื่อประเภทวัตถุ เมื่อสิ่งที่เรียนรู้มีขนาดเล็กการใช้สื่อมัลติมีเดียจะช่วยให้มีความชัดเจนของภาพเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น

8. การสร้างแรงจูงใจจากสื่อการเรียนรู้

รูปแบบการนำเสนอเพื่อการเรียนรู้ ควรมีการเสริมสร้างแรงจูงใจที่เกิดจากตัวสื่อจะส่งผลให้พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางการสร้างแรงจูงใจในการสร้างสื่อการเรียนรู้

เทคนิค	รายละเอียด
ความประทับใจ ทางบวก Positive Impression	แสดงภาพลักษณ์ในการพิมพ์ที่มองดูสบายตาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และสร้างความมั่นใจ โดยการใช้ข้อความสั้น ๆ ให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา
รูปแบบการอ่าน Readable Style	ใช้รูปแบบการเขียน การอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเพิ่มความ มั่นใจ ใช้คำที่คุ้นเคย รูปภาพ และหลักเสียงศัพท์เทคนิค และคำเฉพาะต่าง ๆ ควรใช้คำที่เป็นสากล ใช้ศัพท์ที่ไม่ยากและประโยคที่ไม่ซับซ้อน
การแสดง ภาพกราฟิก Graphic Illustrations	ใส่รูปภาพในการนำเสนอที่ง่ายกับการแยกแยะ เช่น รูปภาพทั่วไป แผนที่ ตาราง กราฟ
การช่วยเหลือการ จัดรูปแบบ Helpful Formatting	ทำแบบร่างของสื่อเพื่อให้ง่ายต่อการสังเกต เช่น เว้นช่องไฟ การสร้างหัว เรื่อง รูปหน้าของการแสดงผล
ความน่าสนใจของ รูปภาพ Interesting Pictures	ดึงดูดความสนใจโดยใช้ความน่าสนใจของรูปภาพที่ผู้เรียนได้รับ รูปภาพที่มี ความแปลกใหม่ รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สีเส้นของรูปภาพให้มีความ น่าสนใจ
การเริ่มความสนใจ เริ่มแรก Early Interest	เป็นการจูงใจโดยเกิดจากการสร้างความสนใจตั้งแต่เริ่มแรกของการนำเสนอ เพื่อสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน

จากการศึกษาพบว่า การสร้างแรงจูงใจจากรูปแบบการนำเสนอเป็นสิ่งสำคัญในการสร้าง
สื่อการเรียนรู้ สามารถจัดรูปแบบเพื่อสะดวกต่อการเรียนรู้ ทั้งรูปแบบการอ่าน การจัดหน้ากระดาษ
ในการนำเสนอความรู้ ความละเอียดของขั้นตอนการนำเสนอ ที่สอดคล้องกับความชำนาญของผู้เรียน

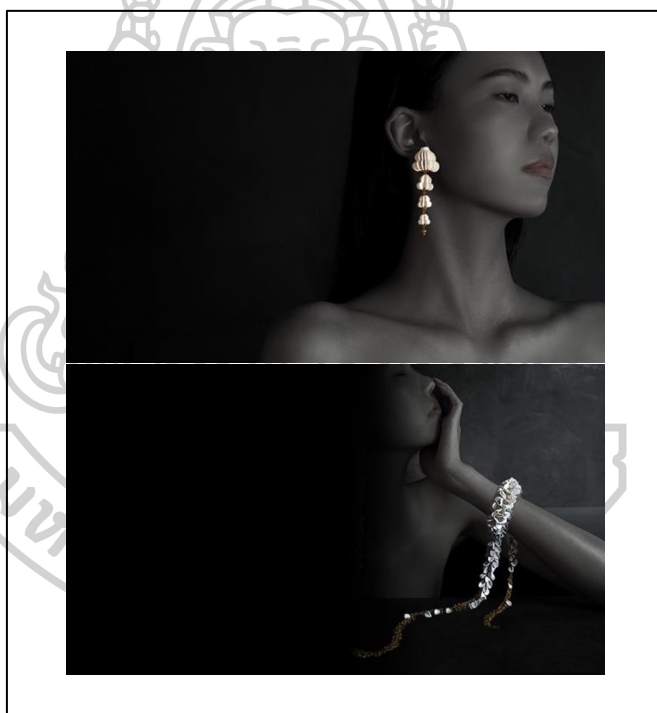

9. ผลงานเครื่องประดับเอกลักษณ์ไทยที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ

- Sarran Official

แนวการออกแบบมาจากการผสมผสานงานฝีมือ งานดอกไม้ ไปจนถึงเครื่องหอม นำเสนอความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสตรีไทย มาใช้กับเครื่องประดับ เอกลักษณ์ของแบรนด์ SARRAN อยู่ที่การทำงานด้วยมือ และเรื่องเล่าที่ออกมาทีละคอลเลกชัน งานออกแบบที่ให้ความสำคัญแก่ Storytelling เพราะอยากทำเครื่องประดับที่สื่อสารเรื่องผู้หญิง

วัสดุหลักในการออกแบบ - ทำจากวัสดุที่เรียกว่า Fabric Felt โดยการใช้เศษผ้าและวัสดุเส้นใยมาอัดผ่านความร้อนสูงให้เป็นแผ่นบาง ๆ เหมือนกระดาษและพิมพ์ลาย digital print และเลเซอร์ตัด ก่อนนำมาประกอบ สามารถกันน้ำได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ มีน้ำหนักเบา มีอายุการใช้งานเกินยี่สิบปี วัสดุนี้ส่งผลให้เครื่องประดับนี้สามารถซึมซับกลิ่นน้ำหอมได้

ภาพที่ 9 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ saran official

ที่มาภาพ

จากการศึกษารูปแบบผลงานทางแบรนด์ พบรูปแบบของดอกไม้ที่ปรากฏจะแสดงให้เห็นถึงการจัดวางระยะและช่องว่าง มีทั้งการเส้น และการใช้ดอกไม้ เช่น การไล่ลำดับขนาดจากใหญ่ไปเล็ก การประดับดอกไม้เล็กให้มีขนาดใหญ่ผ่านการประกอบคล้ายการร้อย ให้ได้รูปร่างและรูปทรงตามไอเดียการออกแบบ โดยภาพรวมของดอกไม้ส่วนใหญ่มีการสื่อสารแบบตรงไปตรงมาตามลักษณะเด่นของดอกไม้ นั้น ๆ

- ERasakon อีหล้าสกล

แบรนด์เครื่องประดับไทย ที่มีต้นกำเนิดมีจากภาคอีสาน จ.สกลนคร ซึ่งเป็นแหล่งที่ขึ้นชื่อเรื่องผ้าทอย้อมคราม ผ้าย้อมสีครามด้วยวิธีธรรมชาติ เป็นสินค้าส่งออกที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดและประเทศโดยแบรนด์ได้นำผ้าทอย้อมคราม มาเป็นไอเดียหลักในการสร้างสรรค์เครื่องประดับ และสะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นไทย โดยมีการนำด้ายส่วนที่เหลือจากการทอ ผ้าส่วนที่เหลือจากการตัดเย็บ และมีการใช้ดินชื้นนำมาเป็นส่วนประกอบในการสร้างผลงานเครื่องประดับ

คอลเลกชัน Bai-Sri : Isaan Origami ได้แรงบันดาลใจจากพานบายศรีในพิธีประเพณีสู่ขวัญของชาวอีสาน ชาวอีสานถือว่าเป็นประเพณีเรียกขวัญให้มาอยู่กับตัว ออกแบบคือการใช้เทคนิคการพับ จากศิลปะการพับใบตอง ในการเปลี่ยนระนาบของผ้าให้เป็นรูปทรง 3 มิติ ก่อนการนำมาประกอบโดยการวางรูปแบบซ้ำๆ เป็นแพทเทิร์น

วัสดุหลักในการออกแบบ - เน้นการย้อมสีผ้าด้วยสีธรรมชาติ และการทอผ้าลวดลาย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัด

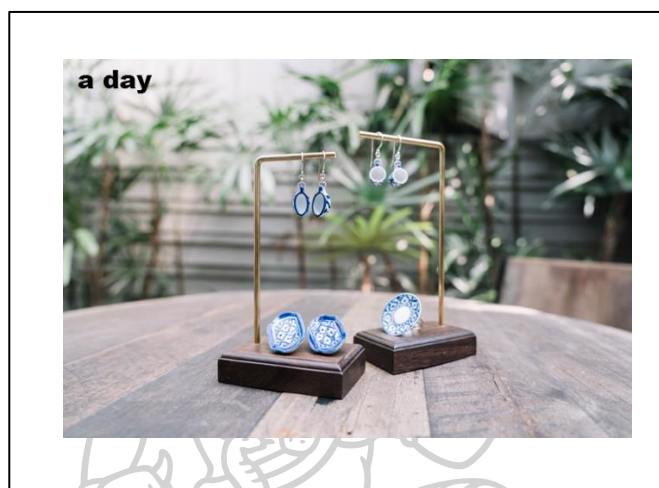

ภาพที่ 10 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ ERasakon
ที่มาภาพ

จากการศึกษารูปแบบผลงาน isaan origami ทางแบรนด์ใช้ลักษณะเด่นของเทคนิคหัตถศิลป์ไทย ที่มากจากงานดอกไม้สด การพับใบตอง มาเป็นจุดเด่นหลักในคอนเซ็ปการออกแบบนี้ การพับนี้จุดเด่นของเทคนิคงานพับ คือการสร้างจากแผ่นที่เป็นพื้นผิวระนาบแบน ขึ้นรูปพับซ้อน จนเกิดเป็นรูปทรงที่มีมิติมากขึ้น และใช้ผ้าที่ย้อมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัด

- Inthai

แบรนด์ Inthai จะนำเสนอเรื่องราวของเครื่องลายคราม ชามตราไก่ รวมไปถึงงานหัตถกรรมไทย มาใส่ไว้ในผลงานทางแบรนด์ มีหลากหลายเช่น ผ้าพันคอลายคราม เครื่องประดับลายชามตราไก่ เครื่องประดับลวดลายเทคนิคเบญจรงค์ เครื่องประดับลายสาน เครื่องประดับลายคราม เป็นต้น

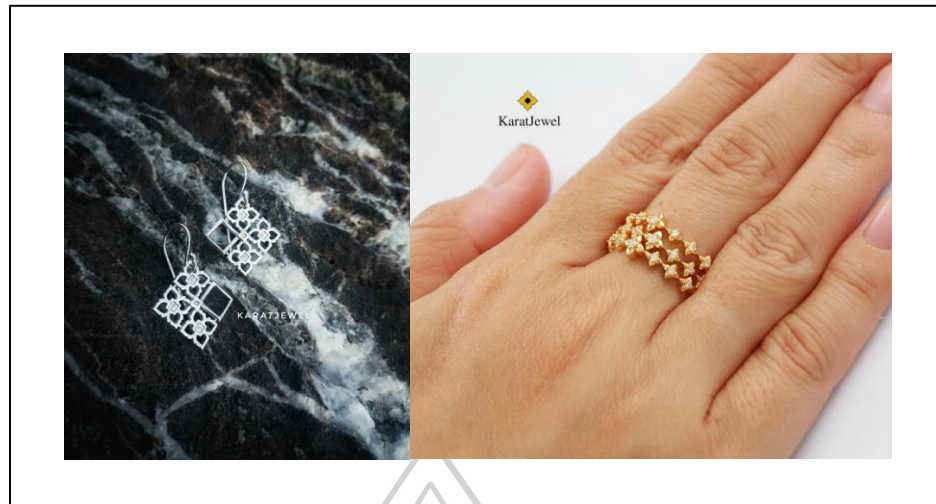
ภาพที่ 11 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ inthai ที่มาภาพ

จากการศึกษารูปแบบผลงานเครื่องประดับลายคราม จากแบรนด์ inthai จะพบว่านำรูปลักษณะของเซรามิคเครื่องลายครามมาส่งต่อเป็นผลงานเครื่องประดับโดยตรง ทางด้านรูปทรงที่มีจุดเด่นจากงานงาน ชามเซรามิค ลวดลาย และสีสันทึบใช้สีคราม เครื่องดินเผาลายครามที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ผ่านเทคนิคจากงานเซรามิคโดยตรง

- Karat Jewel

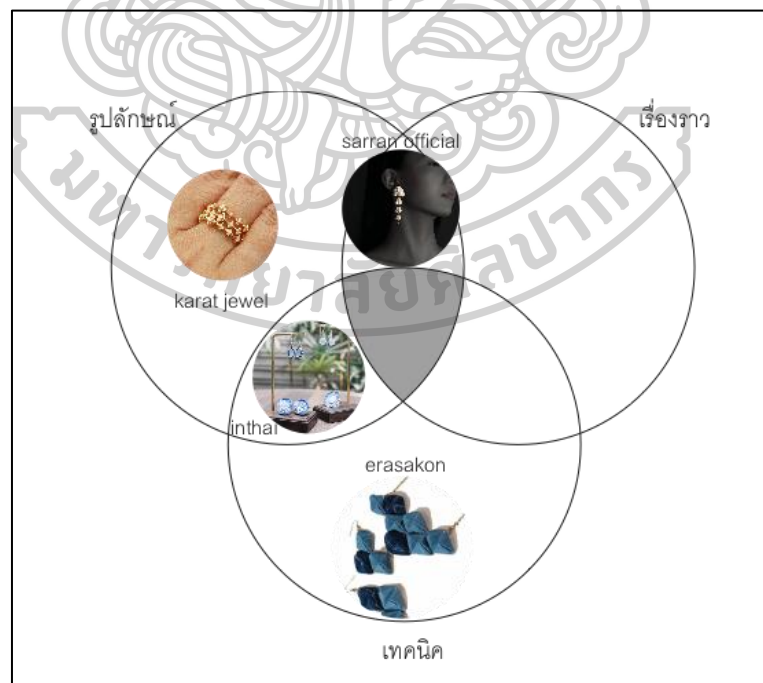
แบรนด์ Karat Jewel ออกแบบผ่านแนวคิดจากการนำเรื่องของลวดลายไทยจากงานสถาปัตยกรรม รวมไปถึงลายจักษสานจากหัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องประดับไทยเป็นไอเดียหลักผสมความทันสมัยในยุคปัจจุบันเข้าไป ให้เหมาะกับวิถีชีวิตและรสนิยมของคนรุ่นใหม่

วัสดุหลักในการออกแบบ - แบรนด์เน้นการใช้โลหะเป็นวัสดุหลัก เทคนิคการนำลายไทยมาประยุกต์ผ่านงานฉลุ และแกะสลัก

ภาพที่ 12 ภาพผลงานเครื่องประดับแบรนด์ Karat Jewel
ที่มาภาพ

จากการศึกษารูปแบบผลงานเครื่องประดับทางแบรนด์ karat jewel ที่มีการนำลวดลายสถาปัตยกรรมไทยและลายจักรสาน มาลดทอนผ่านการออกแบบเพื่อสร้างเป็นลวดลายสู่การออกแบบเป็นเครื่องประดับ การลดทอนของลวดลายและระยะการจัดวางช่องว่างของผลงาน เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นจุดแข็งให้สามารถส่งต่อลวดลายให้กับคนรุ่นใหม่ได้อย่างดี

ภาพที่ 13 แผนภาพสรุปแนวทางการวิเคราะห์แบรนด์ในท้องตลาด

จากการศึกษาจากตัวอย่างจะพบเห็นได้ว่าแบรนด์เครื่องประดับเอกลักษณ์ไทย ที่นำมาศึกษาจะแบ่งลักษณะเด่นได้เป็น 3 ประเภทหลัก คือ รูปลักษณ์ เรื่องราว และเทคนิค โดยส่วนมากทางแบรนด์จะส่งต่อความเป็นไทยผ่าน 1 ประเภท เช่น karat jewel จะใช้ความโดดเด่นทางด้านรูปลักษณ์เป็นหลัก erasakon จะใช้ความโดดเด่นทางด้านเทคนิคเป็นหลัก แบรนด์ที่ส่งต่อเอกลักษณ์ 2 ประเภทได้แก่ inthai จะใช้ความโดดเด่นทางด้านรูปลักษณ์เทคนิคเป็นหลัก saran official จะใช้ความโดดเด่นทางด้านรูปลักษณ์เรื่องราวเป็นหลัก จะเห็นได้ว่ายังไม่พบรูปแบบที่สามารถสะท้อนลักษณะเด่นได้เป็น 3 ประเภท คือ รูปลักษณ์ เรื่องราว และเทคนิค

แนวทางการออกแบบจึงมุ่งเน้นสะท้อนรูปแบบทั้ง 3 ประเภท

10. สภาพสังคมในยุค covid-19

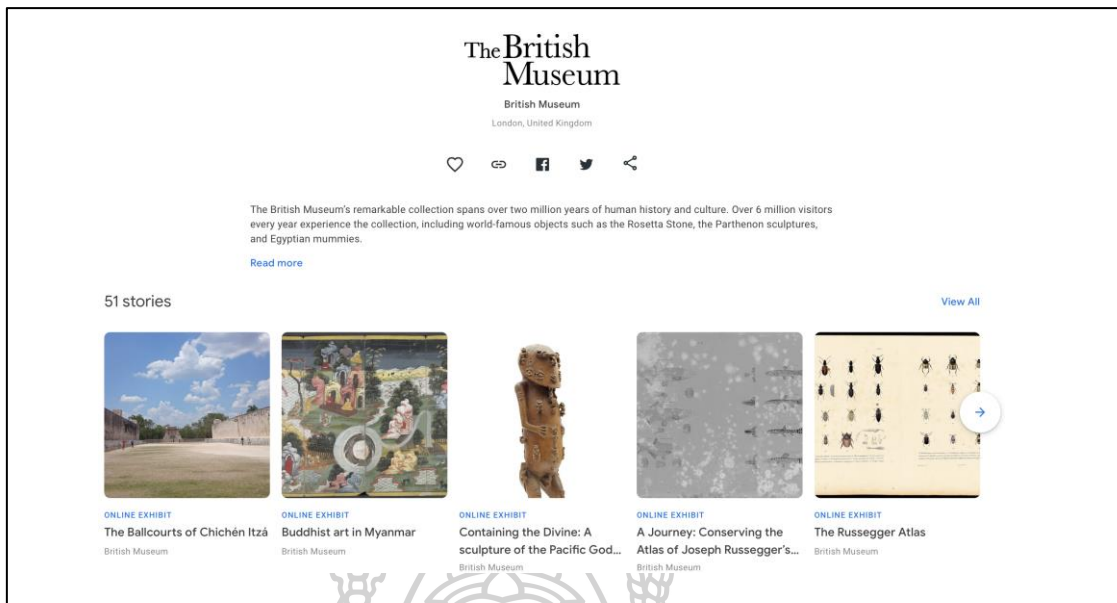
ปัจจุบันปัญหาที่หลายประเทศส่วนใหญ่ต้องเผชิญคือปัญหาของโรคระบาด covid-19 โดยในประเทศไทยนั้นได้รับผลกระทบค่อนข้างสูง ทั้งธุรกิจการส่งออก ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจร้านอาหาร ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ผู้คนส่วนใหญ่ต้องมีการปรับตัวให้อยู่กับโรคระบาด covid-19 หรือเรียกว่า “New Normal” หมายถึง “สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ ที่แต่เดิมเป็นสิ่งไม่ปกติผู้คนไม่คุ้นเคย ไม่ใช่มาตรฐาน ต่อมาเมื่อเกิดเหตุหรือเกิดวิกฤตบางอย่าง จึงมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปกติและเป็นมาตรฐาน”

โดยในช่วงนี้ในหลายปัจจัยทั้งเศรษฐกิจที่ไม่ดีตามสถานการณ์ปกติ หรือสุขภาพที่ค่อนข้างต้องดูแลตัวเองเป็นพิเศษ เพราะสามารถติดโรคได้ง่ายและสามารถติดต่อกันได้ในวงกว้าง อาจทำให้ผู้คนเกิดความเครียดได้ง่าย ในสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมออนไลน์มากขึ้นเพราะต้องการรักษาระยะห่างเพื่อลดการติดเชื้อ ทั้งการเรียนออนไลน์หรือเรียนทางไกล โดยผู้เรียนไม่ต้องเดินทางไปเรียนในห้องเรียนแต่เรียนผ่านโปรแกรมต่างๆที่กำหนดไว้ เพื่อลดการเดินทางหรือการเว้นระยะทางสังคมที่กล่าวมานั้น การแสดงผลงานศิลปะ ได้รับผลกระทบเช่นกัน ศิลปินหรือพิพิธภัณฑ์ต้องปรับตัวให้อยู่ในรูปแบบสังคมยุคใหม่ จากเดิมการชมผลงานส่วนใหญ่ ต้องเดินทางเพื่อชมผลงานจริง

10.1 การแสดงผลงานศิลปะ

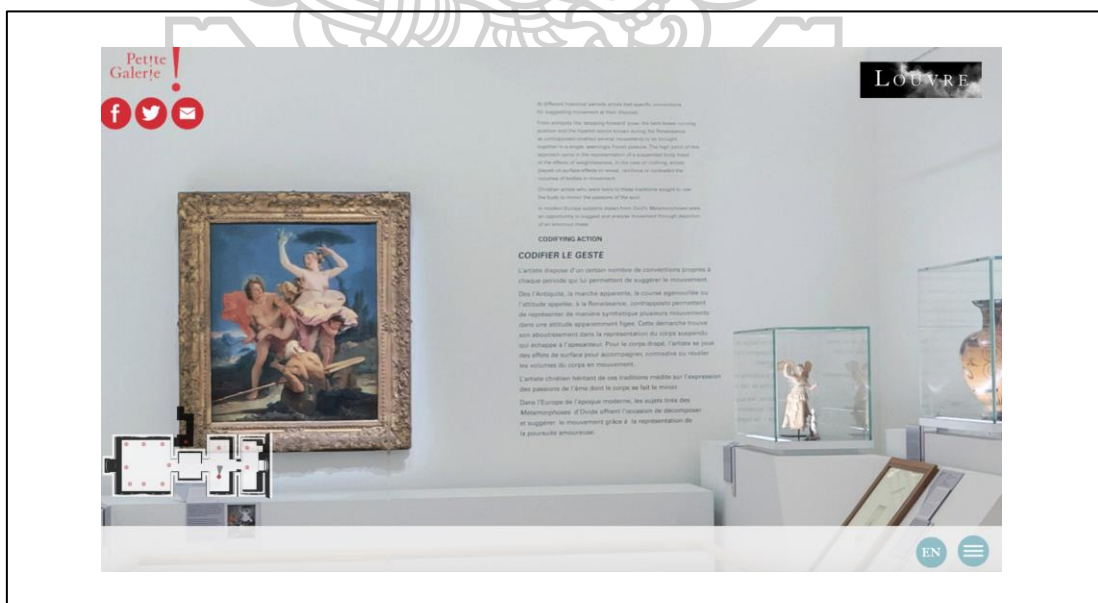
British Museum เมือง London ที่มีการนำเสนอประวัติความเป็นมาของชิ้นงานศิลปะ และภาพตัวอย่างงานศิลปะที่สามารถชมเพื่อชมรายละเอียดได้

ภาพที่ 14 ภาพพิพิธภัณฑ์ออนไลน์ British Museum
ที่มาภาพ <https://artsandculture.google.com/partner/the-british-museum>

Louvre Museum เมือง France ที่มีการนำเสนอในรูปแบบสามมิติ เสมือนผู้คนเข้าไปยืนในห้องแสดงงาน โดยช่วยมือของหน้าเว็บไซต์จะมีห้องแสดงงานให้เลือกเข้าชม ทำให้รู้สึกมีส่วนร่วม กับพิพิธภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 15 พิพิธภัณฑ์ ออนไลน์ Louvre
ที่มา: <https://www.louvre.fr/en/visites-en-ligne#tabs>

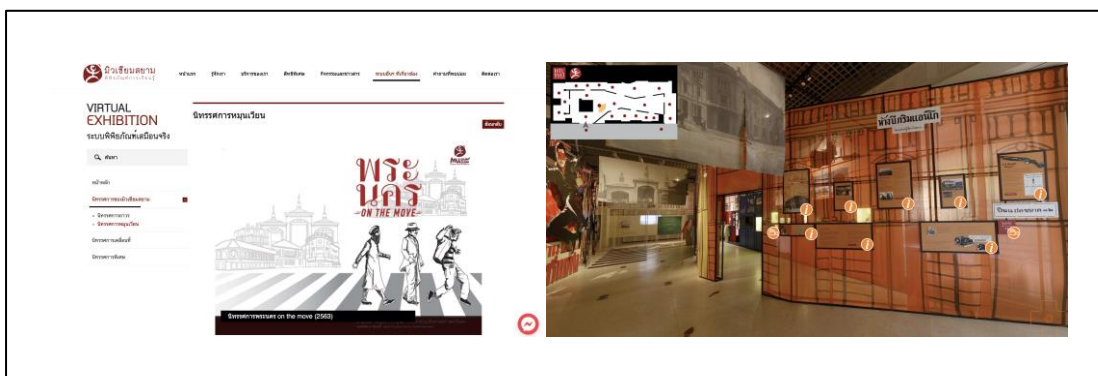
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร กรุงเทพมหานคร มีการแสดงนิทรรศการหลากหลายรูปแบบ ทั้งรูปแบบการเยี่ยมชมห้องแสดงงานแบบ 3 มิติ มีการเล่าและอธิบายเป็นเสียง สามารถเลือกได้ทั้งสองภาษา ไทยและอังกฤษ บางห้องที่มีชิ้นงานแสดงขนาดเล็กจะแสดงเป็นภาพวัตถุล้วนเป็นภาพ 360 องศา สามารถหมุนและซูมได้เพื่อดูรายละเอียดชิ้นงาน ประวัติและที่มาของชิ้นงาน จะอธิบายเป็นอักษรที่หน้าเว็บไซต์หลักของชิ้นงาน การมีเสียงอธิบายควบคู่การดูชิ้นงานทำให้เราสามารถพิจารณาชิ้นงานได้พร้อมทำความเข้าใจโดยไม่ต้องกลับไปอ่านซ้ำอีกรอบ ให้ความรู้สึกเหมือนการมีไกด์ส่วนตัวในการเดินชมพิพิธภัณฑ์

ภาพที่ 16 พิพิธภัณฑ์ออนไลน์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร
ที่มา: <http://www.virtualmuseum.finearts.go.th/bangkoknationalmuseums/index.php/th>

พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ มิวเซียมสยาม กรุงเทพมหานคร มีการแสดงนิทรรศการทั้งหมดเวียนและนิทรรศการถาวร ซึ่งแสดงภาพเป็นภาพถ่าย 360 องศา เสมือนผู้คนเข้าไปยืนในห้องแสดงงาน โดยย้ายมือของหน้าเว็บไซต์จะมีห้องแสดงงานให้เลือกเข้าชม ทำให้รู้สึกมีส่วนร่วมกับการพิพิธภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 17 พิพิธภัณฑ์ออนไลน์ พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้มิวเซียมสยาม

ที่มา: <https://www.museumsiam.org/ve.php?MID=5>

รูปแบบการสอนทัศนศิลป์ออนไลน์

ทัศนศิลป์ของไทยโดยส่วนใหญ่เป็นงานที่ยากและมีขั้นตอนที่ซับซ้อน โดยมีหลายหน่วยงานที่ให้ความรู้และเผยแพร่ งานทัศนศิลป์ เช่น ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) The support Arts And Crafts International Centre Of Thailand (SACICT) ที่มีการสนับสนุนผู้ผลิต อาจารย์งานช่างทัศนศิลป์ประเภทต่างๆ และมีการอบรมต่างๆ สืบสานทัศนศิลป์สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์และต่อยอดเพื่อการค้า ในสังคมปัจจุบันที่การสื่อสารออนไลน์เป็นเรื่องที่สำคัญ ทาง SACICT ได้มีเว็บไซต์ที่แสดงผลงาน ให้ความรู้แสดงผลงานทัศนศิลป์แขนงต่าง ๆ บางชิ้นงานจะมีการสาธิตวิธีการผลิตเป็นคลิปวิดีโอ เช่น วิดีโอองค์ความรู้ขั้นตอน กระบวนการเทคนิคเชิงช่าง

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (SACICT)
The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (In-charge)

หน้าแรก / คลังข้อมูลหัตถศิลป์ไทย / เครื่องเงิน
/ องค์ความรู้ขั้นตอน กระบวนการเทคนิคเชิงช่างงานหัตถกรรมเทคนิค...

องค์ความรู้ขั้นตอน กระบวนการเทคนิคเชิงช่างงานหัตถกรรม
เทคนิคการทำเครื่องประดับเงินแบบยัดลาย

VDO

เทคนิคการทำเครื่องประดับเงินแบบยัดลาย (Filigree)

ดูภายหลัง

วิธีใหม่เพิ่มเติม

0:07 / 10:55

YouTube

เทคนิคการทำเครื่องประดับเงินแบบยัดลาย (Filigree)

นายฉัตร อู่อินทร์
ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2558

ขั้นตอนที่ 1
ออกแบบชิ้นงาน
ลงบนกระดาษ A4

ขั้นตอนที่ 2
นำเส้นลวดเงินขนาด 0.3 มิลลิเมตร
มาทำการดัดเป็นซี่มีด

ขั้นตอนที่ 3
เชื่อมโครงลวด
นำมาประกอบตามความถี่

ขั้นตอนที่ 4
นำเส้นลวดขนาด 0.01 มิลลิเมตร
มาเชื่อมตามช่องว่าง

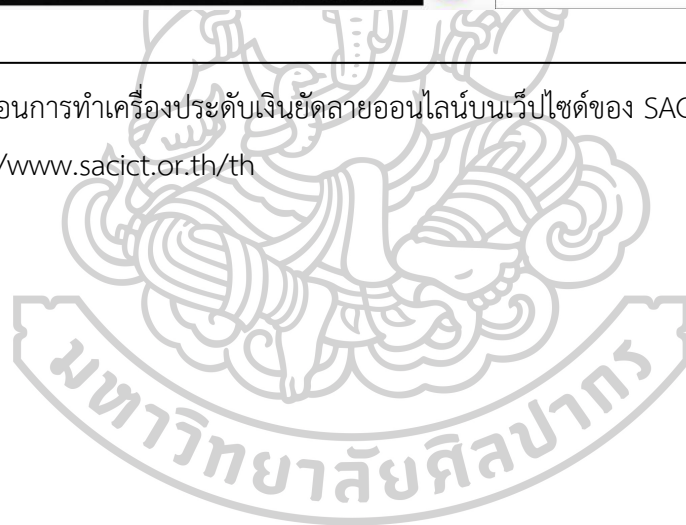
ขั้นตอนที่ 5
การเชื่อม

ขั้นตอนที่ 6
เชื่อมลวดให้แน่นประสมกับโครงลวด

ขั้นตอนที่ 7
ทำการตกแต่งด้วยกระดาษ
ให้เรียบเกลี้ยงเหมือน
ผลงานจริง

SACICT

ภาพที่ 18 สอนการทำเครื่องประดับเงินยัดลายออนไลน์บนเว็บไซต์ของ SACICT
ที่มา: <https://www.sacict.or.th/th>

บทที่ 3 วิธีดำเนินวิจัย

วิเคราะห์กิจกรรมและความสนใจเด็กผู้หญิงอายุ 11-14 ปี

โดยในปัจจุบันเด็กผู้หญิง มีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความสนใจที่แตกต่างกันตามแต่ละช่วงวัย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) ช่วงอายุ 11 – 14 ปี สอดคล้องกับการศึกษาระดับมัธยมต้น เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งร่างกาย สรีระวิทยา และทางปัญญา เป็นช่วงวัยที่เริ่มเรียนรู้สังคมใหม่จากการเข้าสู่วัยมัธยม เริ่มมีความสนใจทักษะอื่นๆ เช่น การเล่นเกม ร้องเพลง เล่นดนตรี เริ่มรู้จักตนเองมากขึ้น ค้นหาสิ่งที่ชอบและถนัดและสิ่งที่ไม่ชอบ การทำกิจกรรมหลากหลาย การเรียน

สื่อสังคมออนไลน์ ก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เด็กในวัยนี้สามารถค้นพบตัวตนและความชอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะมีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบทั้งการเรียน การแสดง การร้องเพลง เนื้อหาการเรียน เทคนิคการทำงานหรือกิจกรรม ทุกอย่างล้วนสามารถหาข้อมูลได้จากสื่อออนไลน์

ในช่วงวัยนี้จากการเล่นสื่อสังคมออนไลน์หลายประเภท ที่ให้พื้นที่แสดงความเป็นตัวเอง เด็กผู้หญิงยุคใหม่บางส่วนก็ให้ความสนใจในการแสดงความเอกลักษณ์เฉพาะตน การแสดงตัวตนบนสื่อออนไลน์ ที่ได้รับความนิยม เช่น แนวทางการแต่งตัว การท่องเที่ยว ไลฟ์สไตล์ และ แนวทางการแสดงความสามารถเฉพาะตัว

หน้าที่และความรับผิดชอบ : เด็กผู้หญิงในวัยนี้ส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบเรื่องการเรียนรู้หนังสือเป็นหลัก

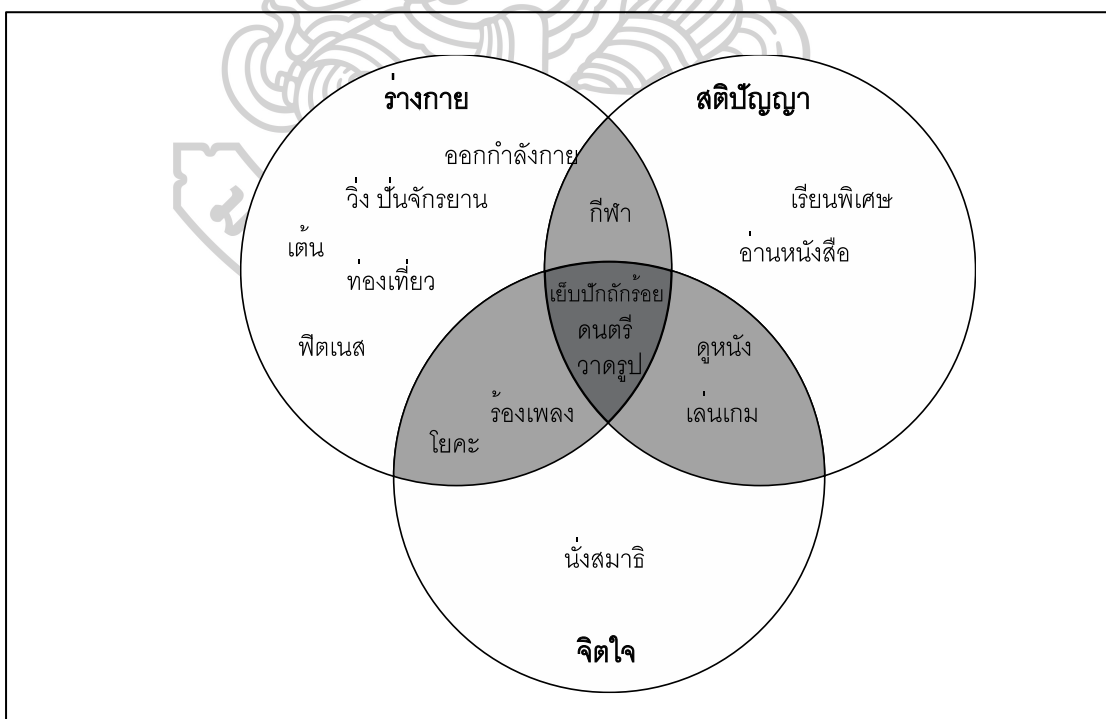
1. การส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาการเด็กอายุ 11-14 ปี

หลักการพัฒนาการเรียนรู้ 3 ประการ คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และสังคม การส่งเสริมพัฒนาการตามช่วงวัยจำเป็นต้องเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความรู้และความเข้าใจ ตามช่วงวัย เพื่อสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการจูงใจในการทำกิจกรรมได้

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์วิธีพัฒนาการ ตามหลักการพัฒนาตามช่วงวัยอายุ 11-14 ปี

การพัฒนา	วิธีการ
ด้านร่างกาย	กล้ามเนื้อมัดใหญ่: การเล่นกีฬา กลางแจ้ง ในร่ม เล่นดนตรี (ประเภทเครื่องเคาะ) ออกกำลังกาย ปั่นจักรยาน วิ่ง กล้ามเนื้อมัดเล็ก : การเย็บปักถักร้อย เล่นดนตรีเปียโน หรือกีตาร์ การปั้นงานศิลปะ งานประดิษฐ์
ด้านสติปัญญา	การเรียนรู้หนังสือ การฝึกเสริมสร้างสมาธิ การนั่งสมาธิ การสวดมนต์ หรือทำกิจกรรมที่สร้างสมาธิ
ด้านอารมณ์และสังคม	ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม การทำหน้าที่และบทบาทที่ได้รับการแก้ปัญหา เฉพาะหน้า การอภิปรายหรือแสดงผลงานจะช่วยเสริมความมั่นใจและ การเข้าสังคม

จากหลักการพัฒนาการเรียนรู้ 3 ประการ ข้าพเจ้าได้นำกิจกรรมของเด็กผู้หญิง มาแยกประเภทวิเคราะห์ตามหลักการพัฒนาการเรียนรู้ คือ การพัฒนาทางด้านร่างกาย การพัฒนาทางด้านสติปัญญา และการพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม

ภาพที่ 19 ภาพกิจกรรมเสริมการพัฒนาศักยภาพเด็กอายุ 11-14 ปี

จากการวิเคราะห์จะสังเกตได้ว่ากิจกรรมที่มีอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเฉพาะด้านเป็นหลัก เช่นร่างกายก็จะเน้นเป็นกล้ามเนื้อมัดใหญ่เป็นหลัก เพื่อเสริมความแข็งแรงของร่างกาย สติปัญญาที่เสริมการเรียนรู้ การอ่านหนังสือเป็นหลัก การเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ และสังคมเป็นส่วนที่ยาก จำเป็นต้องมีการฝึกฝนจิตใจเป็นหลัก การเสริมสร้างสมาธิ เป็นส่วนสำคัญ การเสริมพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน ในกิจกรรมเดียวที่พบได้มีเล่นดนตรี วาดรูป และการเย็บปักถักร้อย การทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดไทยเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย : เสริมสร้างกล้ามเนื้อมัดเล็กบริเวณมือ ความแม่นยำในการทำงานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา

2. พัฒนาการทางด้านสติปัญญา : การเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของงานหัตถศิลป์ เครื่องแขวนดอกไม้สด ประเภท และรูปแบบที่แตกต่างกัน และส่งเสริมการเรียนรู้ในการทำเทคนิค เครื่องแขวนดอกไม้สด และสามารถต่อยอดจากการเรียนรู้ได้

3. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม : เสริมสร้างการทำงานของจิตใจ ให้มีสมาธิและแน่วแน่ในการทำ เพราะการประดิษฐ์แต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องใช้ความพยายามและไหวพริบในการแก้ปัญหาในการทำ เสริมสร้างให้มีความอดทนและยกระดับจิตใจให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยเสริมสร้างให้

ความสำคัญของเครื่องประดับกับเด็กผู้หญิงอายุ 11-14 ปี

เครื่องประดับมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์และสังคมมนุษย์มาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน จากเครื่องประดับของมนุษย์โบราณคือวิธีการเริ่มแรกที่มนุษย์ใช้แสดงออกทางสังคม เพื่อบ่งบอกสถานภาพ เพื่อความเป็นสิริมงคลป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ รวมถึงการประดับตกแต่งเพื่อส่งเสริมให้เกิดความงามตามรสนิยม อีกนัยหนึ่งร่างกายมนุษย์คือพาหนะของการสื่อสารการแสดงตัวของเครื่องประดับ เป็นการแสดงสาระสำคัญที่แฝงอยู่ของเครื่องประดับ อาศัยร่างกายเป็นตัวขับเคลื่อนการแสดงตัวตน เป็นการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์

เด็กผู้หญิงในช่วงวัยนี้ จะมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย และรูปแบบสังคม การส่งเสริมให้เด็กมีจิตใจที่แข็งแกร่งวิธีหนึ่งคือการสร้างให้เด็กผู้หญิงยุคใหม่มองเห็นคุณค่าในตนเอง ในที่นี้เครื่องประดับสามารถเป็นสื่อกลางของการพัฒนาจิตใจด้านการเห็นคุณค่า สร้างความภูมิใจในตนเองได้จากการประสบผลสำเร็จของการลงมือทำ

ข้าพเจ้าต้องการที่จะนำเสนอคุณค่าและความสำคัญของการสร้างผลงานที่สะท้อนจากตัวตนของผู้สวมใส่ ซึ่งเป็นเด็กผู้หญิงในช่วงวัยที่กำลังพัฒนาทั้งด้านอารมณ์ ความคิด สติปัญญา ร่างกาย สังคม จึงเป็นจุดศูนย์กลางที่สามารถส่งต่อแนวความคิดให้คนภายนอกได้ตระหนักถึงความสวยงาม และความยั่งยืนของงานหัตถศิลป์ที่สะท้อนมาจากเครื่องประดับของผู้สวมใส่ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

รัฐบาลและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี โดยมี วิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูง อยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุขอยู่ดีกินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบทิศทางยุทธศาสตร์ด้านวัฒนธรรมระยะ 20 ปี โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมในระดับนานาชาติ มีภาพลักษณ์ ความสัมพันธ์ที่ดี และ ได้รับการยอมรับในเวทีทางวัฒนธรรมระดับสากล ผลักดันสังคมไทยให้เป็น สังคมแห่งคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เอื้ออาทร มีความปรองดองสมานฉันท์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง ส่งเสริมสนับสนุนให้ประเทศไทยมีรายได้ และความมั่งคั่งจากอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และบริการ ทางวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น โดยกรอบทิศทางดังกล่าว เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ใน 5 ยุทธศาสตร์

1. ด้านความมั่นคง จะดำเนินการเพื่อเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ และสนับสนุนงาน รักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยภายใน
2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน จะดำเนินการเพื่อใช้มิติทางวัฒนธรรม สนับสนุน การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้ง เชื่อมโยงกับภูมิภาคและ เศรษฐกิจโลก โดยมี 4 โครงการสำคัญ คือ โครงการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ โครงการสร้างรายได้จากการต่อยอดทุนและมรดก ทางวัฒนธรรม โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมและนาความเป็นไทยสู่สากล และ โครงการวัฒนธรรมไทย ก้าวไกลสู่ดิจิทัล
3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน จะดำเนินการเพื่อสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ยกกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งสร้างที่อยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย โดยมี 7 โครงการสำคัญ คือ โครงการอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาพุทธและศาสนาอื่นโครงการส่งเสริมคุณธรรมตามแผนแม่บท ส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ โครงการเสริมสร้างค่านิยม โครงการเสริมสร้าง อัตลักษณ์และความเป็นไทย โครงการพัฒนาการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ สังคมและวัฒนธรรม โครงการปฏิรูปการศึกษา ด้านวัฒนธรรม และ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกและภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรม
4. ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม จะดำเนินการเพื่อ สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน เสริมสร้าง สภาพแวดล้อม และนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

5. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จะดำเนินการปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรม ปรับปรุงกฎหมายด้านศิลปวัฒนธรรม พัฒนากลไก สนับสนุนการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการออกแบบซึ่งสอดคล้องกับหลักยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพคนการพัฒนาด้านวัฒนธรรมที่สอดคล้องพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ในระบบการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่มี ความเหมาะสม สอดคล้องกับวัยผู้เรียน ทันสมัย น่าสนใจ และสอดคล้องกับบริบทของสังคม โดยสามารถนำไปต่อยอดเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ การสร้างสรรค์และการส่งเสริมกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างอาชีพและสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจ พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทางวัฒนธรรมให้เอื้อต่อส่งเสริมอุตสาหกรรม วัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

Active Learning สู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ การวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้ตอบ และการทำกรณีศึกษา กระบวนการเรียนรู้ Active Learning ทำให้ผู้เรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้มากและ นานกว่ากระบวนการเรียนรู้ Passive Learning เพราะกระบวนการเรียนรู้ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ได้ผ่านการปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บจำในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory) ทำให้ผลการเรียนรู้ ยังคงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่า ระยะเวลาว่า กิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการ คิดวิเคราะห์ ลักษณะของการเรียนแบบ Active Learning ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิดการแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
4. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

6. ความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน

7. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ มีส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่ การมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ผู้เรียนมีโอกาสลงมือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรม และกลวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้เรียนได้สื่อสารเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังทำกับผู้อื่น

วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ที่แท้จริงอยู่ในโลกจริงหรือชีวิตจริง การเรียนวิชาในห้องเรียนยังเป็นการเรียนแบบสมมุติ ดังนั้นครูจึงต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด การพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในยุคใหม่ เรียนให้เกิดทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 จากเดินในอดีตเน้นสอนหรือสั่งสอน เปลี่ยนเป็นการทำหน้าที่จุดประกายความสนใจใฝ่รู้ให้ผู้เรียน ได้เรียนจากการลงมือปฏิบัติ ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นี้ จากการลงมือปฏิบัติของตนเอง เป็นทีมร่วมกับเพื่อนนักเรียน กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 3 ลักษณะ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ เป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเรา ปฏิบัติสิ่งต่างๆด้วยตนเองตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษาค้นคว้า ผึกปฏิบัติ ผึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าหากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ต่อไป มีความสุขที่จะเรียน

2. กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารเป็นกระบวนการส่งหรือถ่ายทอดเรื่องราว ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ เหตุการณ์ต่าง ๆ จากผู้สอนยังไปผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ดังนี้

2.1 การฝึกทักษะในการฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep Listening) เป็นการฝึกทักษะการฟังอย่างลึกซึ้งทำให้รู้จักตนเองมากขึ้น ฝึกการเป็นผู้ฟังที่ดี ฟังผู้อื่นพูดอย่างตั้งใจ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการทำงานหรือการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี

2.2 การฝึกทักษะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค Communities of Practice ซึ่งเป็นการดึงความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลออกมา เพื่อแลกเปลี่ยนและทำให้เกิดการเรียนรู้

2.3 การฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม ร่วมมือกันศึกษาค้นคว้าหาวิธีการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด หรือความสนใจ เป็นการฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกัน

2.4 การฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ใช้เทคโนโลยีเพื่อวิจัย จัดระบบ ประเมิน และสื่อสารสารสนเทศ ใช้เครื่องมือสื่อสาร และ social network อย่างถูกต้อง เหมาะสม

3. การเรียนรู้แบบขั้นบันได กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบขั้นบันได 5 ขั้น เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ น่าสนใจ ที่สามารถนำไปปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ มีขั้นตอนดังนี้

- ขั้น 1 การตั้งประเด็นคำถาม สมมุติฐาน
- ขั้น 2 การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ
- ขั้น 3 การสรุปองค์ความรู้
- ขั้น 4 การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ
- ขั้น 5 การบริการสังคมและจิตสาธารณะ

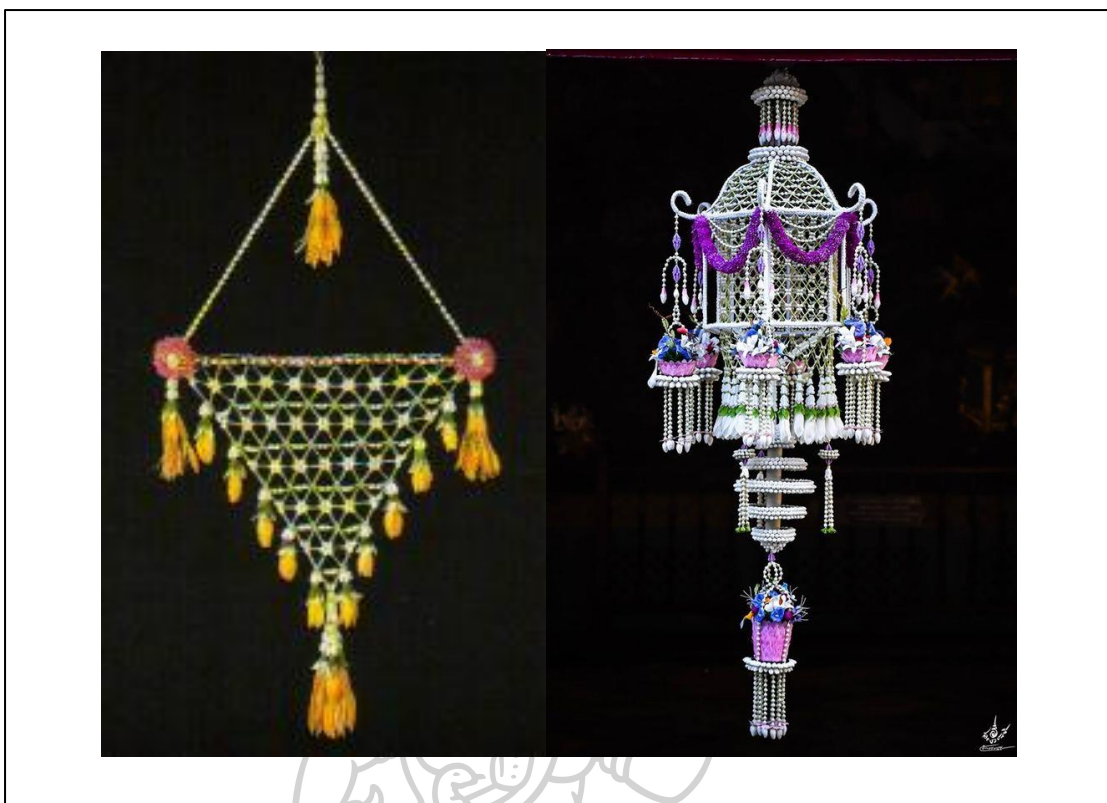
จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีแนวคิดและลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ ต้องมีความสัมพันธ์ มีขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นลำดับ ที่ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมกับการเรียน การสอนได้ การกำหนดขอบเขตการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ การทำกิจกรรมกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิด ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ ตั้งคำถามและหาคำตอบได้ด้วยตนเอง รูปแบบของสื่อการสอนต้องปรับตัวให้ สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ ให้อยู่คงทนได้ ผ่านกระบวนการ Active Learning ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ จากการลงมือ ปฏิบัติของตนเป็นทีมร่วมกับเพื่อนนักเรียน กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จุดเด่นคือ กระบวนการ เรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ ตามความถนัดและพัฒนาศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การจูงใจให้ตั้งประเด็นคำถาม การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งความรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน การสรุปองค์ความรู้ การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ

วิเคราะห์เครื่องแขวนดอกไม้สด

การทำหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด ถือเป็นการสืบสานองค์ความรู้ที่มีมาแต่โบราณ ให้คงอยู่ในประเทศไทย เป็นเครื่องหมายถึงการเป็นอารยชนของไทยตั้งแต่อดีต การทำเครื่องแขวน ดอกไม้สดมีขั้นตอนการทำที่ยากและซับซ้อน แสดงให้เห็นถึงความอดทน ความละเอียดละไมและ ความเฉลียวฉลาด พร้อมทั้งยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเก่งของผู้หญิงไทยในอดีต

คุณค่าทางตรง : เป็นการสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ ใช้ตกแต่งตามสถานที่เนื่องใน งานสำคัญ ความรู้ติดตัวในการใช้เทคนิคการทำเครื่องแขวนซึ่งเป็นพื้นฐานของหัตถศิลป์ดอกไม้สด ทุกประเภท

คุณค่าทางอ้อม : ได้ฝึกฝนจิตใจ ให้ตั้งมั่นและความอดทนในการที่กระทำทำสิ่งต่าง ๆ ให้ ลุล่วงไปได้ เกิดสติปัญญาเพราะการฝึกฝนประเภทนี้เป็นชิ้นงานที่มีขนาดเล็กประกอบกันจนเป็นชิ้น ใหญ่ ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ก่อให้เกิดจิตใจที่มีสมาธิเกิดจากการทำงานซ้ำไปซ้ำมา

ภาพที่ 20 เครื่องแขวนดอกไม้สด 2 มิติ และ 3 มิติ

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/290693350949349851/>

เครื่องแขวนดอกไม้สดแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ เครื่องแขวนดอกไม้สด 2 มิติ และ เครื่องแขวนดอกไม้สด 3 มิติ โดยส่วนประกอบของเครื่องแขวนดอกไม้สดทั้งสองประเภทนั้นใช้ ส่วนประกอบเดียวกัน แตกต่างในการขึ้นโครงสร้าง แต่ละแบบใช้เทคนิคในการประกอบ จำนวนและ รูปแบบชิ้นงานในการประกอบที่แตกต่างกัน ตามรูปแบบของชิ้นงานของผู้ทำ สังเกตได้ว่าเครื่องแขวน ดอกไม้สดไม่มีรูปแบบตายตัว ดังนั้นสามารถปรับเปลี่ยนหรือดัดแปลงให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ได้ โดยหลักสำคัญนั้นให้มีการสร้างส่วนประกอบซึ่งเป็นพื้นฐานของเครื่องแขวนดอกไม้สด และสามารถคิดออกแบบในการประกอบ ก็สามารถสร้างเครื่องแขวนดอกไม้สดซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ ของตนเองได้เช่นกัน ดังนั้นเนื้อหาที่สำคัญในการสร้างคือสามารถแปลงจากดอกไม้สด ขึ้นรูปเป็น ส่วนประกอบเครื่องแขวนได้

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์เทคนิควิธีการขึ้นรูปส่วนประกอบเครื่องแขวนดอกไม้สด

ส่วนประกอบ	รูป	เทคนิค
ดอกทัดหู		ขึ้นโครงสร้างรูปทรง เย็บดอกไม้สดลงบนแบบ จากชั้นนอกสู่ชั้นใน
ดอกตุ้ม		ใช้การเย็บจากชั้นในสู่ชั้นนอก โดยจับความยาวของแต่ละชั้น
ตาข่าย		เทคนิคการร้อย คล้ายการทำเส้น เพิ่มเติมคือการร้อยกลับไปมาเพื่อสร้างลวดลาย การร้อยตาข่ายจำเป็นต้องวางแผนทิศทางการร้อยให้แม่นยำ
เฟื้อง		ขึ้นโครงสร้างรูปทรง เย็บดอกไม้สดลงบนแบบ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงทิศทางการวางดอกไม้ให้สอดคล้องกับลวดลาย
อุบะ		เทคนิคการร้อย เป็นเส้น แล้วนำมามัดรวมหรือประกอบเข้าด้วยกัน
มาลัย		เทคนิคการร้อย มาลัยแต่ละลายจะมีความซับซ้อนและเทคนิคที่แตกต่างกัน โดยต้องคำนึงถึงรูปทรงและลวดลายที่ต้องการแล้วจึงร้อยชั้นต่อชั้น

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์เทคนิควิธีการขึ้นรูปส่วนประกอบเครื่องแขวนดอกไม้สด (ต่อ)

ส่วนประกอบ	รูป	เทคนิค
พุกกลิ้ง		เป็นเครื่องแขวนขนาดเล็ก โดยใช้เทคนิคทั้งการร้อยและการเย็บแบบ แล้วนำมาประกอบกัน สามารถออกแบบได้หลากหลาย
เส้น		เทคนิคการร้อย และเย็บ เป็นเส้นตามความยาวที่ต้องการ

จากการศึกษาส่วนประกอบและเทคนิคการสร้างเครื่องแขวนดอกไม้สด เทคนิคที่พบคือ การร้อย การเย็บ เทคนิคทั้ง 2 ประเภทนี้เทคนิคที่ใช้มากที่สุดจะเป็นเทคนิคการร้อย โดยเป็นพื้นฐานของการทำเครื่องแขวนดอกไม้สด และสามารถทำรูปแบบและลวดลายได้หลากหลาย โดยเทคนิคการร้อยแต่ละรูปแบบมีความยากและง่ายแตกต่างกัน การจัดลำดับการเรียนการสอนจึงเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

วิเคราะห์รูปแบบเทคนิคการร้อย

อุบะ คือ ดอกไม้ที่ร้อยเป็นเส้นสำหรับห้อยให้เกิดชายแกว่งไกวไหวตัวให้ความรู้สึกสบาย นุ่มนวลชวนพักผ่อน

1. อุบะขาเดียว หรือตุ้ดตุ้ด
2. อุบะแขกหรือพวงเต่าร้าง
3. อุบะไทยธรรมดา
4. อุบะไทยทรงเครื่อง
5. อุบะพู่
6. อุบะแตระ หรืออุบะสร้อยสน
7. อุบะจีน
8. อุบะพวงคุณ หรือพวงราชพฤกษ์

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยอุบะ

ชื่อ	ตัวอย่าง	รายละเอียด
อุบะขาเดี่ยว หรือตุ้ดั่ง		<p>อุบะขาเดี่ยวเป็นส่วนประกอบของอุบะชนิดอื่น อีกหลายชนิด</p> <p>นิยมใช้ดอกจำปา ดอกบานไม่รู้รุ่ยดอกกุหลาบ ดอกตูม เป็นต้น โดยร้อยทะลุข้อนขึ้นมาเพื่อซ่อนปมเชือกไว้ภายในดอก และร้อยกลับเลี้ยง จึงร้อยดอกรักเป็นเส้น</p>
อุบะแขกหรือพวงเต่าร้าง		<p>อุบะแขก นิยมใช้ผูกตามมุมโค้งเครื่องแขวน หรือสายโยงรวมมุม</p> <p>โดยนำอุบะขาเดี่ยวหลายเส้นนำมาผูกเชื่อมต่อกันหลายๆเส้น โดยให้ปลายยาวเท่า ๆ กัน</p>
อุบะไทยธรรมดา		<p>อุบะไทยธรรมดามีรูปทรงคล้ายกรวย โดยการนำอุบะเดี่ยว 2-3 เส้นมัดรวมกันและร้อยดอกรักเพื่อปิดปมและร้อยต่อเป็นเส้นขึ้นมา ทำแบบเดียวกัน 2-3 ซ่อและมัดรวมกันและร้อยดอกนักต่อขึ้นมาเพื่อปิดปมและร้อยต่อเป็นเส้น</p> <p>จำนวนขาของชั้น จะขึ้นอยู่กับความหนาที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้</p>

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยอุบะ (ต่อ)

ชื่อ	ตัวอย่าง	รายละเอียด
อุบะไทยทรงเครื่อง		<p>อุบะไทยทรงเครื่องจะคล้ายการร้อยอุบะไทยธรรมดา แต่การปิดปมเชือกที่ผู้กรวมกัน จะใช้เป็นดอกตูมเสมอก่อนจะร้อยดอกรัก จำนวนขาของชั้น จะขึ้นอยู่กับความหนาที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้</p>
อุบะพู่		<p>อุบะพู่มีลักษณะเรียวยาวปลายคล้ายพู่เรือ สุพรรณหงส์ ดอกตูมต่างระดับกัน 2-4 ชั้น โดยร้อยอุบะขาเดียว</p> <p>ร้อยความยาวสุด 1 ขา</p> <p>ร้อยความยาวที่สอง 4-5 ขา</p> <p>ร้อยความยาวที่สาม 8-9 ขา</p> <p>และนำขาความยาวสุดและขาความยาวที่สอง มัดรวมกันโดยให้ขาที่ยาวที่สุดอยู่ตรงกลาง และนำความยาวที่สามมัดเป็นชั้นนอกสุดของอุบะ</p>
อุบะแตะระ หรืออุบะสร้อยสน		<p>อุบะแตะระใช้ดอกจำปาล้วนในการทำ โดยชั้นแรกสุดผ่ากลีบดอกเป็นสองกลีบ และเจาะปลายกลีบเพื่อนำอีกกลีบที่ผ่าครึ่งไว้ ร้อยต่อไปในแต่ละชั้น จนได้ขนาดและความหนาที่ต้องการ</p>

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยอุบะ (ต่อ)

ชื่อ	ตัวอย่าง	รายละเอียด
อุบะจีน		อุบะจีนสามารถใช้ดอกไม้ได้หลายชนิด เช่น ดอกเข็ม ดอกพุด ดอกมะลิ ดอกบานไม่รู้โรยและอื่น ๆ โดยจะใช้ดอกสวมประเภทเดียวกันเท่านั้นในการร้อยต่อ ๆ กันโดยไม่มีดอกตูมปิดปลายเหมือนอุบะชาเตี๋ย และจับความยาวที่เท่า ๆ กัน
อุบะพวงคุณ หรือพวงราชพฤกษ์		อุบะพวงคุณ คือการนำดอกบานไม่รู้โรยผ่าและนำมาร้อยคั่นด้วยก้านดอกบานไม่รู้โรยและนำมามัดรวมกันโดยไล่ขนาดความยาวคล้ายอุบะพู่

จากการวิเคราะห์รูปแบบการร้อยอุบะ อุบะไทยเป็นส่วนที่ตกแต่งเอกลักษณ์คือ การห้อยเพื่อให้เกิดการพลิ้วไหว ของเครื่องแขวนดอกไม้สด มีพื้นฐานจากการร้อยแบบเส้น และเทคนิคที่แตกต่างกันคือการจับข้อของอุบะและจำนวนชั้นในการร้อย

ตาข่ายดอกไม้ คือ การนำดอกไม้มาร้อยสอดสานกันเป็นตาข่ายลวดลายต่างๆกัน

1. ตาข่ายลายเกล็ด
2. ตาข่ายลายพระจันทร์ครึ่งซีก
3. ตาข่ายลายสี่ก้านสี่ดอก
4. ตาข่ายลายกระเบื้อง
5. ตาข่ายลายก้านสามดอก
6. ตาข่ายลายดาวใกล้เดือน
7. ตาข่ายลายกำแพงแก้ว
8. ตาข่ายลายกำแพงเพชร
9. ตาข่ายลายตาสมุท

10. ตาข่ายลายดอกดาวกระจาย
11. ตาข่ายลายอกแมงมุม
12. ตาข่ายลายหกก้านหกดอก
13. ตาข่ายลายดาวล้อมเดือน
14. ตาข่ายลายวิมานแปลง
15. ตาข่ายลายแก้วชิงดวง
16. ตาข่ายลายพระอาทิตย์ชิงดวง

ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยตาข่าย

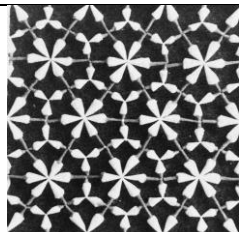
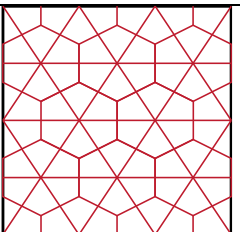
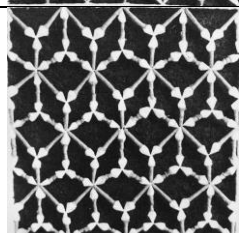
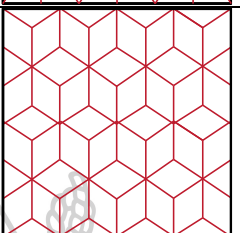
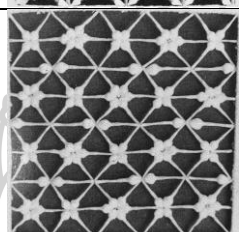
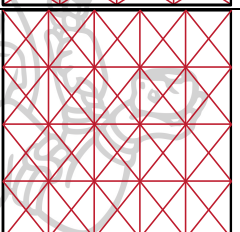
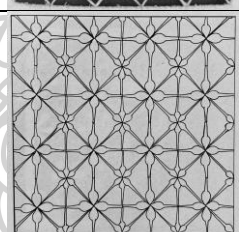
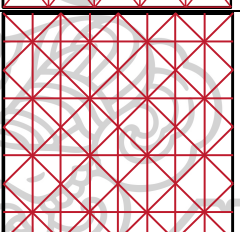
ชื่อ	ตัวอย่าง	โครงสร้าง	รายละเอียด
ลายเกล็ด			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 99 ดอก
ลายพระจันทร์ครึ่งซีก			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 153 ดอก
ลายสี่ก้านสี่ดอก			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 100 ดอก
ลายกระเบื้อง			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 144 ดอก
ลายก้านสามดอก			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 122 ดอก

ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยตาข่าย (ต่อ)

ชื่อ	ตัวอย่าง	โครงสร้าง	รายละเอียด
ลายดาวใกล้เคียง			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 144 ดอก
ลายกำแพงแก้ว			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 188 ดอก
ลายกำแพงเพชร			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 188 ดอก
ลายตาสมุทร			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 96 ดอก
ลายดอกดาวกระจาย			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 136 ดอก
ลายอกแมงมุม			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 140 ดอก
ลายก้านหกดอก			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 78 ดอก

ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยตาข่าย (ต่อ)

ชื่อ	ตัวอย่าง	โครงสร้าง	รายละเอียด
ลายดาวล้อมเดือน			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 172 ดอก
ลายวิมานแปลง			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 157 ดอก
ลายแก้วชิงดวง			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 119 ดอก
ลายพระอาทิตย์ชิงดวง			ในพื้นที่ 6x6 นิ้ว ใช้ดอกพุด 152 ดอก

จากการวิเคราะห์การร้อยตาข่าย ซึ่งเป็นส่วนประกอบของเครื่องแขวนดอกไม้สดทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ซึ่งเอกลักษณ์ของตาข่ายคือการทำที่ลมต้องสามารถพัดผ่านลอดลายดอกไม้ได้ ข้าพเจ้าทำการคำนวณเวลาเฉลี่ยในการทำของเทคนิคการร้อยตาข่าย จะคำนวณจากพื้นที่การทำกรทดลองที่ขนาด 6x6 นิ้ว เท่ากัน โดยคำนึงถึงจำนวนดอกเป็นหลัก จะได้เปรียบเทียบความซับซ้อนลอดลาย ในการทำงานจะส่งผลถึงความยากในการสร้างแต่ละลอดลาย โดยการร้อยตาข่ายเป็นเทคนิคที่ค่อนข้างยากเพราะต้องมีการวางแผนถึงการทำงานในภาพรวม และนำไปต่อยอดในการสร้างเครื่องประดับได้ยาก

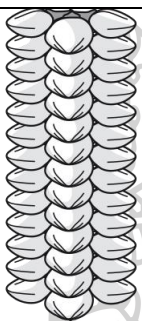

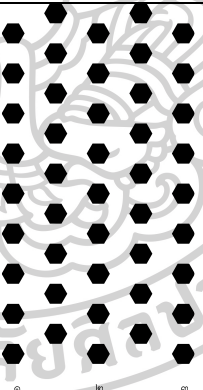

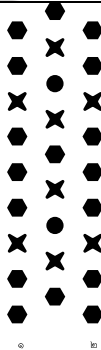
มัลย์ เป็นส่วนประกอบเครื่องแขวนที่ใช้มากคือ มัลย์ซีก มัลย์ตุ้ม มัลย์ลูกโซ่ ใช้สำหรับรัดปิดปมและรอยต่างๆ ดูคล้ายกำไลมือ

1. มัลย์ซีก 3 หลัก
2. มัลย์ซีก 5 หลัก

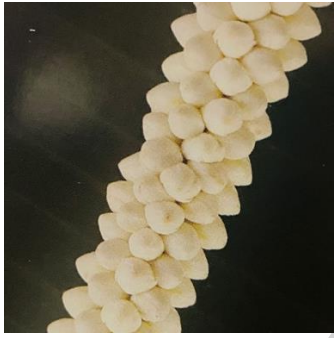
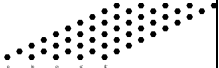

3. มาลัยซีก 5 หลักยกลาย
4. มาลัยตุ้ม
5. มาลัยกลม
6. มาลัยกลมเกลียวคู่
7. มาลัยกลมคชกริชขวางคู่
8. มาลัยแบน

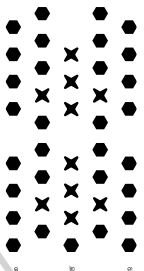
ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยมาลัย

รูปแบบ	ตัวอย่าง	แบบการร้อย	รายละเอียด
มาลัยซีก 3 หลัก			มาลัยซีก 3 หลักจะเริ่มโดยการร้อยสลับระหว่าง 2 ดอก สลับกับ 1 ดอก นิยมใช้ดอกพุด ดอกมะลิ
มาลัยซีก 5 หลัก			มาลัยซีก 5 หลักจะเริ่มโดยการร้อยสลับระหว่าง 3 ดอก สลับกับ 2 ดอก นิยมใช้ดอกพุด ดอกมะลิ กลีบดอกรัก หรือกลีบดอกกุหลาบ
มาลัยซีก 3 หลัก ยกลาย			มาลัยซีก 3 หลักยกลาย จะมีพื้นฐานของการทำมาลัยซีก 3 หลัก แต่จะมีการสลับดอกไม้ชนิดอื่นเพื่อสร้างลวดลาย สี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด กลางมาลัยซีก

ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยมาลัย (ต่อ)

รูปแบบ	ตัวอย่าง	แบบการร้อย	รายละเอียด
มาลัย กลม 5 หลัก			มาลัยกลม 5 หลักจะร้อยวน ทางเดียว โดยร้อยชั้นละ 5 ดอก สลับหว่างกันทุกชั้นไปเรื่อย ๆ จนได้ความยาวที่ต้องการ
มาลัยตุ้ม			มาลัยตุ้มพื้นฐานคล้ายมาลัย กลม มาลัยตุ้มจะต้องมีระดับ ความยาวของก้านดอกที่หลาย ขนาด และจำนวนหลักในแต่ละ ชั้นจะสอดคล้องกับความยาว ของดอก
มาลัย กลมลาย เกลียว			มาลัยกลมลายเกลียว โดยมี พื้นฐานจากการร้อยมาลัยกลม 5 หลัก และสองดอกสุดท้าย ของแต่ละชั้นจะใช้สลับลาย โดยนิยมใช้ดอกพุท ดอกมะลิ กลีบดอกไม้ กลีบดอกกรัก
มาลัย กลมชก ริชขวาง คู่			มาลัยกลมชกริชขวางคู่ โดยมี พื้นฐานจากการร้อยมาลัยกลม โดยเริ่มจากมาลัยกลม 8 หลัก สลับลายเป็นหยักฟันปลา โดยนิยมใช้ดอกพุท ดอกมะลิ กลีบดอกไม้ กลีบดอกกรัก

ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์แบบการร้อยมาลัย (ต่อ)

รูปแบบ	ตัวอย่าง	แบบการร้อย	รายละเอียด
มาลัย แบน			มาลัยแบนมีพื้นฐานคล้ายมาลัย ซีก 5 หลัก ผสมกับ มาลัยซีกยก ลาย ด้านข้างใช้กลีบดอกเป็น ฐานด้านข้าง ช่วงกลางลาย สีเหลี่ยมข้าวหลามตัด

จากการวิเคราะห์รูปแบบการร้อยมาลัย 8 แบบ จะสังเกตได้ว่ามีพื้นฐานของการร้อยมาลัยคล้ายคลึงกัน คือการร้อยไปที่ละชั้น และสลับหว่างกันระหว่างดอก โดยแบบที่เหมาะสมแก่การฝึกเป็นพื้นฐานเทคนิคในการร้อยมาลัย คือการร้อยมาลัยซีก และมาลัยกลม มาลัยซีกมีการร้อยที่เข้าใจได้ง่าย และสามารถต่อยอดเป็นการทำลวดลายอื่นได้ง่าย มาลัยกลมจะเป็นการร้อยที่เริ่มจากการจัดพื้นฐานจากแถวแรกให้ครบหลัก 5 หลัก และไล่สลับหว่างขึ้นไปเป็นชั้น สามารถต่อยอดลวดลายเกลียว มาลัยกลมคชกริชขวางคู่ได้ มาลัยตุ้มใช้พื้นฐานของมาลัยกลม มาลัยตุ้มเป็นมาลัยที่ค่อนข้างยาก เนื่องจากต้องใช้การร้อยที่แม่นยำการร้อยความยาวระยะในก้านดอกไม้ในแต่ละชั้นให้เท่ากันถึงจะเกิดความสวยงาม และมาลัยไม่ได้สลับหว่างตามมาลัยปกติเนื่องจากในแต่ละชั้นจำนวนดอกไม้เท่ากัน มาลัยแบน เป็นมาลัยที่มีพื้นฐานจากมาลัยซีกยกลาย นิยมใช้กลีบดอกไม้ อยู่หลักสองหลักด้านข้าง สลับไปมา ตรงกลางเป็นลวดลายสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด โดยเมื่อมีหลักพื้นฐานการร้อยมาลัยแล้วนั้น สามารถดัดแปลงหรือต่อยอดเป็นลวดลายตัวเองได้

สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบมาลัยสำหรับการเรียนรู้หัตถศิลป์ดอกไม้สดเทคนิคการร้อย

จากการศึกษารูปแบบการร้อยมาลัย เลือกรูปแบบมาลัย 5 รูปแบบ โดยมาลัยซีก 3 หลักการร้อยคล้ายการทำมาลัยซีก 5 หลักจึงเลือกเพียงแบบเดียวในการพัฒนาต่อเป็นสื่อการเรียนรู้ และมาลัยกลม 5 หลักและมาลัยกลมลายเกลียว เป็นการร้อยมาลัยกลม 5 หลักเหมือนกันแต่เพิ่มเติมคือการต่อยอดลวดลายอย่างต่อเนื่องในแต่ละชั้น

มาลัยตุ้มต้องใช้ความชำนาญและความแม่นยำสูงในการเลือกความยาวก้านดอกไม้ อาจส่งผลให้ผลลัพธ์ในการทดลองของแต่ละบุคคลได้ไม่เหมือนกันจึงไม่ได้นำมาพัฒนาในสื่อการเรียนรู้ มาลัยแบนใช้เทคนิคผสมระหว่างมาลัยซีกยกลายและการต่อยอดหลักเพิ่มด้านข้าง ซึ่งอาจส่งผลให้สามารถต่อยอดในการพลิกแพลงต่อยอดเทคนิคการร้อยในอนาคตได้ของผู้เรียน

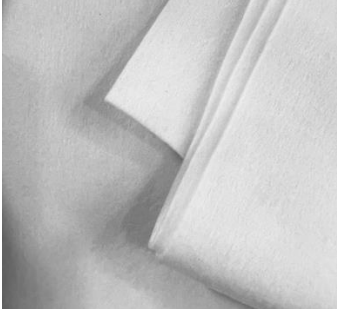

เทคนิคการร้อยมาลัยเพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดการเรียนรู้เทคนิคการร้อยหัตถศิลป์ดอกไม้สด คือ มาลัยซีก 3 หลัก มาลัยซีกยกกลาย มาลัยกลม 5 หลัก มาลัยกลมลายเกลียว และมาลัยแบน โดยใช้พื้นฐานของการร้อยมาลัย 2 แบบ คือ มาลัยซีกและมาลัยกลม

วิเคราะห์ความสำคัญของเครื่องประดับกับงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด

การริเริ่มสร้างงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด ดั้งเดิมเป็นการสร้างผลงานจากสิ่งใกล้ตัว เช่น ดอกไม้สดจากดอกเล็ก เมื่อต่อยอดประดิษฐ์ประดอย ใช้การคิด การพัฒนา จนกลายเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ สวยงาม การฝึกฝนจนชำนาญ พัฒนา ต่อยอดจนสร้างเป็นองค์ความรู้ของศิลปินวัฒนธรรมจนสามารถส่งต่อให้คนรุ่นสู่รุ่นได้ การสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับกับงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด นั้นใช้สะท้อนรูปแบบทั้งรูปธรรมและนามธรรมของมาลัย เป็นการสร้างให้เครื่องประดับเกิดความสมบูรณ์ทางสายตา และทางใจ การสื่อสารของมาลัยบนเครื่องประดับนั้นเป็นการส่งต่อแนวคิดของการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี การทำงานหัตถศิลป์ที่ต่อใช้เทคนิคเฉพาะ เช่น การเย็บ การปัก การร้อย ล้วนแสดงถึงความประณีตและความละเอียดละออ เช่นเดียวกับงานเครื่องประดับที่เปรียบได้ว่าเป็นงานประติมากรรมบนร่างกายที่มีขนาดเล็ก ส่งผลให้ชิ้นงานเครื่องประดับส่วนใหญ่นอกจากการสื่อสาร จำเป็นต้องมีความประณีต ละเอียดและพิถีพิถัน

เมื่อชิ้นงานหัตถศิลป์ที่ผ่านความสร้างสรรค์อย่างพิถีพิถันนี้ ถูกถ่ายทอดออกมาให้อยู่ในรูปแบบเครื่องประดับที่สวมใส่ติดตัวไปได้ทุกที่ ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ต่อผู้สวมใส่และผู้พบเห็น ในหลายมิติ การสะท้อนในการรักเอกลักษณ์ความเป็นไทย ความภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี เอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทย

ตารางที่ 10 ตารางวิเคราะห์วัสดุที่ใช้ในการทดลอง

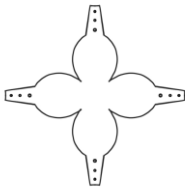

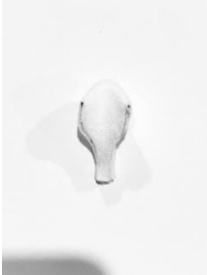
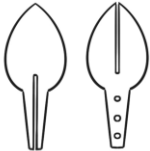

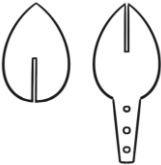

วัสดุ	กระดาษ100 ปอนด์	ผ้าสักหลาด	ดินญี่ปุ่น
วัสดุ			
วิเคราะห์ การขึ้น รูป	เหมาะการขึ้นรูปทรงพื้นฐาน สามารถขึ้นรูปมีความเป็น สมมาตร ไม่เหมาะกับ ชิ้นงานที่ต้องการความ ยืดหยุ่น	ขึ้นรูปได้หลากหลายเพราะ เนื้อผ้ามีเส้นใยพรุนที่สามารถ ยืดหยุ่นได้ดี	ขึ้นรูปได้หลากหลายแบบ เพื่อความแข็งแรง ทนทาน ต้องการความหนาอย่างต่ำ 2 มิล และรอยต่อเชื่อมต้อง มีความแข็งแรง หรืออาจใช้ วัสดุอื่นผสมเพื่อช่วยในการ ยึดเกาะได้ ไม่เหมาะกับ ชิ้นงานที่ต้องการความ ยืดหยุ่น
วิเคราะห์ ผิวสัมผัส	เรียบ ลื่น ขอบมุ่มคม	นุ่ม สาก ไม่มีขอบมุ่ม	เรียบ ลื่น
น้ำหนัก	น้ำหนักเบามาก เหมาะ สำหรับชิ้นงานที่ต้องการ ความเบาหรือประกอบกัน หลายชิ้น	น้ำหนักเบาเหมาะสำหรับใช้ งานที่ต้องการความเบาหรือ ประกอบกันหลายชิ้น	น้ำหนักมาก เหมาะสำหรับ ชิ้นงานวางตั้ง หรือชิ้นงานที่ ส่วนประกอบไม่มากนัก รวมกันหลายชิ้นอาจมี น้ำหนักมากเกินไป

สรุปผลการทดลองวัสดุ

วัสดุที่เหมาะสมแก่การสร้างชิ้นงานทดลองเทคนิคการร้อย คือผ้าสักหลาดชนิดบาง เนื่องจากมีความยืดหยุ่นได้ดี กว่ากระดาษและดินญี่ปุ่น และมีน้ำหนักที่เบาเมื่อประกอบกับการร้อยเป็นมาลัยต่าง ๆ เมื่อสวมใส่เป็นชิ้นงานเครื่องประดับจะช่วยให้เกิดความสบายกว่าชิ้นงานที่มีน้ำหนักมาก และผิวสัมผัสที่นุ่มไม่มีขอบมุ่ม เหมาะแก่การสร้างเครื่องประดับสำหรับเด็ก ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้สวมใส่และทดลอง

ตารางที่ 11 ตารางการทดลองดอกมะลิ

	เขียนแบบ	ขึ้นรูป	ทดลอง	วิเคราะห์
1				การขึ้นรูปแบบนี้มีส่วน เชื่อมกันบริเวณกลางดอก ขึ้นรูปด้วยผ้าสักกะหลาด ข้อดี - ข้อเสีย รูปทรงดอก ควบคุมทรงให้สมมาตรกัน ได้ยาก
2				การขึ้นรูปด้วยวิธีการนี้จะ ใช้การตัดกันของผ้า สักกะหลาด ข้อดี ไม่ต้องใช้กาวในการ ประกอบ ข้อเสีย เสียรูปง่าย การ ร้อยเชือกผ่านรูทำได้ยาก เนื่องจากผ้าในส่วนที่ ตัดกันยาวถึงก้านของดอก มะลิ
3				การขึ้นรูปด้วยวิธีการนี้จะ ใช้การตัดกันของผ้า สักกะหลาด ข้อดี ไม่ต้องใช้กาวในการ ประกอบ ข้อเสีย ไม่แข็งแรง ส่วนที่ เป็นรูเพื่อร้อยผ้าขาดง่าย เนื่องจากเนื้อผ้า สักกะหลาดมีความฟูและ พรุนของเนื้อผ้า

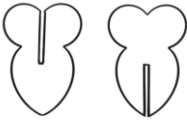

ตารางที่ 11 ตารางการทดลองดอกมะลิ (ต่อ)

	เขียนแบบ	ขึ้นรูป	ทดลอง	วิเคราะห์
4				<p>การขึ้นรูปดอกมะลิด้วยวิธีนี้จะใช้สำลีหรือเม็ดโฟมไว้ส่วนกลางภายในเพื่อให้ดอกไม้มีความพองกลมคล้ายดอกไม้</p> <p>ข้อดี ก้านดอกเป็นผ้า สักหลาดขาดได้ง่าย</p> <p>ข้อเสีย ดอกตูมทรงสี่เหลี่ยมและกลีบดอกปิดได้ไม่สนิท ใช้กาวในการประกอบ</p>
5				<p>การขึ้นรูปดอกมะลิด้วยวิธีนี้ ใช้สำลีกลมไว้ส่วนกลางของดอกเพื่อให้ดอกไม้มีความพองกลม</p> <p>ข้อดี ดอกตูมเป็นรูปหยดน้ำ ดอกทรงนี้ปิดกันได้ดี สนิท และมีความแข็งแรง</p> <p>ก้านเส้นพีวีซีมีความแข็งแรงเป็นทรงและมีความยืดหยุ่น ส่งผลให้สามารถเกาะอยู่บนเชือก ระหว่างการร้อยได้ดี</p> <p>ข้อเสีย ใช้กาวในการประกอบ</p>

สรุปผลการทดลองดอกมะลิ

จากการทดลองการขึ้นรูปดอกมะลิ แบบที่ 1-3 ขาดความแข็งแรงและรูปทรงที่ไม่สมมาตรสามารถเสียรูปทรงได้ง่าย ก้านดอกแบบที่ 1-4 ผ้าสักหลาดจากการทดลองเมื่อผ้าสักหลาดมีขนาดที่เล็ก เกิดการขาดลุ่ยที่ง่าย ก้านผ้าสักหลาดนุ่มและบางจะไม่สามารถขึ้นทรงดอกได้ แบบที่ 5 จึงได้มีการใช้ก้านพีวีซีเส้นมาช่วยให้ความแข็งแรง และมีการยึดเกาะกับไหมได้ดีกว่า แบบที่ 4 และ 5 มีการใช้สำลีในการขึ้นรูปทรงภายใน ช่วยให้ขนาดดอกมีความสมมาตรกันและสามารถร้อยต่อกันมาลัยโดยดอกไม่เสียรูปทรง แบบที่ 5 จึงเหมาะสมกับการเรียนรู้เทคนิคการร้อย

ตารางที่ 12 ตารางการทดลองดอกกรัก

	แบบ	ทดลอง	วิเคราะห์
1			<p>การขึ้นรูปดอกกรักวิธีนี้ ใช้การขัดกันของผ้าสักหลาด โดยการผ่ากึ่งกลาง มีขนาดพอดีในการจับข้อดี ใช้ผ้าไม่หนา มีความนุ่ม ไม่ต้องตากาว ข้อเสีย ไม่แข็งแรง ไม่สามารถร้อยปานกลางดอกได้</p>
2			<p>การขึ้นรูปดอกกรักวิธีนี้ ใช้การติดกาวประกบกลีบดอกกรักเข้าด้วยกัน 3กลีบ ข้อดี ใช้ผ้าน้อย ข้อเสีย ไม่สามารถใช้เชือกขนาดใหญ่ในการร้อยได้ เพราะรูกลีบดอกเล็ก</p>

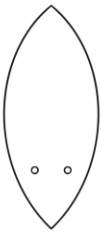

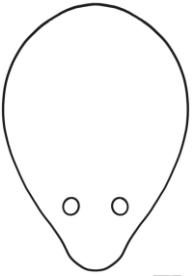

ตารางที่ 12 ตารางการทดลองดอกกรัก (ต่อ)

	แบบ	ทดลอง	วิเคราะห์
3			การขึ้นรูปดอกกรักวิธีนี้ ใช้การติดกาว ประกบกกลีบดอกกรักเข้าด้วยกัน 4 กลีบ ข้อดี รูกกลางของดอกมีขนาดที่ เหมาะสมในการร้อย ดอกมีความ แข็งแรง ข้อเสีย ใช้กาวในการประกอบ
4			การขึ้นรูปดอกกรักวิธีนี้ ใช้การติดกาว ประกบกกลีบดอกกรักเข้าด้วยกัน ข้อดี รูกกลางของดอกมีขนาดที่ เหมาะสมในการร้อย ข้อเสีย ใช้ผ้ามาก เนื่องจากกลีบเยอะ ทำให้ผ้ามีความหนามากในการ ประกบให้สนิทกัน

สรุปผลการทดลองดอกกรัก

จากการทดลองสร้างดอกกรัก แบบที่ 1 สะดวกต่อการสร้างดอกกรักใช้ฝ้าน้อย แต่ไม่สอดคล้องกับการร้อยเนื่องจากไม่มีรูปเพื่อการร้อยทะลุกลางดอก แบบที่ 2- 4 สะดวกต่อการร้อยขนาดรูที่เหมาะสมต่อการร้อยขึ้นรูปพวงมาลัยที่สุดคือ แบบที่ 3 ที่มีจำนวนดอกกรัก 4 กลีบ แบบนี้จึงเหมาะสมที่สุดกับการเรียนรู้เทคนิคการร้อย

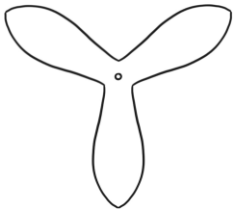

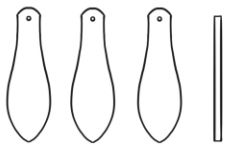

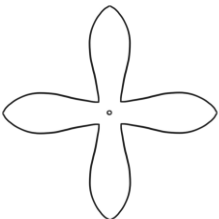

ตารางที่ 13 ตารางการทดลองกลีบดอกไม้

	แบบ	ทดลอง	วิเคราะห์
1			การขึ้นรูปกลีบดอกที่กว้างไม่มากและปลายเรียวแหลม จะส่งผลให้การรื้อยได้หลายชั้น โดยไม่หนาฟูเกินไป เจาะรูเพื่อช่วยเรื่องระยะห่างในการรื้อยเท่ากันมากยิ่งขึ้น
2			การขึ้นรูปกลีบดอกที่กว้างมาก จะส่งผลให้การรื้อยเป็นไปได้ยากมากขึ้นที่จะเห็นลวดลายขนาดเล็ก ต้องใช้การรื้อยที่มีขนาดใหญ่ เจาะรูเพื่อช่วยเรื่องระยะห่างในการรื้อยได้เท่ากันมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการทดลองกลีบดอกไม้

จากการทดลองขึ้นรูปกลีบดอกไม้ เพื่อประกอบเทคนิคการรื้อย แบบที่ 1 ซึ่งมีรูปทรงที่รีเล็กกว่า ส่งผลให้เวลารื้อยต่อกันจำนวนหลายชั้น ไม่เกิดการหนาฟู จนเกิดช่องว่างระหว่างชั้นของการรื้อย แบบที่ 2 มีขนาดกลีบที่ใหญ่กว่า และกว้างกว่าส่งผลให้ขณะรื้อยเกิดช่องว่างระหว่างชั้นทำให้ความสวยงามลดลง กลีบดอกแบบที่ 1 จึงเหมาะสมกับการเรียนรู้เทคนิคการรื้อย

ตารางที่ 14 ตารางการทดลองดอกจำปี

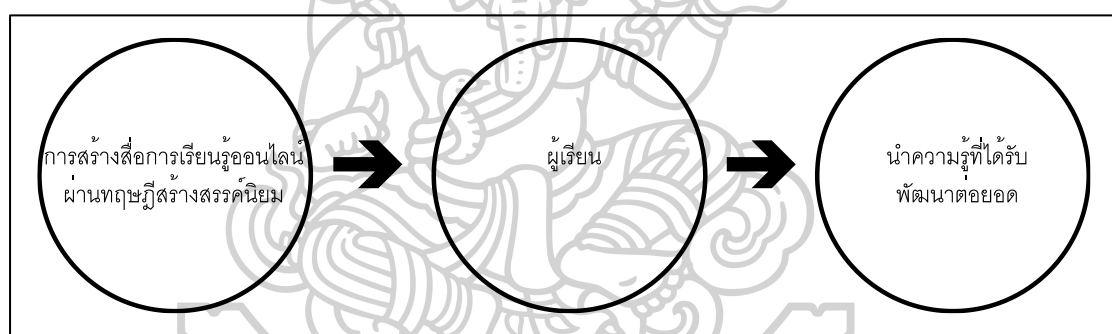
	แบบ	ทดลอง	วิเคราะห์
1			<p>ดอกจำปี ขึ้นรูปโดยฐานติดกันทั้ง 3 กลีบ ช่วยในการประกอบได้ง่ายขึ้น เจาะรูกลางดอกเพื่อช่วยในการร้อยทะลุ เพื่อซ่อนปมเชือกในการร้อยมาลัย</p> <p>ข้อดี แข็งแรง ใช้เทคนิคการร้อยแบบซ่อนปมเชือกได้เหมือนดอกไม้จริง</p> <p>ข้อเสีย -</p>
2			<p>ดอกจำปี ขึ้นรูปโดยฐานไม่ติดกัน ใช้การเจาะรูเพื่อร้อยทั้ง 3 กลีบและมัดปมเชือก แล้วจึงใช้กาวในการประกอบให้เป็นทรง</p> <p>ข้อดี มีก้านดอก</p> <p>ข้อเสีย ความยุ่งยากในการประกอบ ดอกไม่สมมาตร ไม่สามารถร้อยทะลุกลางดอกเพื่อซ่อนปมได้</p>
3			<p>ดอกจำปี ขึ้นรูปโดยฐานติดกันทั้ง 4 กลีบ ช่วยในการประกอบได้ง่ายขึ้น เจาะรูกลางดอกเพื่อช่วยในการร้อยทะลุ เพื่อซ่อนปมเชือกในการร้อยมาลัย</p> <p>ข้อดี แข็งแรง ใช้เทคนิคการร้อยแบบซ่อนปมเชือกได้เหมือนดอกไม้จริง</p> <p>ข้อเสีย ฐานดอกมีขนาดใหญ่ รูปทรงไม่ขุ่มพลั่วไหว</p>

สรุปผลการทดลองดอกจำปี

จากการทดลองขึ้นรูปดอกจำปี ทั้ง 3 แบบได้รูปทรงดอก แบบที่ 2 ควบคุมทรงได้ยาก และไม่สอดคล้องกับการร้อยเนื่องจากไม่มีรูปเพื่อการร้อยทะลุกลางดอก แบบที่ 1 และ 3 เป็นแบบที่ดีกว่า ต่างกันเพียงจำนวนกลีบดอก กลีบที่เหมาะสมกับเทคนิคการร้อยคือ 3 กลีบ ทรงที่เรียวยาวเหมาะสมกับการร้อยคู่กับดอกกรัก ดอกจำปีแบบที่ 1 จึงเหมาะสมกับการเรียนรู้เทคนิคการร้อย

วิเคราะห์รูปแบบในการนำเสนอ

จากการศึกษารูปแบบสังคมในยุคโรคระบาดโควิด19 ส่งผลให้กิจกรรมหลายประเภทต้องปรับตัวให้อยู่ในระบบออนไลน์รวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น การค้าขายเสื้อผ้า ค้าขายอาหาร จัดประกวด ศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน การทำงาน และการเรียน โรงเรียนและสถานศึกษาในหลายพื้นที่ พยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนอยู่บนระบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ภาพที่ 21 ภาพแผนผังสรุปแนวทางการเรียนรู้

การศึกษาในระบบออนไลน์ มีโปรแกรมและช่องทางหลายรูปแบบ ทั้งการเรียนฝ่ายเดียว เช่น โปรแกรม Youtube เว็บไซต์ หรือการเรียนแบบตอบโต้ ซึ่งสามารถตอบโต้เป็นเสียง หรือวิดีโอถามตอบข้อสงสัยได้ แสดงสไลด์ข้อมูลต่างๆได้ เช่น โปรแกรม Microsoft Teams , Zoom Meeting, Google Meet เป็นต้น

ซึ่งการศึกษาที่สอดคล้องกับทฤษฎีสถิตศาสตร์นิยมเพื่อการศึกษาที่ต้องใช้การทำงานเป็นกลุ่มและการปรึกษากัน จึงเหมาะกับโปรแกรมที่สามารถโต้ตอบได้

Microsoft Teams

ภาพที่ 22 ภาพโปรแกรม Microsoft Teams

ที่มา: https://www.logo.wine/logo/Microsoft_Teams

ประชุมออนไลน์ของ Microsoft สำหรับใช้พูดคุยประชุมกันผ่านการแชตและวิดีโอคอล อีกทั้งยังสามารถเปิดดูและแก้ไขไฟล์งานร่วมกันได้แบบเรียลไทม์ จะสามารถเรียนออนไลน์ร่วมกันได้สูงสุด 100 คน นานสุด 60 นาที

Zoom Meeting

ภาพที่ 23 ภาพโปรแกรม Zoom Meeting

ที่มา: <https://www.motiongraphicplus.com/archives/12159>

โปรแกรมประชุมออนไลน์แบบ Video Call ซึ่งทำให้องค์กรต่าง ๆ สามารถประชุมงานพร้อมกันได้หลายคน พูดคุยแบบเห็นหน้ากัน สามารถแชร์หน้าจอให้คนอื่นดูได้ และสามารถแยกห้องเป็นกลุ่มได้ รวมทั้งนักเรียนนักศึกษาและครูอาจารย์ก็สามารถใช้ Zoom ในการเรียนและสอนออนไลน์ได้ด้วยเช่นกัน

Google Meet

ภาพที่ 24 ภาพโปรแกรม Google Meet

ที่มา: https://www.logo.wine/logo/Google_Meet

โปรแกรมการประชุมทางวิดีโอแบบออนไลน์ โดยผู้สอนที่มีบัญชี Google จะสามารถสร้างห้องเรียนออนไลน์ที่รองรับนักเรียนได้สูงสุด 100 คน และใช้สอนได้สูงสุด 60 นาทีต่อการสร้างห้อง 1 ครั้ง นอกจากนี้ก็ยังสามารถรองรับนักเรียนภายในหรือภายนอกชั้นเรียนสูงสุด 250 คน และสตรีมมิ่งแบบสดสำหรับให้คนเข้ามาดูพร้อมกันได้สูงสุดถึง 100,000 คน

สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอการเรียนรู้

จากแนวคิดทฤษฎีสรุคนิยม เพื่อการศึกษา ที่ต้องมีการประชุม สร้างงานกลุ่มส่งผลให้ผู้สอนใช้โปรแกรมที่ใช้ในการพูดคุยออนไลน์ Zoom meeting เพื่อสะดวกในปรึกษาหารือและแบ่งกลุ่มในการทำงาน ในการเรียนรู้จะมีผู้ที่เรียนรู้ช้าและเรียนรู้เร็ว เพื่อเป็นรูปแบบสำรองของการเรียนรู้สมควรจะมีแบบการเรียนรู้ส่งให้ผู้เรียนเพื่อทำความเข้าใจเพิ่มเติมได้

แนวคิดทฤษฎีสรุคนิยมเพื่อการศึกษา ทฤษฎีที่เกิดการสร้างสรุควรรู้จากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลตามความเป็นจริง การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรุคนิยมนี้ คือ การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ที่สร้างขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้งานในชีวิตประจำวันได้ สื่อการสอนนี้เหมาะกับการพัฒนาตนเองทางด้านสติปัญญา ความชำนาญทางด้านร่างกาย รูปแบบสื่อการนำเสนอเพื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมจะเสริมสร้างแรงจูงใจได้ ดังนี้ สร้างองค์ความรู้ – การเรียนรู้ประวัติความเป็นมา สอดคล้องกับความรู้และการเตรียมฝึกหัดพื้นฐานในการทำงาน ฝึกฝนการร้อยในรูปแบบต่าง ๆ ความจริง – ความเหมาะสมกับช่วงวัย และความรู้เทคนิคการร้อยรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการไปต่อยอด การทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดในอนาคตได้ แสดงทัศนคติ – อิสระทางความคิดที่จะสามารถสร้างสรรค์ได้ สามารถออกแบบเครื่องประดับได้ด้วยตนเอง สามารถพลิกแพลงรูปแบบการร้อยและการนำเสนอได้ กลุ่ม - การช่วยเหลือ บริหารงานเป็นกลุ่ม แบ่งหน้าที่การทำงาน การคิดและการปฏิบัติ มุมมองที่หลากหลาย - ปรึกษา เพิ่มมุมมองที่หลากหลายในการ

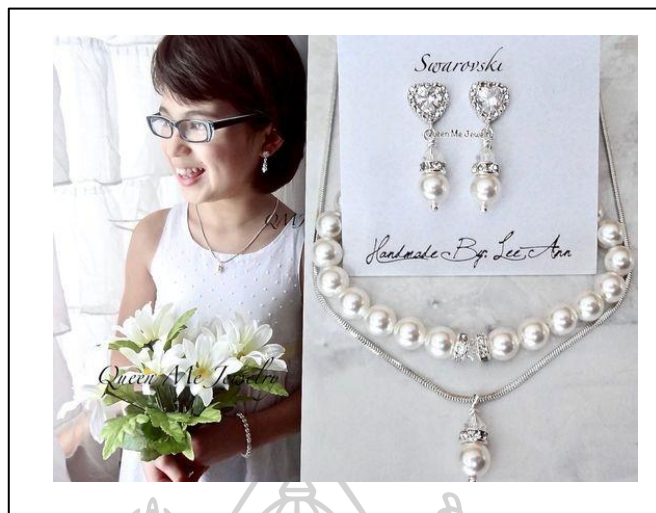
สร้างสรรค์ผลงานที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในยุคนี้ สื่อที่หลากหลาย - สื่อสารในรูปแบบการอธิบายรูปภาพและวิดีโอ เพื่อให้เข้าใจได้ด้วยตนเอง ผลสะท้อนกลับ - ผลลัพธ์ การแสดงผลการเรียนรู้ผ่านการสร้างเครื่องประดับทั้งแบบเดี่ยวและกิจกรรมสร้างเครื่องประดับแบบกลุ่ม

จากแนวคิดการสร้างสื่อการสอนจากการสร้าแรงจูงใจจากรูปแบบการนำเสนอเป็นสิ่งที่สำคัญในการสร้างสื่อการเรียนรู้ สามารถจัดรูปแบบเพื่อสะดวกต่อการเรียนรู้ ทั้งรูปแบบการอ่าน การจัดหน้ากระดาษในการนำเสนอความรู้ ความละเอียดของขั้นตอนการนำเสนอ ที่สอดคล้องกับความชำนาญของผู้เรียน จัดรูปแบบการเรียนรู้ดังนี้ การเร้าความสนใจเริ่มแรก - เป็นการจูงใจโดยเกิดจากสร้างความสนใจตั้งแต่เริ่มแรกของการนำเสนอ เพื่อสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน โดยเห็นผลลัพธ์จากการร่วมกิจกรรม เครื่องประดับที่จะผลิตในสื่อการเรียนรู้ ความประทับใจทางบวก - แสดงภาพลักษณ์ในการพิมพ์ที่มองดูสบายตาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสร้างความมั่นใจ โดยการใช้อักษรสั้น ๆ กระชับไม่น่าเบื่อ มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา รูปแบบการอ่าน - ใช้รูปแบบการเขียน การอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเพิ่มความมั่นใจ ใช้คำที่ง่าย รูปภาพ และหลีกเลี่ยงศัพท์เทคนิค และคำเฉพาะต่าง ๆ ใช้ศัพท์ที่ไม่ยากและประโยคที่ไม่ซับซ้อน การแสดงภาพกราฟิก - ใส่รูปภาพในการนำเสนอที่ง่ายกับการแยกแยะ รูปภาพผลงาน วิธีการทำ วิดีโอที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย โดยไม่ต้องอ่าน การจัดรูปแบบ - ทำแบบร่างของสื่อเพื่อให้ง่ายต่อการสังเกต เว้นช่องไฟ การสร้างหัวเรื่อง ด้านบนในทุกแผ่น ภาพส่วนประกอบที่มุ่มล่งทุกภาพนำเสนอ ความสนใจรูปภาพ - ดึงดูดความสนใจโดยใช้ความน่าสนใจของรูปภาพที่ผู้เรียนได้รับ สีสีนของรูปภาพให้เหมาะกับช่วงวัย และอักษรที่เหมาะสมกับช่วงวัยให้เข้าถึงผู้เรียนได้ง่าย

เกณฑ์การเลือกผู้ใช้งาน

เครื่องประดับเด็กผู้หญิงวัยเด็ก - เด็กผู้หญิงส่วนหนึ่งจะเริ่มนิยมให้ความสนใจกับการใส่เสื้อผ้าและเครื่องประดับสไตล์เจ้าหญิง ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการ์ตูนและเทพนิยายต่าง ๆ

เครื่องประดับที่พบ - แหวน สร้อยข้อมือ สร้อยคอ ต่างหู มงกุฏ

ภาพที่ 25 ภาพตัวอย่างเด็กผู้หญิงวัยเด็กและเครื่องประดับ
ที่มาภาพ <https://www.pinterest.com/pin/155303887368072681/>

เครื่องประดับวัยรุ่นตอนต้น - จะเป็นวัยที่มีความหลากหลายของการแต่งตัวและสวมใส่
เครื่องประดับเป็นช่วงวัยที่กำลังหาตัวตน เครื่องประดับในวัยนี้จะส่งเสริมบอกความเป็นตัวตนของ
ตัวเอง ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลจากนักแสดง ภาพยนตร์ แนวเพลงที่ชื่นชอบ เช่น punk rock hippy minimal
 เป็นต้น

เครื่องประดับที่พบ - แหวน สร้อยข้อมือ สร้อยคอ ต่างหู กิ๊ฟ ที่คาดผม เข็มขัด

ภาพที่ 26 ภาพตัวอย่างเด็กผู้หญิงตอนต้นและเครื่องประดับ
ที่มาภาพ <https://www.pinterest.com/pin/364017582392176713/>
<https://www.pinterest.com/pin/533254412141801747/>

เครื่องประดับวัยรุ่นตอนปลาย - จะนิยมใช้เครื่องประดับที่ส่งเสริมบุคลิกภาพ เข้ากับการแต่งตัว และมีการเลือกใช้เครื่องประดับตามกาลเทศะ

เครื่องประดับที่พบ - แหวน สร้อยข้อมือ สร้อยคอ ต่างหู

ภาพที่ 27 ภาพตัวอย่างการแต่งตัวเด็กผู้หญิงตอนปลาย
ที่มาภาพ <https://www.pinterest.com/pin/533254412141801737/>

เกณฑ์การเลือกเครื่องประดับสำหรับวัยรุ่นตอนต้น เด็กผู้หญิงอายุ 11-14 ปี

1. เครื่องประดับที่สามารถแสดงความเป็นตัวเองได้ สามารถปรับเปลี่ยนรูปทรงและขนาดตามความต้องการและสไตล์ของผู้สวมใส่

2. เครื่องประดับที่สวมใส่ได้หลายพื้นที่ เพื่อสอดคล้องกับการแต่งตัวที่หลากหลายของช่วงวัย อาทิเช่นเครื่องประดับสวมใส่บริเวณแขนและขา เช่น แหวน สร้อยข้อมือ หัวไหล่ สร้อยข้อเท้า

เครื่องประดับสวมใส่บริเวณคอ เช่น สร้อยคอหลากหลายความยาว

เครื่องประดับสวมใส่บริเวณศีรษะ เช่น ต่างหู กิ๊ฟติดผม ที่คาดผม ที่คล้องผม

เครื่องประดับสวมใส่บริเวณลำตัว เช่น เข็มขัด สร้อยคล้องเอว เข็มกลัด

เครื่องประดับตกแต่งของใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน เช่น ประดับกระเป๋า ประดับมือถือ ประดับหูฟัง

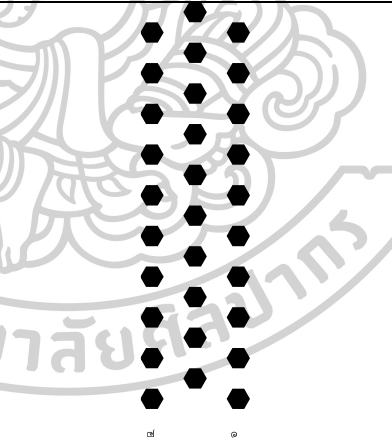

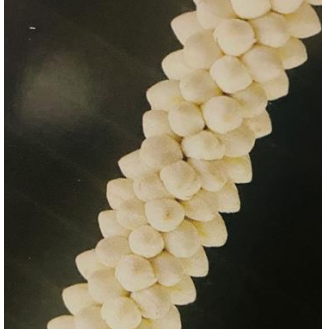
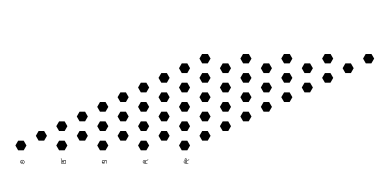

บทที่ 4 แนวทางการออกแบบ

ทดลองใช้เทคนิคหัตถศิลป์ดอกไม้สด การร้อยมาลัย

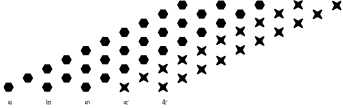

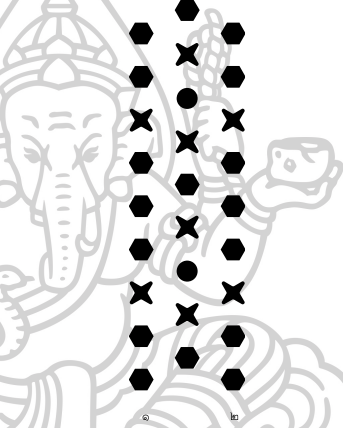

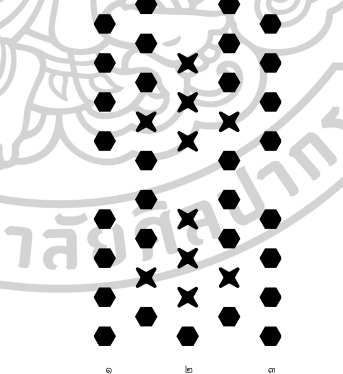

การทดลองจากผู้ทำวิจัยเพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สด การทดลองเทคนิคหัตถศิลป์ที่เลือกใช้คือ การร้อยมาลัย และประเมินระดับความยากและจับเวลาในการร้อยรูปแบบต่าง ๆ โดยรูปแบบมาลัยที่นำมาใช้ทดลองสร้างสื่อการสอนประกอบด้วย 5 แบบที่มีเทคนิคการร้อยที่แตกต่างกัน มีพื้นฐานหลักคือการร้อยมาลัยซีกห้าหลักและมาลัยกลมหกหลัก และต่อยอดโดยการสลับดอกและกลีบเพื่อเพิ่มการสร้างลวดลายของมาลัย ก่อนนำไปต่อยอดเพื่อสร้างเครื่องประดับต่อไป

ตารางที่ 15 ตารางการทดลองเทคนิคหัตถศิลป์การร้อยมาลัย

ชื่อ	ต้นแบบ	แบบร้อย	ผลการทดลอง
แบบที่ 1 มาลัย ซีก			
แบบที่ 2 มาลัย กลม 5หลัก			

ตารางที่ 15 ตารางการทดลองเทคนิคหัตถศิลป์การร้อยมาลัย (ต่อ)

ชื่อ	ต้นแบบ	แบบร้อย	ผลการทดลอง
แบบที่ 3 มาลัย กลม ลาย เกลียว			
แบบที่ 4 มาลัย ซี่ยก ลาย			
แบบที่ 5 มาลัย แบน			

ตารางที่ 16 ตารางสรุปผลการทดลองการร้อยมาลัย

ชื่อ	รูปผลการทดลอง	จำนวน การ ทดลอง	ระยะเวลา	ระดับ ความ ยาก	สรุปผลการทดลอง
มาลัย ชีก		10 ชั้น 25 ดอก	1.20 นาที	1	เป็นรูปแบบที่เหมาะสมแก่การเริ่ม เทคนิคการร้อยง่ายที่สุดและได้ความ ยาวที่รวดเร็วที่สุด เนื่องจากร้อย ชั้นละ 2 และ 3 ดอกสลับหว่างกัน โดยเป็นสี่เดียวกันช่วยให้สะดวกแก่ การร้อย ไม่ต้องดูแลตาย
มาลัย กลม		10 ชั้น 60 ดอก	2.10 นาที	2	การร้อยจะเริ่มด้วยการร้อยชั้นแรก 6 ดอก เพื่อเป็นหลักในการทำชั้นต่อไป ได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยในชั้นต่อไปให้วาง ดอกสลับหว่างของชั้นแรก โดยจะ ร้อยเป็นเกลียววนต่อไปทางเดียวกัน ไปจนครบ 10 ชั้น จะใช้เวลาในการ ร้อยมากกว่าการร้อยแบบมาลัยชีก เล็กน้อย เพราะใช้ดอกที่มากกว่า
มาลัย กลม เกลียว		10 ชั้น 60 ดอก	2.25 นาที	3	วิธีการร้อยจะเหมือนกับการร้อย มาลัยกลม ใส่ลวดตายโดยแต่ละชั้น จะร้อย 4 ดอกสลับตาย 2 ดอก และ วนต่อไปจนครบ 10 ชั้น จะใช้เวลา มากกว่ามาลัยกลมแบบไม่มีลวด เมื่อร้อยครบจะมีการจับเรียงดอกให้ เป็นเกลียวสวยงาม โดยใช้เวลาเพิ่ม เล็กน้อย วิธีนี้เป็นารเริ่มเทคนิคการร้อยสลับ สี่

ตารางที่ 16 ตารางสรุปผลการทดลองการร้อยมาลัย (ต่อ)

ชื่อ	รูปผลการทดลอง	จำนวน การ ทดลอง	ระยะเวลา	ระดับ ความ ยาก	สรุปผลการทดลอง
มาลัย ชีกยก ลาย		15 ชั้น 30 ดอก	3.10 นาที	4	การร้อยมาลัยชีกยกแบบนี้จะร้อยเพียง 2 หลัก สลับกับ 1 หลัก โดยใช้หลักการร้อยคล้ายมาลัยชีกใช้การดัดแปลงรูปแบบ โดยร้อย 15 ชั้นแต่จะได้ความยาวเท่ากับ 10 ชั้นของมาลัยกลม แต่ใช้จำนวนดอกน้อยกว่า จะใช้เวลามากกว่าในการเปลี่ยนประเภทดอกไม้เพื่อสลับลวดลายโดยใช้ดอกไม้ถึง 3 แบบ เมื่อร้อยเสร็จจำเป็นจัดระเบียบให้ดอกตรงกันเพื่อความสวยงาม โดยการร้อยใช้เวลาใกล้เคียงกับมาลัยกลม
มาลัย แบน		14 ชั้น 34 ดอก	5 นาที	5	การร้อยมาลัยแบนจะมีความยากกว่าทุกแบบที่ผ่านมา โดยจะต้องร้อยตามแบบไล่เรียงไปตามแบบ โดยการร้อย 7 ชั้นจะได้ลาย 1 ชุด การร้อยใช้ดอกไม้ 3 แบบ มีสลับซ้ายขวา และต้องจับเรียงดอกด้านข้างทั้งสองให้ตรงกันถึงจะเกิดความสวยงาม แบบนี้จึงใช้เวลามากที่สุด เพราะมีความซับซ้อนทั้งรูปแบบการร้อยและการเลือกดอกในแต่ละชั้น

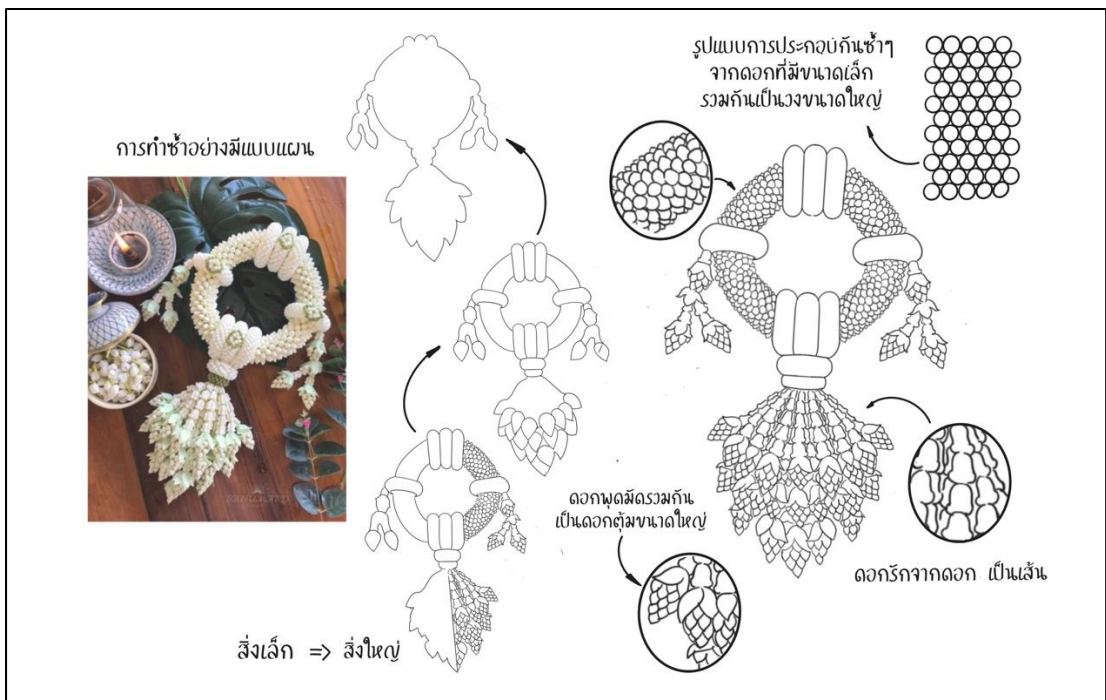
สรุปผลการทดลอง

การทดลองแบบที่ 1 และแบบที่ 2 เหมาะแก่การเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการทำหัตถศิลป์ ดอกไม้สดเทคนิคการร้อย เป็นพื้นฐานของการร้อยมาลัยทั้งหมดได้ดีและรูปแบบไม่ซับซ้อน เมื่อเข้าใจ พื้นฐานของการร้อยทั้งสองแบบนี้สามารถพัฒนาต่อยอดได้ในรูปแบบ มาลัยซีก 3 หลัก มาลัยซีก 7 หลัก มาลัยซีก 13 หลัก มาลัยกลม 5 หลัก มาลัยกลม 8 หลัก มาลัยกลม 13 หลัก เป็นต้น ต่อมาในการทดลองแบบที่ 3 และแบบที่ 4 เหมาะแก่การเรียนรู้เรื่องการสลับลวดลาย จากแบบที่ง่าย สามารถพัฒนาต่อยอดจากการเรียนรู้ได้อีกมากมาย เช่น มาลัยกลมลายเกลียวคู่ มาลัยลายคชกริชขวางคู่ มาลัยลายตาประชุมใหญ่ มาลัยซีก 13 หลักแบบมีลาย เป็นต้น การทดลองแบบที่ 5 เป็นแบบขึ้นแบบที่ยากและซับซ้อน ต้องคำนึงถึงลวดลายที่เกิดขึ้นให้ดี และกับเลือกดอกที่นำมาใช้การหันหน้าดอกก็สำคัญเช่นกัน ทำให้การทดลองนี้ต้องใช้สมาธิและความชำนาญกว่าแบบอื่น เมื่อผ่านการทดลองนี้สามารถต่อยอดเป็นมาลัยแบนสามเหลี่ยม เป็นต้น

เมื่อเข้าใจพื้นฐานการร้อยของหัตถศิลป์ดอกไม้สดแล้ว ผู้ทดลองจะสามารถต่อยอด ออกแบบลวดลายได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ความรู้ความเข้าใจ พื้นฐานการร้อยนี้ ในการร้อยดอกไม้สดจริงได้หลังจากการทำกิจกรรม

การเชื่อมโยงสู่แนวทางการออกแบบชุดอุปกรณ์

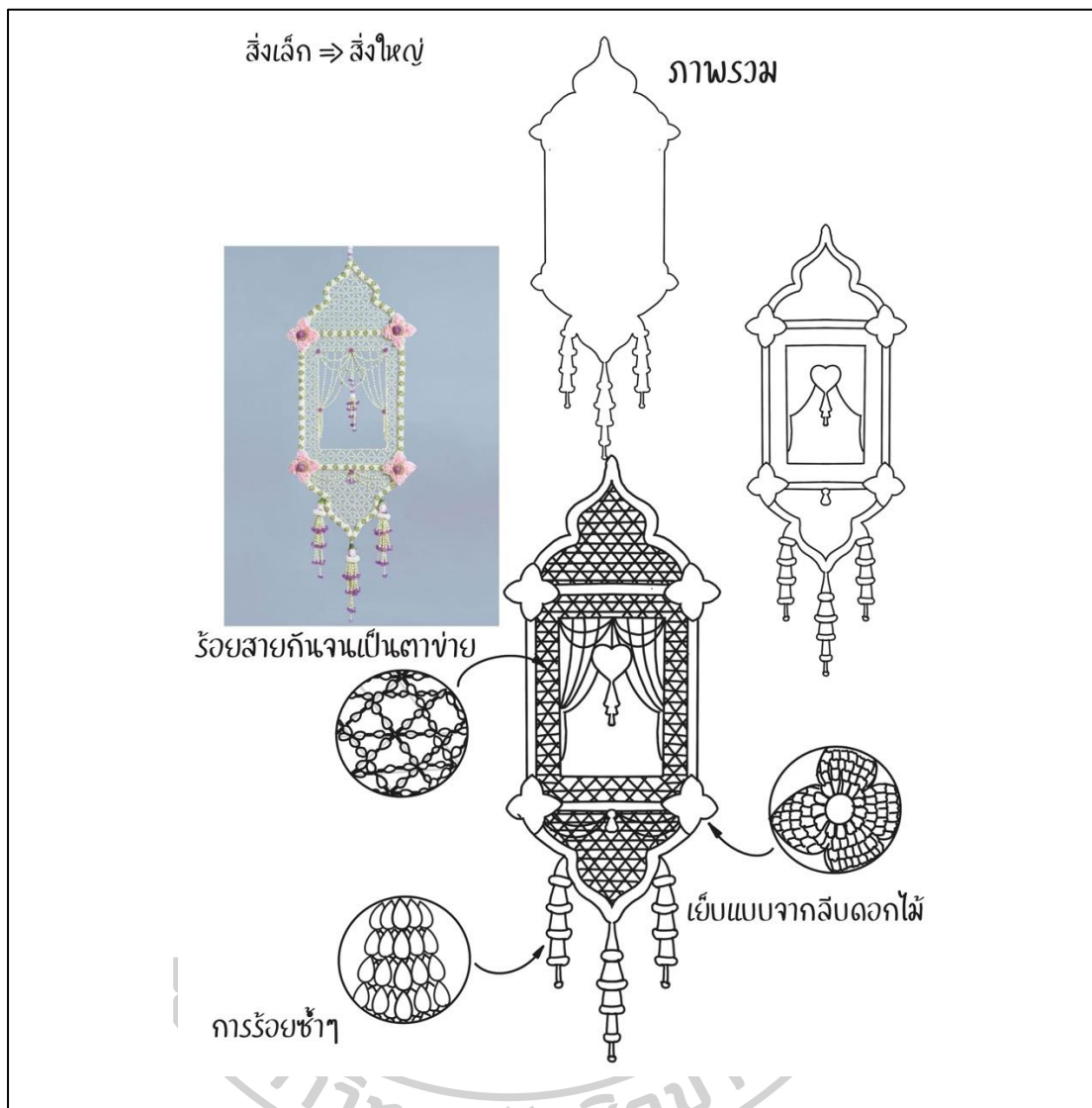
จากการศึกษารูปแบบของงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด จากงานพานพุ่ม ใบตอง เครื่องแขวน ดอกไม้สดและมาลัย พบถึงหลักสำคัญที่นำมาออกแบบต่อยอดจากงานหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สดสู่การทำเครื่องประดับ คือการประดิษฐ์ประดอยจาก สิ่งที่มีขนาดเล็กจนเกิดผลลัพธ์ที่มีขนาดใหญ่ การทำงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะมีความสมมาตรกันของชิ้นงาน และความเป็นระเบียบ เครื่องแขวนดอกไม้สดมีส่วนประกอบ ดอกทัดหู ดอกตุ้ม ตาข่าย เฟือง อุบะ มาลัย พูกลิ้น เส้น ทุกส่วนล้วนมีหัวใจหลักของการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สดคือ “หลักการทำซ้ำ” ทุกส่วนของการทำงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดคือการทำสิ่งเดิมซ้ำ ๆ ในทุกเทคนิคของการทำไม่ว่าจะเป็นการร้อยกรอง เย็บแบบ พับใบตอง หรือการมัด

ภาพที่ 28 แบบร่างการเชื่อมโยงการออกแบบ 1

ภาพที่ 29 แบบร่างการเชื่อมโยงการออกแบบ 2

หลักการทํางานหัตถศิลป์ ที่ข้าพเจ้าศึกษาและวิเคราะห์นอกจากรูปแบบเทคนิคแล้ว การวางรูปแบบซ้ำ และการประกอบกันของสิ่งที่มีขนาดเล็กไปหาสิ่งที่มีขนาดใหญ่ ล้วนเป็นเอกลักษณ์ของงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด ที่นำไปพัฒนาต่อยอดเป็นแนวทางในการออกแบบชุดดอกไม้สำหรับเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ดอกไม้สดต่อไป

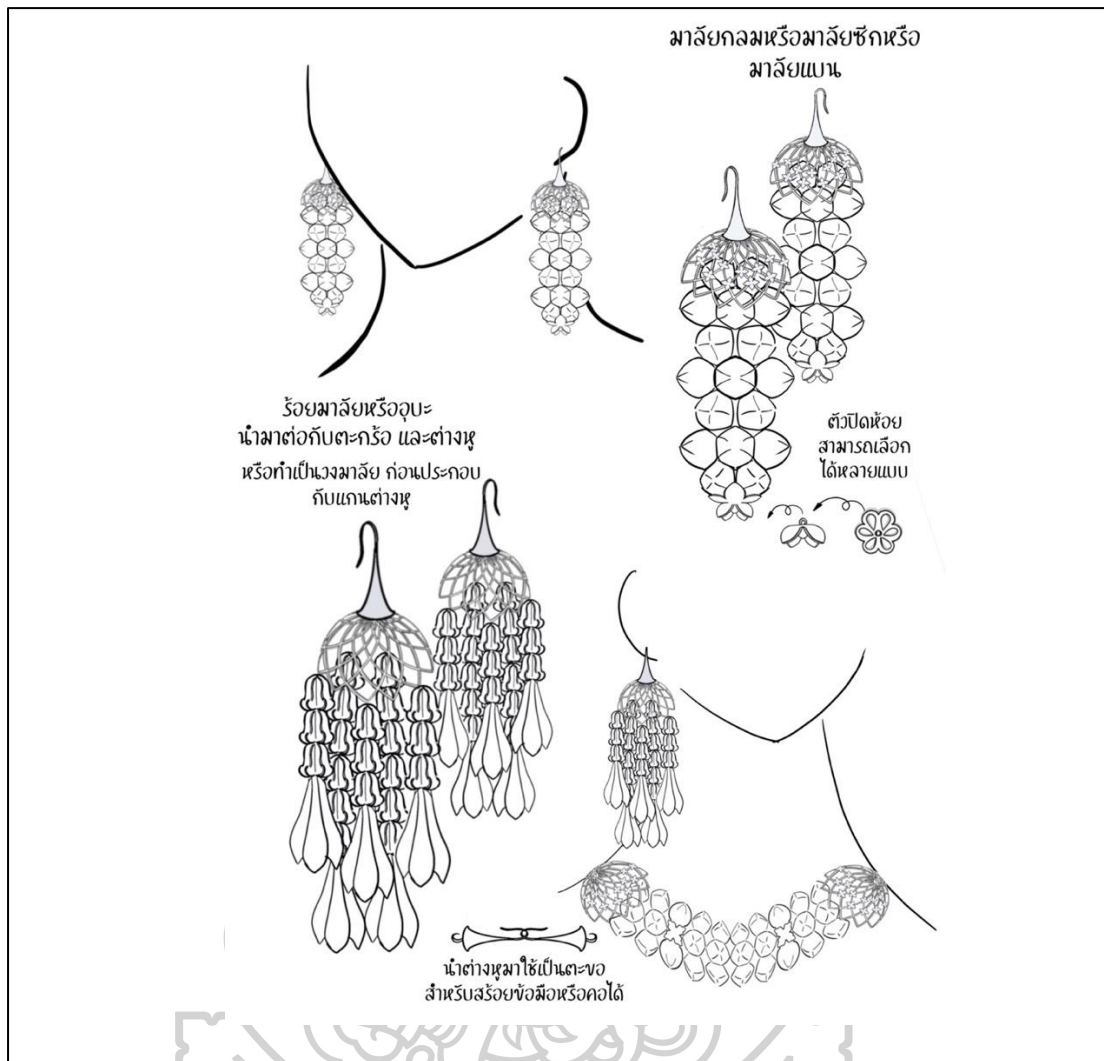
ออกแบบเครื่องประดับ

การออกแบบเครื่องประดับสำหรับชุดทดลองนี้ ควรคำนึงถึงการออกแบบเครื่องประดับให้ผสมผสานร่วมกับชิ้นงานการร้อยหัตถศิลป์ดอกไม้ และเนื่องด้วยกิจกรรมสร้างการเรียนรู้จะมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถออกแบบได้ด้วยตนเอง จึงควรคำนึงถึงการประกอบและสร้างการใช้งานที่หลากหลายของชิ้นส่วนต่างๆร่วมด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถต่อยอด ดัดแปลงพัฒนาสร้างเครื่องประดับด้วยตนเองเพื่อตอบสนององความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

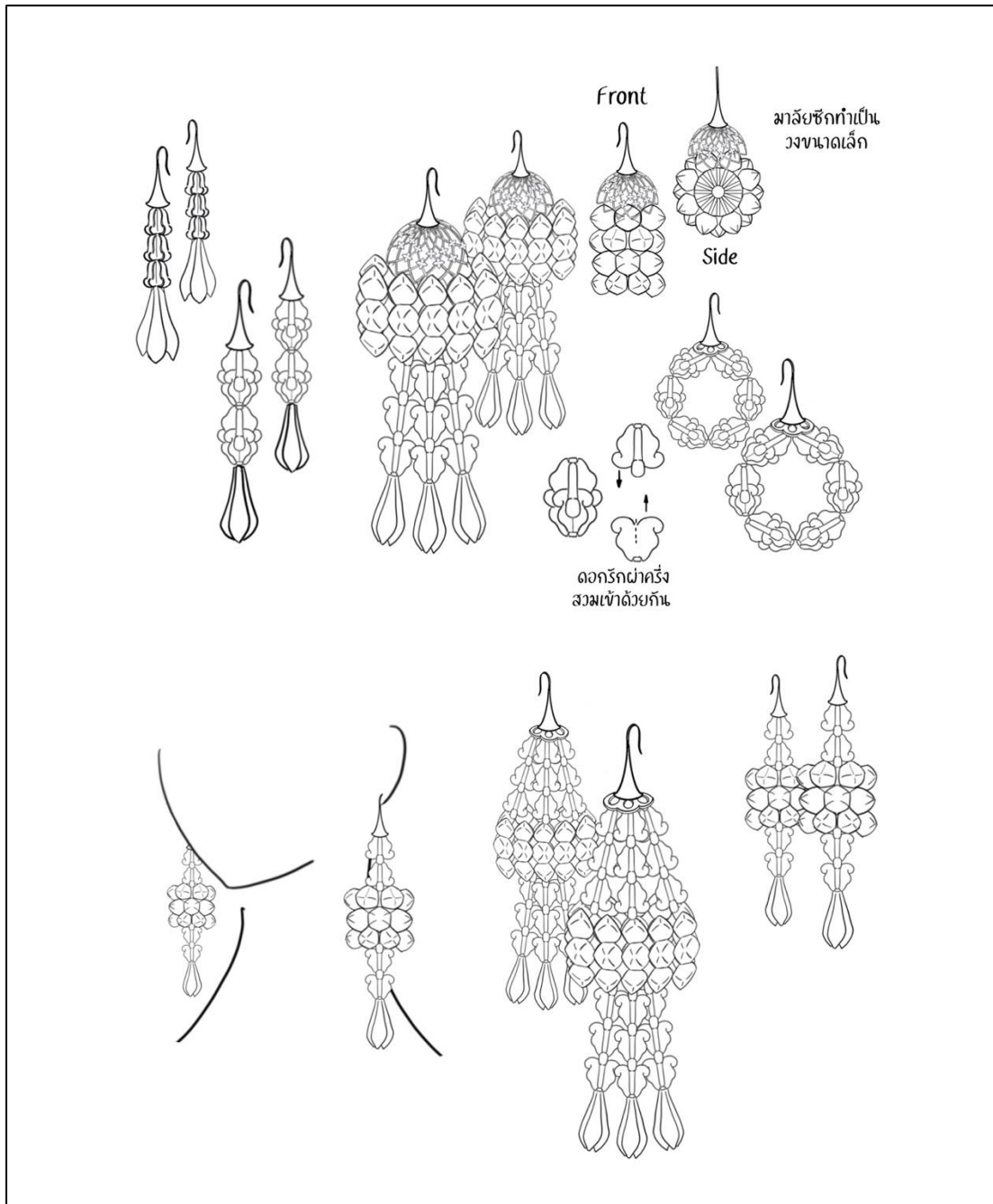
1. แบบร่างเครื่องประดับต่างๆ

ภาพที่ 30 ภาพแบบร่างเครื่องประดับต่างๆ

ภาพที่ 31 ภาพแบบร่างเครื่องประดับต่างหู 2

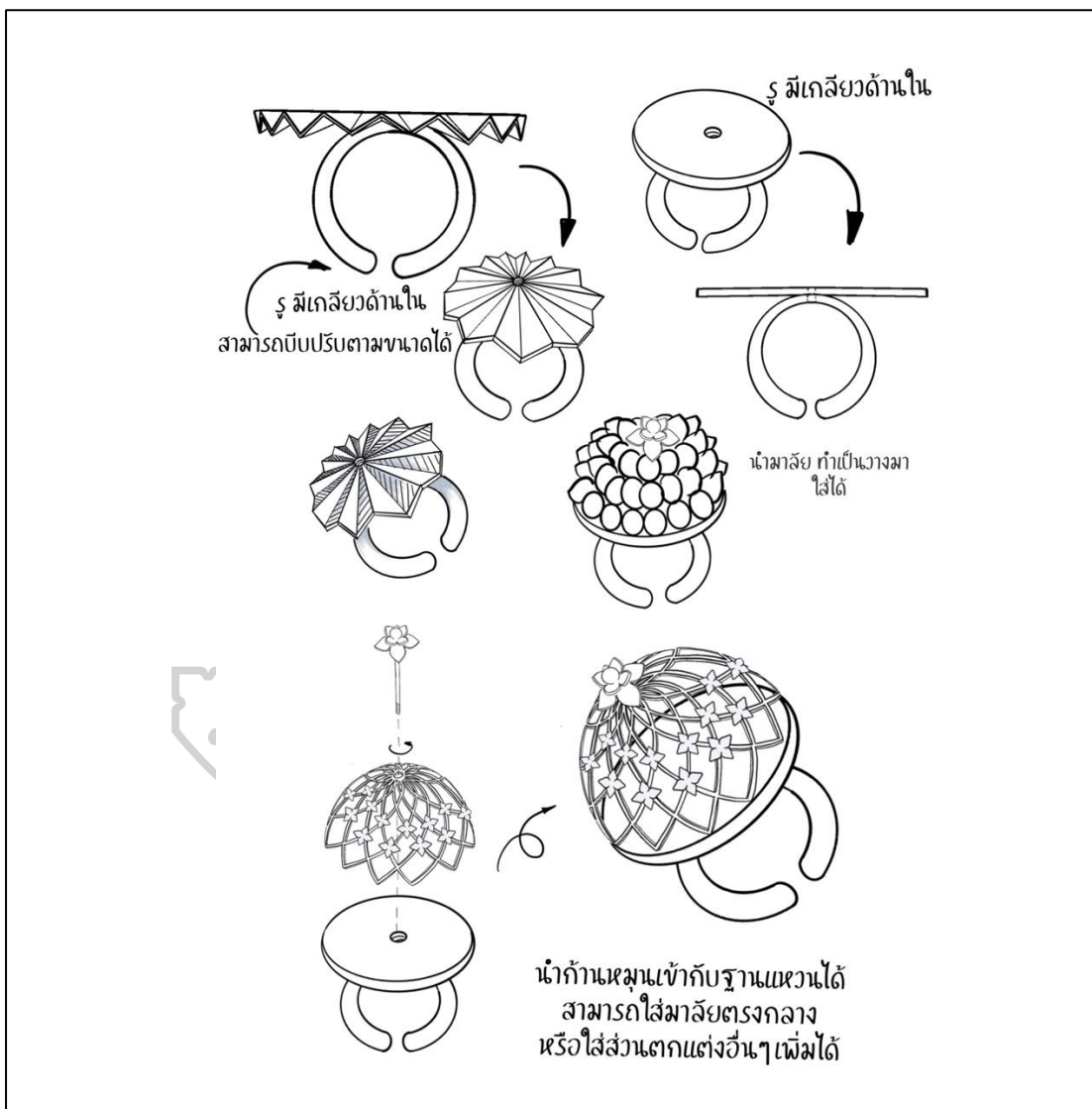

ภาพที่ 32 ภาพแบบร่างเครื่องประดับต่างหู 3

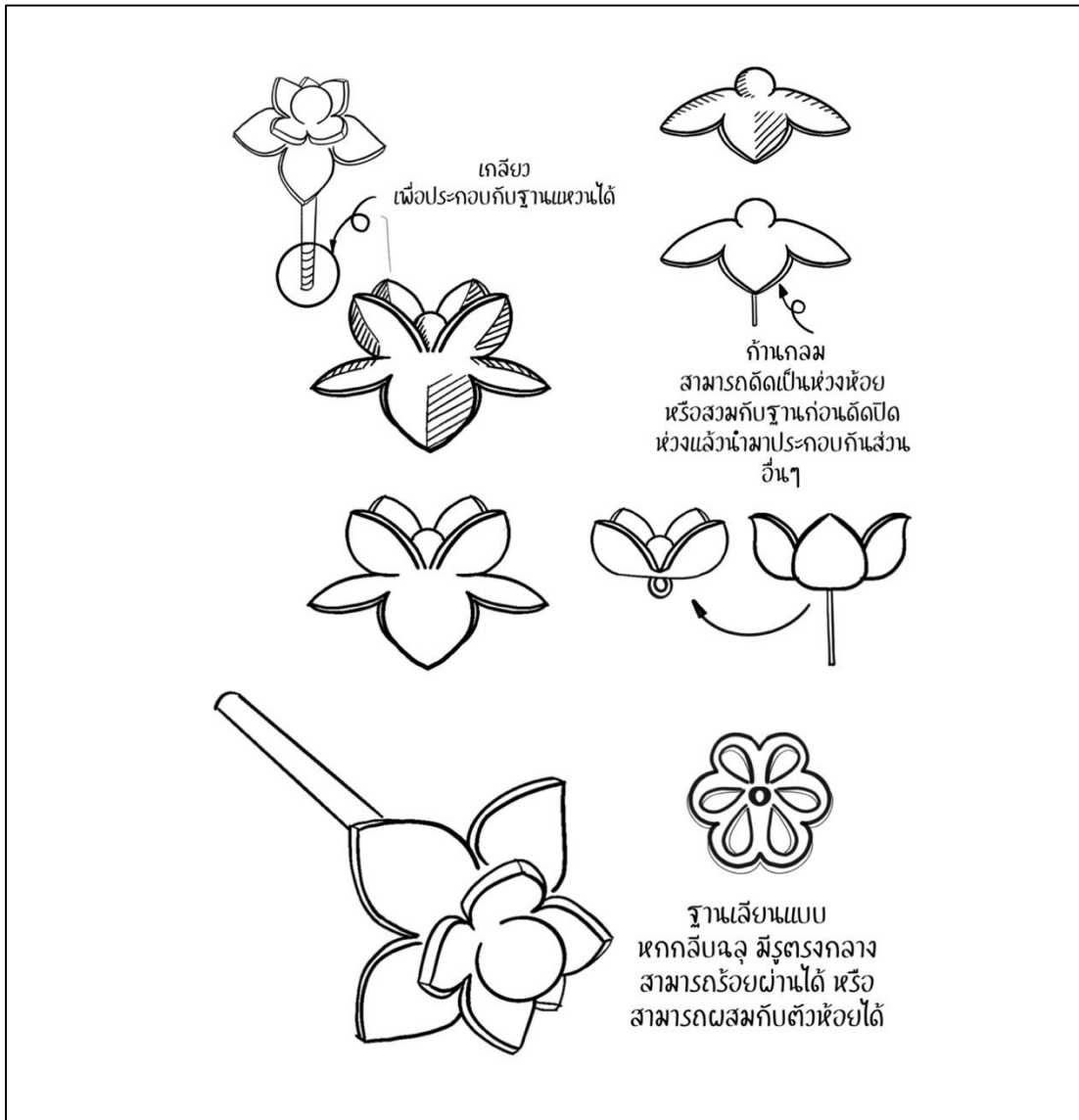
ต่างหูแบบห้อยได้รับทศนธาตุจากพวงดอกไม้ โดยขนาดสามารถห้อยมาลัยกลม มาลัยชีก และมาลัยแบนได้ และสามารถห้อยพวงอุบะจากดอกกรักได้ โดยปลายของต่างหูเป็นลวดเส้นตรง สามารถดัดให้เป็นห่วง ไว้สำหรับมัดเส้นเชือกแกนกลางของมาลัยที่ร้อยได้ และสามารถตกแต่งกับอะไหล่ชิ้นอื่นได้ เช่น นำก้านต่างหูสวมกับตะกร้อครอบก่อนร้อยมาลัยเพื่อตกแต่งให้สวยงาม หรือนำก้านต่างหูร้อยกับฐานดอกฉลุหกกลีบ ก่อนจะดัดห่วงกลมก่อนนำมาประกอบกับมาลัยที่ร้อย

กำนต่างหุยังสามารใช้เพื่อประกอบกับสร้อยคอหรือสร้อยข้อมือ เพื่อเป็นตะขอ
ด้านหลังสำหรับใส่หรือถอดได้อีกด้วย การทำกำนประเภทนี้สามารใช้งานได้หลากหลาย ผู้ที่นำไปใช้
งานสามารดัดแปลงได้หลากหลายตามความต้องการอีกด้วย

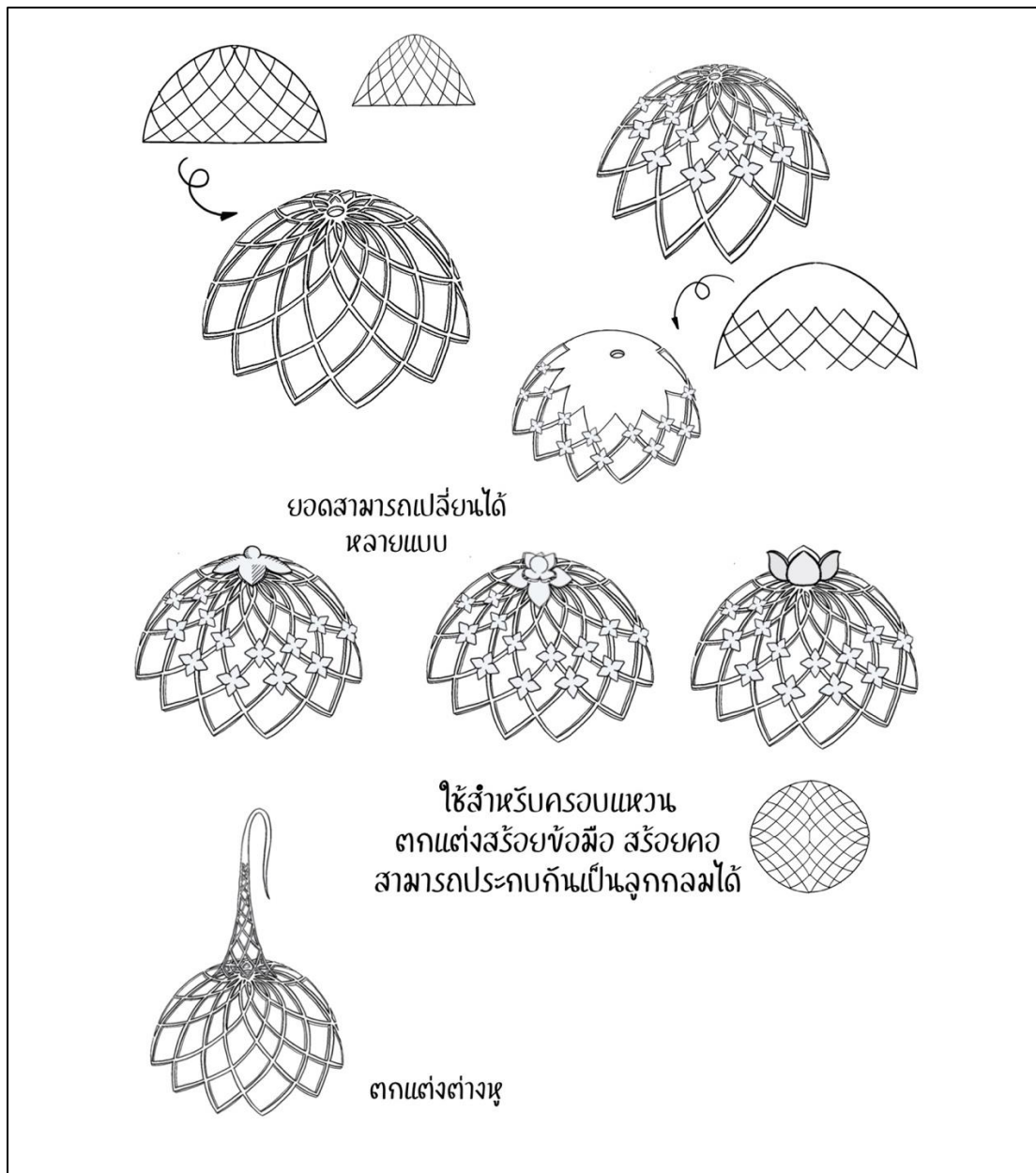
2. แบบร่างเครื่องประดับแหวน

ภาพที่ 33 ภาพแบบร่างเครื่องประดับแหวน

ภาพที่ 34 ภาพแบบร่างเครื่องประดับแหวน 2

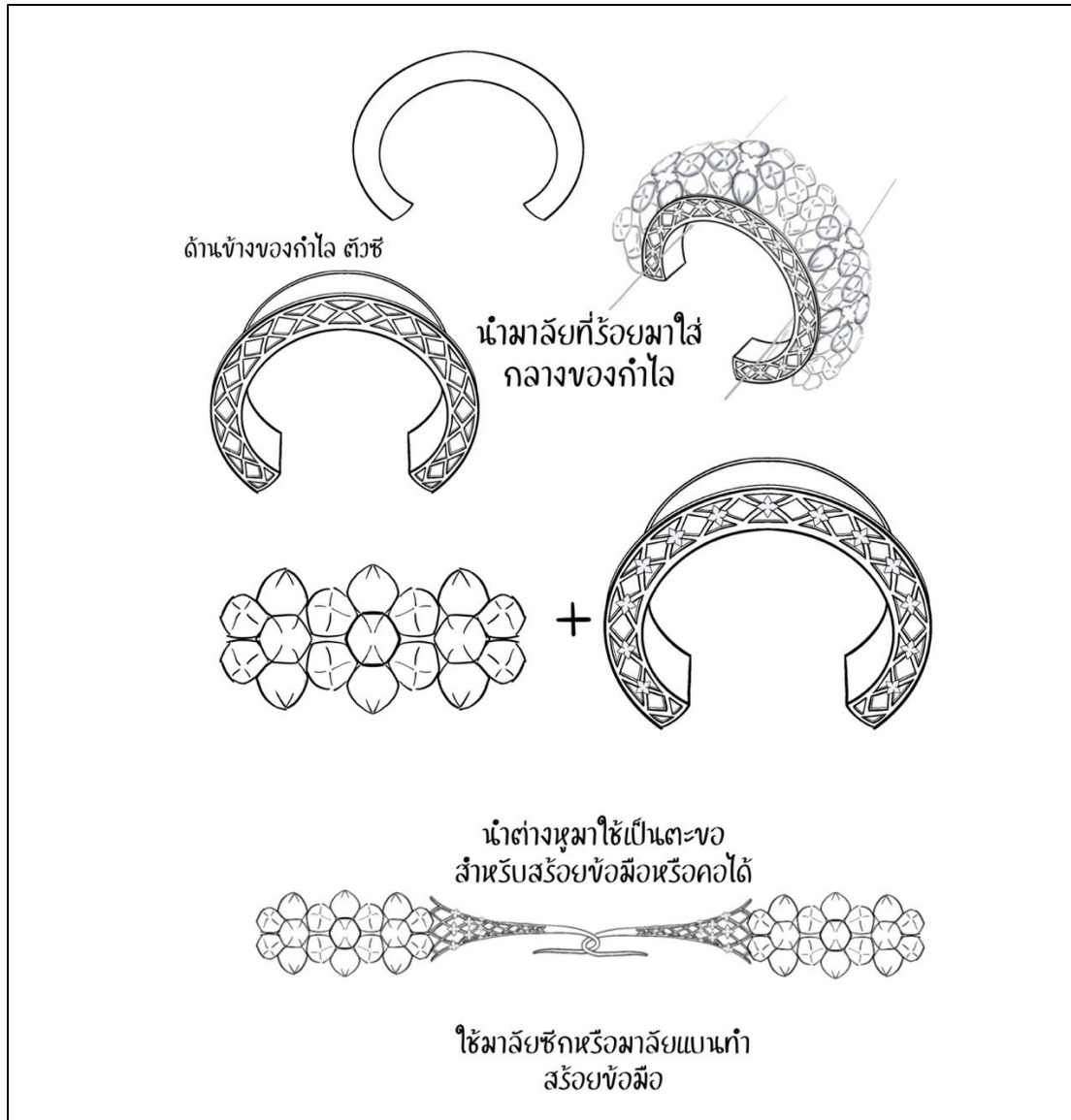

ภาพที่ 35 ภาพแบบร่างเครื่องประดับแหวน 3

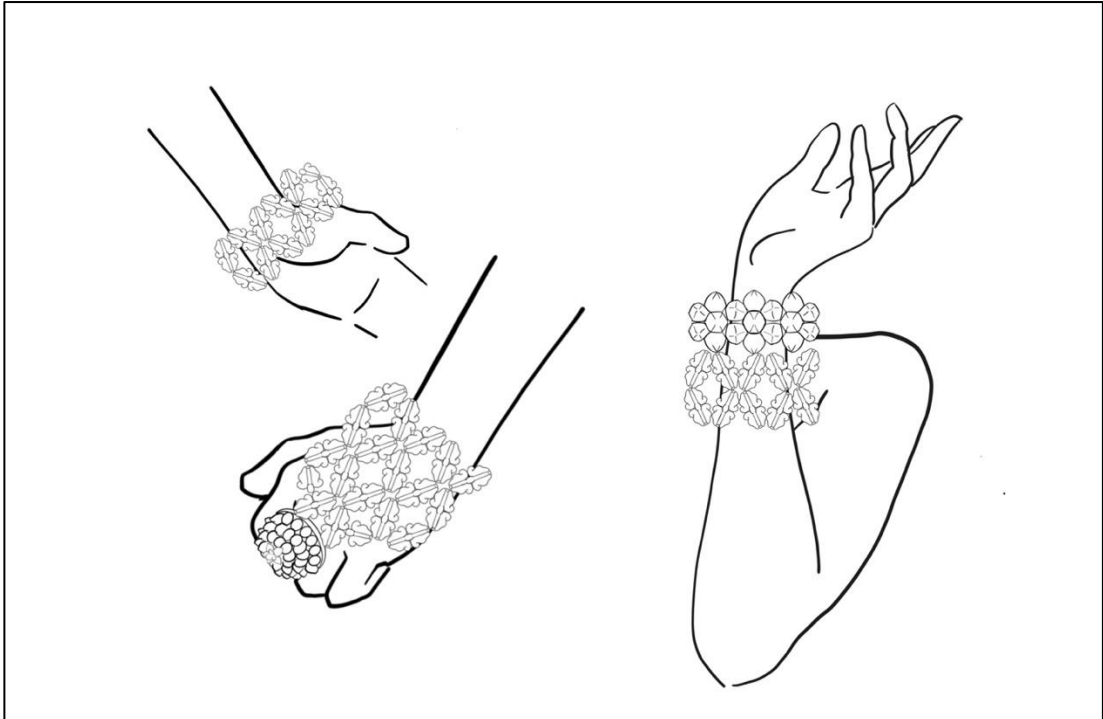
ก้านแหวนเป็นตัวซีเพื่อสามารถปรับขนาดได้ ตามไซส์ของผู้สวมใส่ โดยฐานของแหวนเป็นวงกลมที่มีรูกลางเป็นเกลียวสำหรับประกอบ และฐานขนาดใหญ่ เพื่อจะรองรับมาลัยที่ร้อยและมัดเป็นวง ที่นำมาประกอบส่วนบนของแหวนและนำก้านปลายดอกไม้ที่เป็นเกลียว เสียบลงกลางของวงมาลัยและนำมาประกอบโดยนำก้านหมุนเกลียวให้แน่น และยังสามารถประกอบกับอะไหล่ตะกร้อฉลุนำมาครอบโดยใช้มาลัยเส้นเดี่ยวที่มีขนาดเล็ก แล้วจึงนำก้านที่เป็นเกลียวนำมาประกอบร่วมกับแหวน

3. แบบร่างเครื่องประดับกำไลและสร้อยข้อมือ

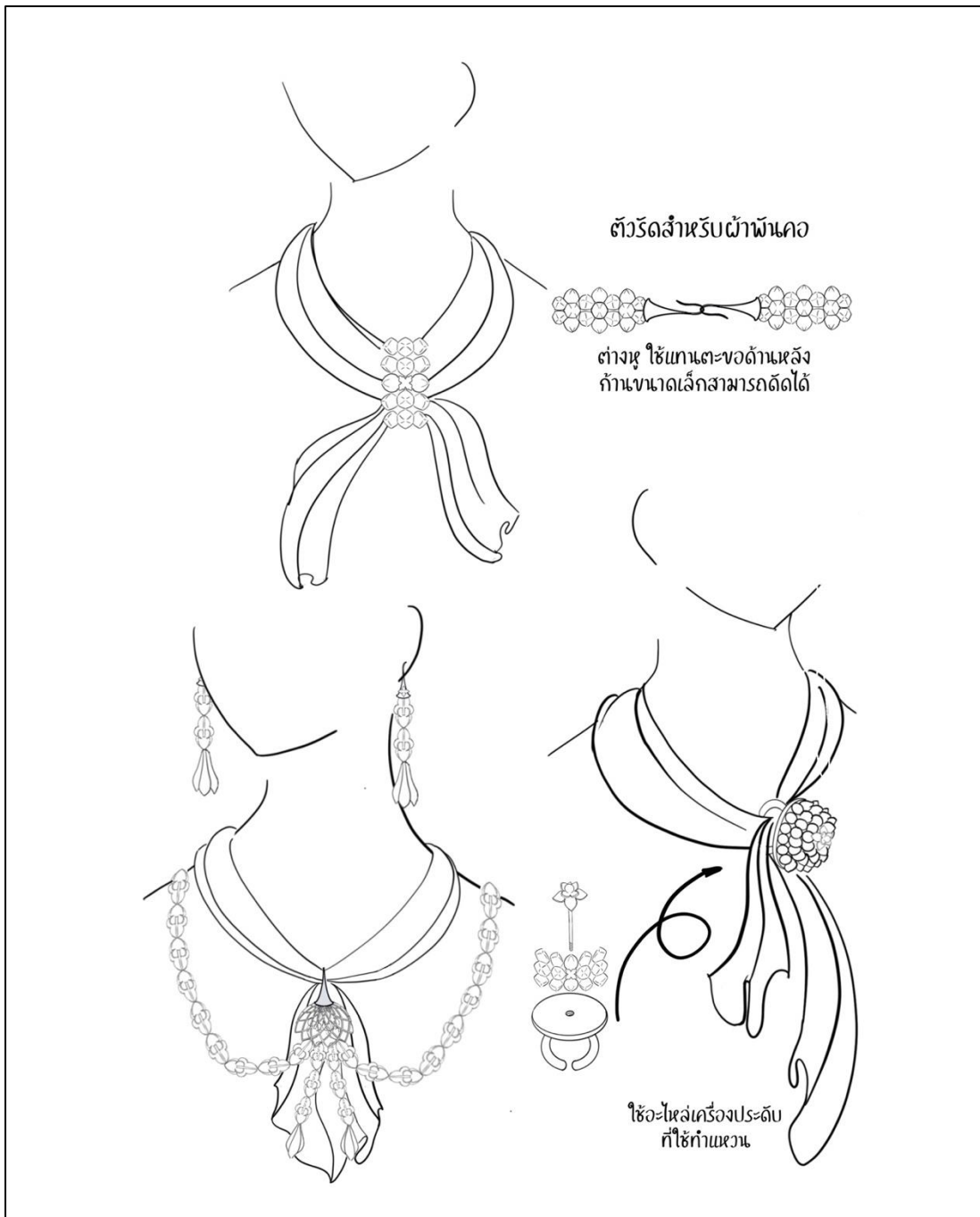
ภาพที่ 36 ภาพแบบร่างเครื่องประดับกำไลและสร้อยข้อมือ 1

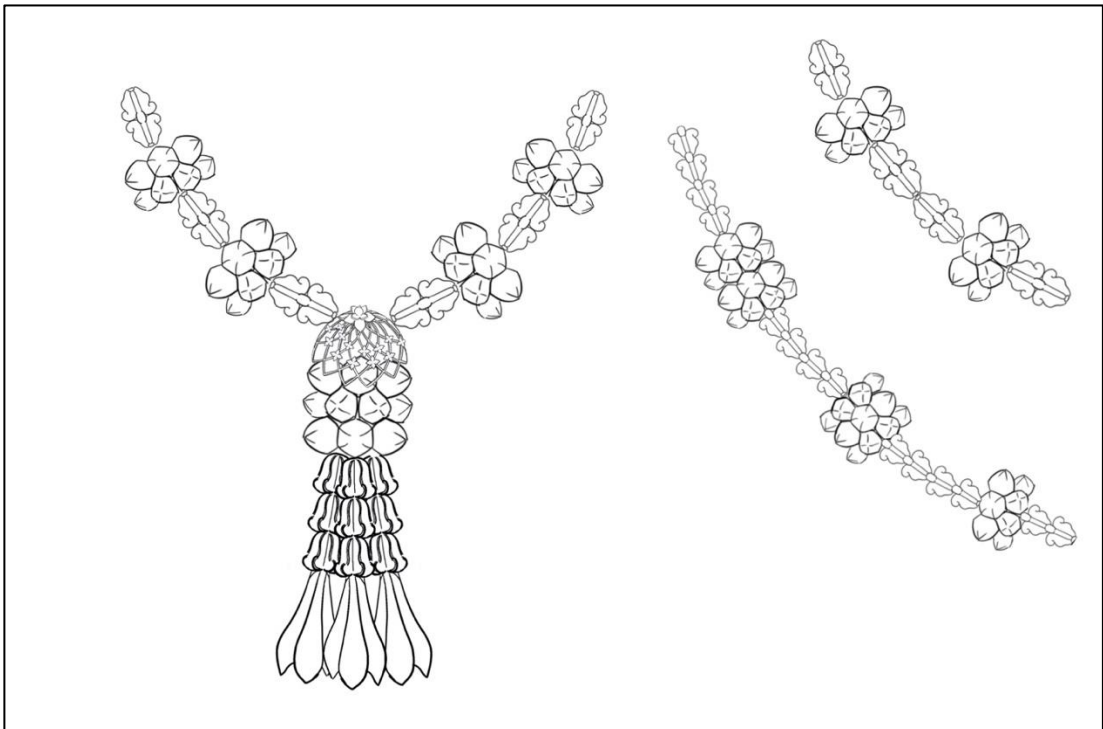
ภาพที่ 37 ภาพแบบร่างเครื่องประดับกำไลและสร้อยข้อมือ 2

กำไลข้อมือใช้งานโดยการนำมาลัยชีกหรือมาลัยแบนมาประกอบลงตรงกลางที่มีขนาดกว้างเท่ากับมาลัยที่ทำการทดลอง และนำเชือกก้านมัดปลายกำไลเพื่อยึดมาลัยและกำไลเข้าไว้ด้วยกัน สร้อยข้อมือสามารถนำมาลัยชีก มาลัยแบน และมาลัยกลม ได้ทั้ง 3 แบบ นำมาประกอบโดยใช้ก้านต่างหูสองด้านมาเกี่ยวเข้าด้วยกัน และยังสามารถตกแต่งด้วย ฐานฉลุหกกليبและนำมาตัดเป็นวงก่อนร้อยกับเชือกแกนกลางของมาลัย

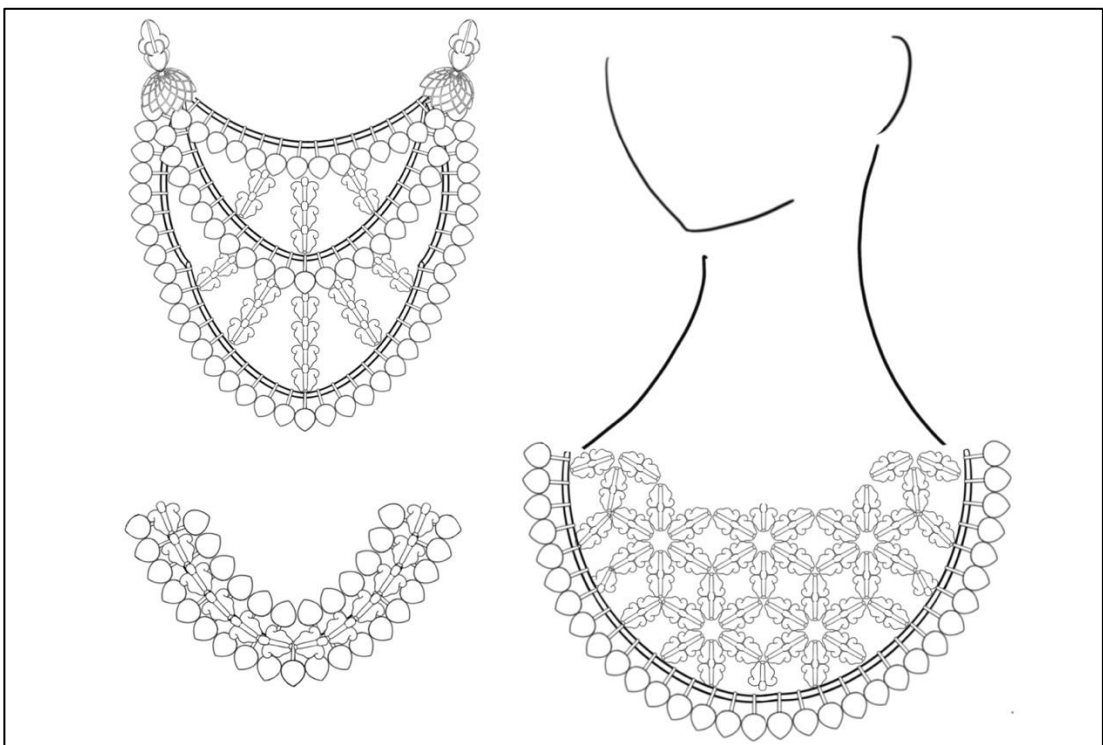
4. แบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ

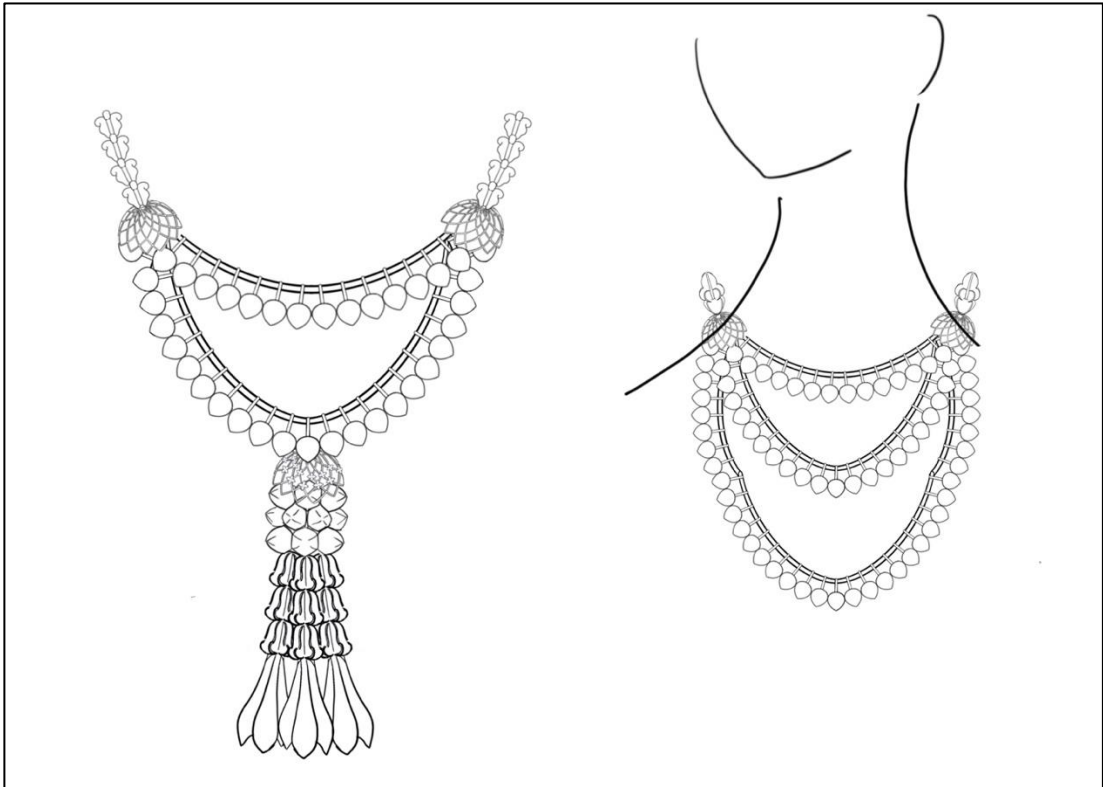
ภาพที่ 38 ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 1

ภาพที่ 39 ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 2

ภาพที่ 40 ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 3

ภาพที่ 41 ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอ 4

สร้อยคอสามารถร้อยและประกอบได้หลากหลายวิธี ตามแต่ผู้ทำจะสามารถออกแบบได้ โดยมีการร้อยมาลัยล้วนโดยประกอบทั้งได้ มาลัยยี่สิบ มาลัยกลม มาลัยแบน ประกอบกับอุบะ หรือเส้น และยังสามารถนำส่วนอะไหล่อื่นๆมาประกอบได้อีกด้วย เช่น การนำกำไลมาประกอบเป็นจี้ หรือนำตะกร้อมาประกอบกับอุบะ แล้วร้อยมาลัยหรือเส้นเป็นสร้อยได้

ภาพที่ 42 ภาพแบบร่างเครื่องประดับสร้อยคอและต่างหู

ภาพที่ 43 ภาพร่างเครื่องประดับเข็มขัด

จากแบบร่างจะเห็นได้ว่า ออกแบบส่วนข้อต่อต่างๆ ให้สามารถนำอะไหล่มาประกอบได้ทั้งแหวน สร้อย กำไลข้อมือและต่างหู และยังสามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานได้หลากหลายรูปแบบ เช่น เข็มขัด พวงกุญแจ กิ๊พติดผม ชิ้นส่วนเครื่องประดับเหมาะแก่การนำมาใช้ในการสร้างชุดทดลอง สร้างสื่อการเรียนรู้ทัศนศิลป์ดอกไม้สด ผ่านเทคนิคการร้อย ให้ผู้ทดลองได้พัฒนากรอบความคิดให้มีการพลิกแพลง ต่อยอดได้ต่อไป

ทดลองสร้างชิ้นงานอะไหล่เครื่องประดับต้นแบบ

1. การทดลองสร้างอะไหล่ดอกไม้ ประกอบด้วย

ดอกมะลิ ทำจากผ้าสักกะหลาดชนิดบาง และห่อสำลีเม็ดกลมด้านใน ก้านเป็นเชือกพีวีซี สีทองพับสองชั้น เพื่อให้มีช่องกลางเพื่อร้อยเชือกสำหรับมาลัยได้ ในชุดประกอบด้วยดอกมะลิ 3 สี ชมพู ขาว ส้ม

ภาพที่ 44 ภาพชิ้นงานดอกมะลิ

ดอกจำปา ทำจากผ้าสักกะหลาดชนิดบาง สีส้มอ่อน ตัดเป็นสามกลีบ ทรงยาว คล้ายดอกจำปาดอกจำปาที่นิยมร้อยปลายของอุบะ มีการเจาะรูบริเวณฐานดอกเพื่อช่วยในการร้อย และใช้การผูกปมเชือกไว้ภายในตัวดอกเพื่อความเรียบร้อยสวยงาม

ภาพที่ 45 ภาพชิ้นงานดอกจำปา

ดอกกรัก ทำจากผ้าสักหลาดชนิดบางสีขาว ทำรูปทรงคล้ายดอกกรัก ลวดทอนเป็นสี่กลีบ ส่วนกลางของดอกเป็นรู สามารถร้อยเชือกผ่านรูแกนกลางเป็นเส้นได้ และยังสามารถดัดแปลงตัดดอก ถึงกึ่งกลางของดอกเพื่อนำมาขัดกัน เป็นเทคนิคการร้อยดอกกรักรูปแบบหนึ่ง

ภาพที่ 46 ภาพชิ้นงานดอกกรัก

กลีบดอกไม้ ทำจากผ้าสักหลาดชนิดบาง ตัดเป็นรูปทรงกลีบดอกไม้ปลายเรียวแล้วประกบเข้าหากัน แล้วรีดให้บางเพื่อช่วยในการร้อยต่อเป็นชั้นจะเกิดความสวยงาม ปลายดอกไม้รูสำหรับร้อยเชือกผ่านได้ โดยหนึ่งชุดทดลองจะประกอบด้วยสี่ชมพู และสี่ส้ม เพื่อช่วยสำหรับการฝึกร้อยและสร้างลวดลาย

ภาพที่ 47 ภาพชิ้นงานกลีบดอกไม้

ดอกพิกุล ลดทอนเป็นกลีบสีดอก สีของทำจากพีวีซีสีทองเงาเช่นเดียวกับก้าน ช่วยให้ส่วนมาลัยมีสีเงาสะท้อน สอดคล้องกับอะไหล่ของเครื่องประดับ ก้านพีวีซีสีทองพับสองชั้น เพื่อให้มีช่องกลางเพื่อร้อยเชือกสำหรับมาลัยได้

ภาพที่ 48 ภาพชิ้นงานดอกพิกุล

2. การทดลองสร้างอะไหล่เครื่องประดับ

ก้านสำหรับต่างหู มีรูปทรงที่คนเราดูจากฐานดอกไม้ และต่อยอดก้านโค้งขนาดเล็ก สามารถดัดโค้งเพื่อใส่ต่างหูและยังสามารถใช้ดัดแปลงเป็นตะขอหรือส่วนอื่นได้ในชิ้นเดียว ภายในชุดทดลองประกอบด้วยก้านต่างหู 1 คู่

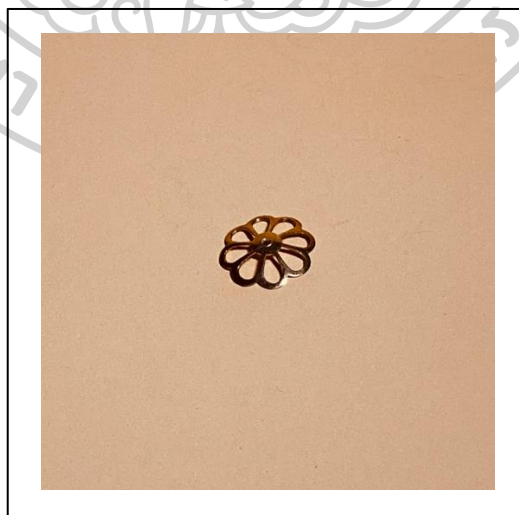
ภาพที่ 49 ภาพชิ้นงานต่างหู

ตระกร้อ คือส่วนเสริมและตกแต่งเครื่องประดับที่ได้นำทัศนธาตุของโครงตาข่าย มาออกแบบเป็นทรงโค้งครึ่งวงกลม ฉลุลาย เป็นชิ้นส่วนตกแต่งสามารถเสริมได้หลายส่วน เช่น ต่างหู สร้อย ภายในชุดทดลองประกอบด้วยตระกร้อ 2 ชิ้น

ภาพที่ 50 ภาพชิ้นงานตระกร้อ

ฐานดอกไม้ มีรูปทรงทัศนธาตุจากกลีบเลี้ยง ส่วนเสริมและตกแต่งเครื่องประดับออกแบบ เป็นทรงโค้ง ฉลุลายกลีบดอกไม้ 8 กลีบ เป็นชิ้นส่วนตกแต่งสามารถเสริมได้หลายส่วน เช่น แหวน ต่างหู สร้อย ภายในชุดทดลองประกอบด้วยฐานดอกไม้ 8 กลีบ 2 ชิ้น

ภาพที่ 51 ภาพชิ้นงานฐานดอกไม้

กำแหวน ส่วนปลายรูปทรงทึบตันจากดอกไม้และเกสร และกำแหวนมีหน้าที่สำหรับ ล็อคมาลัยอยู่กับฐานของแหวน โดยปลายของกำด้านหนึ่งเป็นเกลียวที่ขนาดพอดีกับฐานแหวน โดยยังสามารถดัดแปลงตัดกำ เป็นห่วงเพื่อเป็นส่วนห้อยตกแต่งได้อีกด้วย

ภาพที่ 52 ภาพชิ้นงานกำดอกไม้

ฐานแหวน สำหรับใส่มาลัยซีกหรือมาลัยกลม และใช้ประกอบร่วมกับกำแหวนร่วมกับฐาน ดอกไม้ โดยใส่มาลัยไว้ส่วนกลางแล้วหมุนเพื่อบล็อกให้แน่นกับฐานของแหวน

ภาพที่ 53 ภาพกำแหวน

กำไล โครงสร้างของกำไลข้อมือ ตกแต่งเครื่องประดับที่ได้นำทัศนธาตุของโครงตาข่าย มาออกแบบเป็นทรงโค้งตัวซี ฉลุลาย และมีส่วนแผ่นทองกำไลขนาดเท่ากับด้านกว้างกับมาลัยซีก โดยกำไลเป็นชิ้นส่วนตกแต่งสามารถเสริมได้หลายส่วน เช่น กำไล สร้อยคอ

ภาพที่ 54 ภาพชิ้นงานกำไล

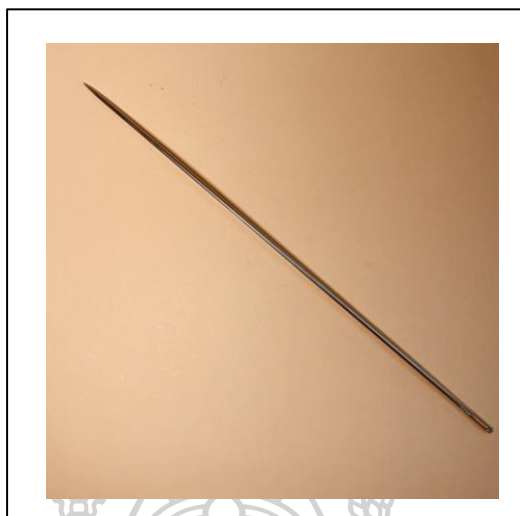
3. อุปกรณ์อื่นในชุดทดลอง - เชือก

ภาพที่ 55 ภาพเชือกไหมอูตั้ง

เชือกที่ใช้ในการทดลองการทำหัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย เป็นเชือกไหมอูตั้ง เนื่องจากมีขนาดที่ใหญ่และมีความหนาที่สามารถยึดหยุดได้ดี ช่วยในการยึดเกาะก้านของดอกไม้ ให้คงรูปเป็นมาลัยกลม มาลัยซีก หรือมาลัยแบนชนิดต่างๆได้ดี ทำให้ตัวดอกไม้ไหลไปมาง่าย สามารถจัดสลัฟพันปลา หรือร้อยเป็นหลักได้ง่าย ทดแทนการร้อยคล้ายคลึงกับการร้อยดอกไม้สดที่มีความหน่วงของดอกไม้

- เข็ม

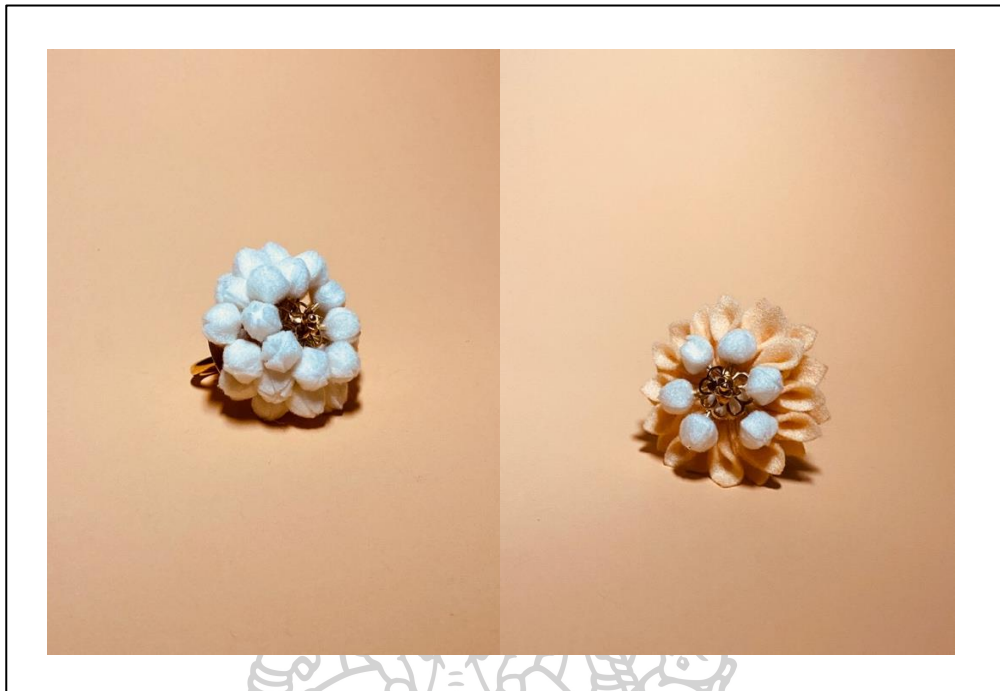
ภาพที่ 56 ภาพเข็มใช้ร้อยมาลัย

เข็มที่ใช้ในการร้อยจะเป็นเข็มที่มีขนาดใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 2.5 มิลลิเมตร มีขนาดยาว 25 เซนติเมตร เพื่อช่วยในการร้อยก่อนที่จะดันดอกไม้ไปที่ส่วนของเชือก บริเวณปลายเข็มไม้คม เพื่อป้องกันการเกิดอันตราย และปลายเข็มอีกฝั่งมีรูสำหรับร้อยเชือกไหม

ตัวอย่างชิ้นงานเครื่องประดับ

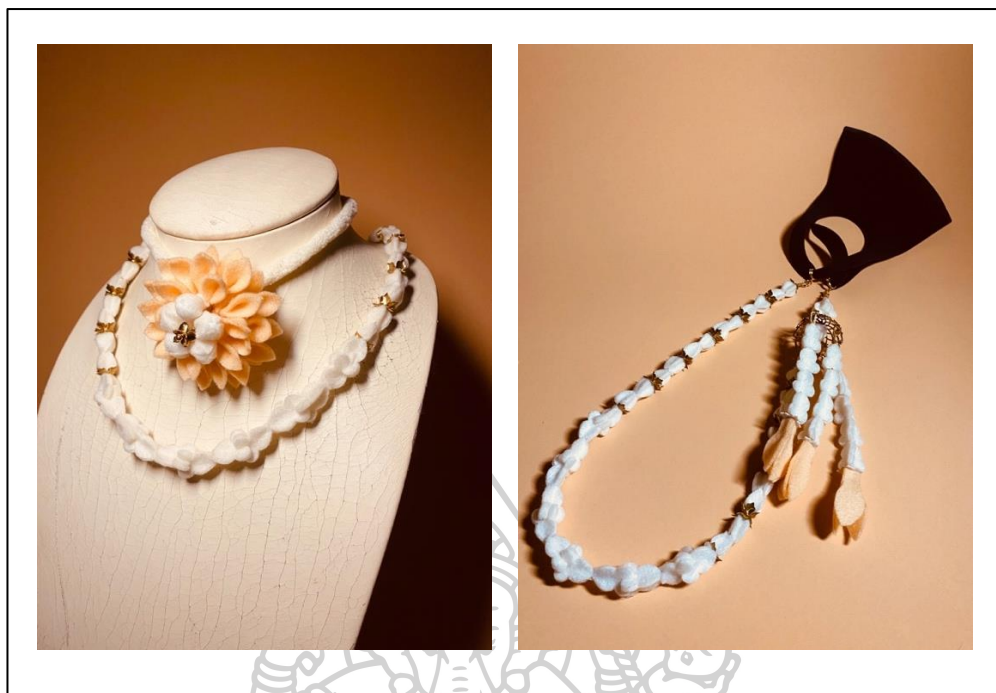
ภาพที่ 57 ภาพชิ้นงานต่างหู

ภาพที่ 58 ภาพชิ้นงานแหวน

ภาพที่ 59 ภาพชิ้นงานสร้อยข้อมือและกำไล

ภาพที่ 60 ภาพชิ้นงานสร้อยคอและสายคล้องแมส

สรุปผลการทดลอง ชิ้นแบบชิ้นงานเครื่องประดับ จากการออกแบบอะไหล่เครื่องประดับที่สามารถดัดแปลงได้หลากหลายการใช้งานและการประกอบที่หลากหลาย และการร้อยหัตถศิลป์ที่มีเทคนิคหลากหลายอยู่แล้ว ส่งผลให้การออกแบบเครื่องประดับทั้งแหวน ต่างหู กำไล และสร้อยคอเครื่องประดับที่ได้จะมีความหลากหลาย และใส่ความคิดสร้างสรรค์ได้อีกมากมาย

ทดลองสร้างสื่อการเรียนรู้

จากแนวคิดทฤษฎีสรณ์นิยม (constructivism) ทฤษฎีที่เกิดการสร้างสรณ์ความรู้จากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลตามความเป็นจริง การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรณ์นิยมนี้ คือ การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสรณ์องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ที่สรณ์ขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้งานในชีวิตประจำวันได้ สื่อการสอนนี้เหมาะกับการพัฒนาตนเองทางด้านสติปัญญา ความชำนาญทางด้านร่างกาย รูปแบบสื่อการนำเสนอเพื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมจะเสริมสรณ์แรงจูงใจได้

- ส่วนที่ 1 นำเสนอสิ่งที่จะได้รับ และประวัติความเป็นมา

ภาพที่ 61 ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 1

ในส่วนนี้เราจะสร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยจะแสดงถึงจุดประสงค์ของโครงการที่จะนำเสนอ และสร้างความมั่นใจภาพผลงานที่จะได้รับหากทำกิจกรรมเรียบริ้อย ให้ความรู้งานหัตถศิลป์ไทย ประวัติความเป็นมาของเครื่องแว่นดอกไม้สด ส่วนที่เป็นการเขียนอธิบาย ใช้รูปแบบการเขียนที่เข้าถึงกับช่วงวัยได้ง่าย ใช้คำที่คุ้นเคย รูปภาพ และหลีกเลี่ยงศัพท์เทคนิค ใช้ศัพท์ที่ไม่ยากและประโยคที่ไม่ซับซ้อน รูปแบบอักษรที่เหมาะสมกับวัย ที่มีความสนุกสนาน คล้ายตัวเขียน

- ส่วนที่ 2 แบบฝึกหัดการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย

ภาพที่ 62 ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 2

ส่วนนี้ใช้ดึงดูดความสนใจโดยใช้ความน่าสนใจของรูปภาพที่ผู้เรียนได้รับ รูปภาพที่มีความแปลกใหม่ รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สีสีนของรูปภาพให้มีความน่าสนใจ ใส่รูปภาพนำเสนอให้สะดวกต่อการแยกแยะ ทำแบบร่างของสื่อเพื่อให้ง่ายต่อการสังเกตการณ์จัดหน้ากระดาษ - หัวข้อเรื่อง บริเวณมุมขวาด้านบน ขนาดใหญ่ ให้สามารถเห็นได้ชัดเจน - คำอธิบาย มุมขวาใต้หัวเรื่องเป็นการเขียนอธิบายถึงการทำความเข้าใจ จะอยู่บริเวณกึ่งกลางของหน้ากระดาษ เด่นชัดและสามารถดูรายละเอียด ตรวจสอบความเรียบร้อยของการร้อยได้-ส่วนประกอบ มุมล่างขวาของหน้ากระดาษ เพื่อเตรียมส่วนประกอบให้ครบก่อนการเริ่มทำงาน - ภาพเคลื่อนไหว ด้านซ้ายสามารถดึงดูดความสนใจและอธิบายเทคนิคการร้อยที่ยากให้ดูง่ายมากยิ่งขึ้น มีขนาดใหญ่เพื่อสามารถทำกิจกรรมตามได้สะดวกและชัดเจน

- ส่วนที่ 3 กิจกรรมการร้อย

ภาพที่ 63 ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 3

ส่วนนี้ เป็นการบอกถึงกิจกรรมที่ทำ หลังจากเรียนรู้เทคนิคการร้อยในส่วนแรก เพื่อสำรวจความเข้าใจการทำหัตถศิลป์ของผู้เรียน และเพื่อการสรุปผลการเรียนรู้ หลังการทำแบบฝึกหัดส่วนแรก

- ส่วนที่ 4 เรียนรู้การสร้างเครื่องประดับ

ภาพที่ 64 ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 4

ในส่วนนี้จะแบ่งเป็นสองส่วน คือ ส่วนแรก การอธิบายกิจกรรมที่จะทำเครื่องประดับ และภาพตัวอย่างผลงานเพื่อสร้างแรงจูงใจและการเข้าใจภาพรวมของกิจกรรม ส่วนที่สอง คือตัวอย่างกิจกรรม คำอธิบาย การประกอบเครื่องประดับ การจัดวางหน้ากระดาษ เหมือนกับส่วนแบบฝึกหัด เพื่อให้สะดวกแก่การเรียนรู้และจดจำ

- ส่วนที่ 5 กิจกรรมการสร้างเครื่องประดับ

ภาพที่ 65 ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 5

ส่วนนี้จะนำความรู้ที่ได้ในส่วนแบบฝึกหัดเทคนิคการร้อยมาต่อ ยอด เพื่อประกอบเป็นเครื่องประดับ และส่งรูปเพื่อสรุปผลการทดลอง ความรู้ที่ได้รับผ่านเทคนิคการร้อย เลือกสร้างเป็นเครื่องประดับแหวน กำไล ต่างหู

- ส่วนที่ 6 กิจกรรมแบบกลุ่ม

ภาพที่ 66 ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 6

ส่วนนี้คือการสร้างเครื่องประดับจากสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้มา โดยให้มีการทำงานแบบกลุ่ม ร่วมกันทำงานและเปลี่ยนความคิด และออกแบบร่วมกัน เพื่อการเรียนรู้แบบกลุ่มตามทฤษฎีสรรค นิยม โดยส่วนนี้มีการอธิบายกิจกรรมการทำงานกลุ่มและตัวอย่างผลงานที่เครื่องประดับร่วมสมัย

- ส่วนที่ 7 ส่งผลงาน

ภาพที่ 67 ภาพตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ 7

ส่วนนี้จะเป็นรายละเอียดการส่งข้อมูล กลับมายังผู้จัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ส่งรายละเอียดรูปภาพผลงานกิจกรรมที่ 1 ผ่านเทคนิคในการร้อยและระยะเวลา ในการทำ และส่งภาพผลงานส่วนที่ 2 ในการสร้างเครื่องประดับต่อยอดจากเทคนิคการร้อยในกิจกรรมแรก สุดท้ายส่งภาพผลงานและรายชื่อ กิจกรรมแบบกลุ่ม เพื่อนำมาสรุปผลการเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดต่อไป

บทที่ 5
กระบวนการการทดลอง

ชุดอุปกรณ์ทดลอง

ชุดอุปกรณ์ทดลองสื่อกลางการเรียนรู้หัตถศิลป์ดอกไม้สด ภายใน 1 ชุดประกอบด้วย

ภาพที่ 68 ภาพอุปกรณ์ชุดทดลอง

1. เชือกไหม 1 ม้วน
2. เข็ม 1 เล่ม
3. ดอกมะลิ สีขาว 100 ดอก
4. ดอกมะลิ สีชมพู 50 ดอก
5. ดอกมะลิ สีส้ม 50 ดอก
6. กลีบดอกไม้ สีส้ม 50 กลีบ
7. กลีบดอกไม้ สีชมพู 50 กลีบ

8. ดอกรัก สีขาว 20 ดอก
9. ดอกพิกุล สีทอง 20 ดอก
10. ดอกจําปี 10 ดอก
11. แหวน 1 ชิ้น
12. ตะกร้อ 2 ชิ้น
13. ก้านต่างหู 2 ชิ้น
14. กำไล 1 ชิ้น
15. ก้านดอกไม้ 2 ชิ้น
16. ฐานดอกไม้ 2 ชิ้น

ชุดสื่อการเรียนรู้

ส่วนที่ 1 ประวัติความเป็นมา

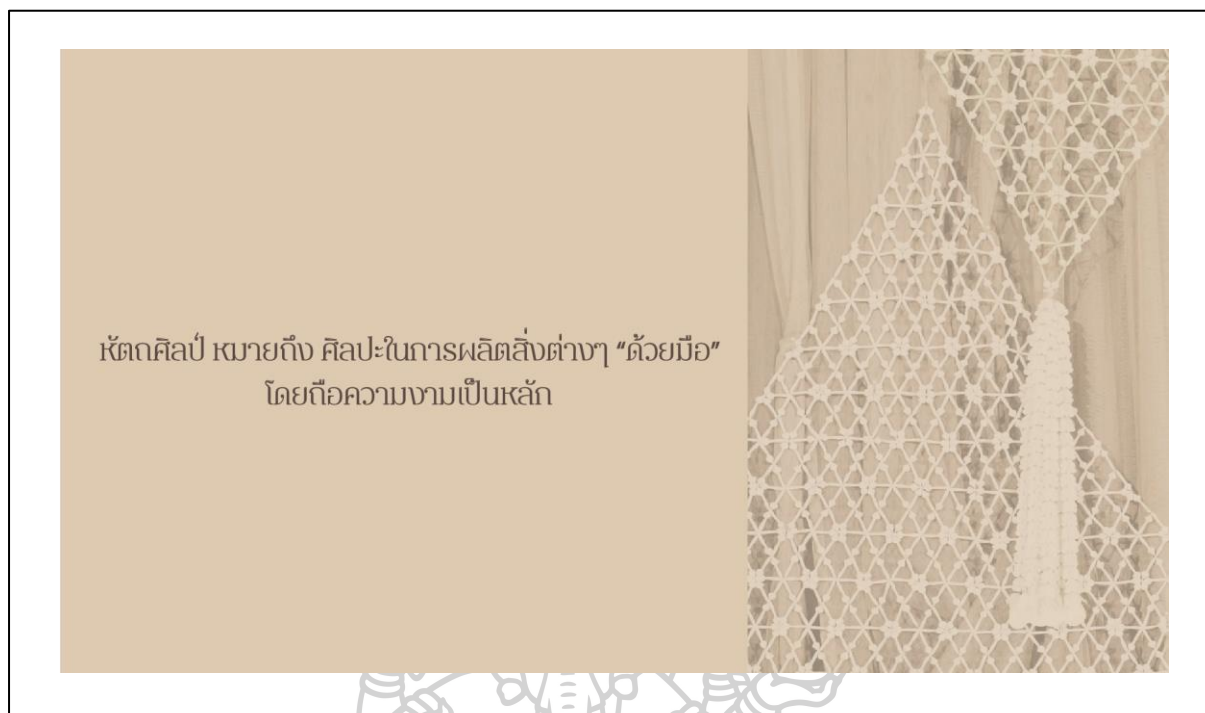
โครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์
ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องแหวนดอกไม้สด

- + สิ่งที่ได้รับ +
- + เรียนรู้เทคนิคการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สด +
- + ทำเครื่องประดับจากเทคนิคการร้อย +
- + กิจกรรมกลุ่ม ร่วมกันคิดและสร้างสรรค์ผลงาน +
- + เครื่องประดับของตนเอง +

ภาพที่ 69 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 1

ภาพที่ 70 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 2

ภาพที่ 71 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 3

ภาพที่ 72 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 4

ภาพที่ 73 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ประวัติความเป็นมา 5

ส่วนที่ 2 แบบฝึกหัดการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย

แบบฝึกหัดที่ 3 มาลัยกลมเกลียวคู่

ร้อยแบบมาลัยกลม ชั้นละ 6 ดอก

เริ่มร้อยกลีบดอก 2 กลีบและร้อยดอกมะลิต่ออีก 4 ดอก ครบ 1 ชั้น ร้อยวนตามเข็มนาฬิกา

ชั้นที่ 2 จะเริ่มโดยการใช้กลีบดอกร้อย ระหว่างกลีบดอกที่ 1-2 ของชั้นแรก ทำซ้ำเหมือนชั้นที่ 1

ร้อยจนครบ 9 ชั้น

ส่วนประกอบ

ภาพที่ 76 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 3

แบบฝึกหัดที่ 4 มาลัยแบน

ชั้นที่ 1 ร้อยกลีบดอกช้ายและขวา กลางร้อยดอกมะลิ

ชั้นที่ 2 ร้อยกลีบดอกด้านซ้าย ดอกมะลิจากทางขวาและกลาง

ชั้นที่ 3 ร้อยดอกมะลิซ้าย กลีบดอกไม้ทางขวา ดอกมะลิกลาง

ชั้นที่ 4 ร้อยกลีบดอกช้ายและขวา ทั้งหมดนี้จะเสร็จ 1 ชุด

เทคนิค : จัดกลีบดอกช้ายและขวา ให้เสมอกันจะเพิ่มความสวยงาม

ส่วนประกอบ

ภาพที่ 77 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้หัตถศิลป์ เทคนิคการร้อย 4

ภาพที่ 78 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ทัศนศิลป์ เทคนิคการร้อย 5

ภาพที่ 79 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้ทัศนศิลป์ เทคนิคการร้อย 6

ส่วนที่ 3 การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์

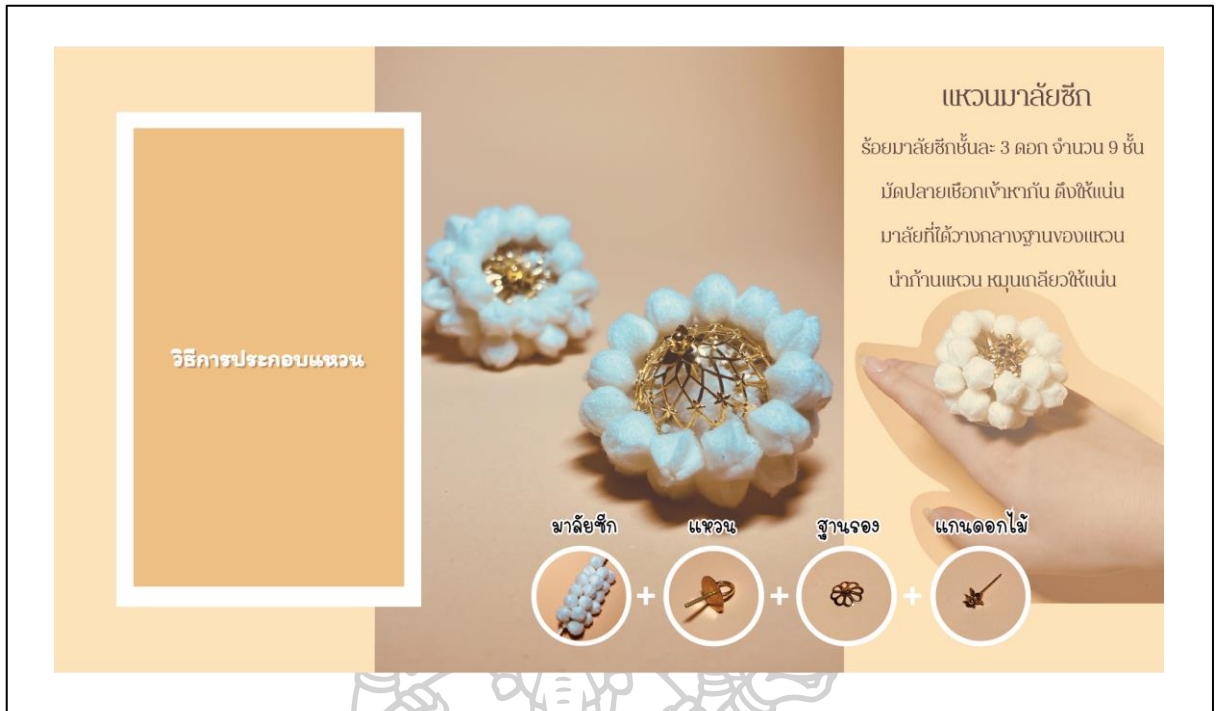

ภาพที่ 80 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 1

ภาพที่ 81 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 2

ภาพที่ 82 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 3

ภาพที่ 83 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 4

ภาพที่ 84 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 5

ภาพที่ 85 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้การสร้างเครื่องประดับจากงานหัตถศิลป์ 6

ส่วนที่ 4 กิจกรรมแบบกลุ่ม

ภาพที่ 86 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 1

ภาพที่ 87 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 2

ภาพที่ 88 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 3

ภาพที่ 89 ภาพชุดสื่อการเรียนรู้กิจกรรมแบบกลุ่ม 4

การทดลอง

โครงการวิจัยนี้ได้ออกแบบกิจกรรมการฝึกหัตถศิลป์ดอกไม้สดเทคนิคการร้อย เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ร่วมระหว่างเด็กผู้หญิงช่วงอายุ 11-15 ปี เพื่อเก็บข้อมูลจึงได้ทำการทดลองกับกลุ่มอาสาสมัครที่เป็นเด็กผู้หญิงช่วงอายุ 11-15 ปี จำนวน 15 คน เพื่อส่งชุดทดลองและไฟล์การเรียนรู้เพื่อทดลองและเก็บข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาต่อไปในอนาคต

ส่งอุปกรณ์ชุดทดลอง 1ชุด /1 คน ทางไปรษณีย์ และส่งไฟล์สื่อการเรียนรู้โครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด ทาง email ของผู้ทดลอง โดยจะเริ่มทดลองพร้อมกันผ่านการพูดคุยโปรแกรม zoom ในวันพุธที่ 22 มิถุนายน 2564 เวลา 16.30-18.00 น.และส่งผลงานการทดลองโดยการส่งรูปภาพชิ้นงาน ในกิจกรรมที่ 1-3 ผ่านทาง email ของทางผู้จัดทำและนำมาสรุปผล

ภาพที่ 90 ภาพตัวอย่างกิจกรรมผ่านโปรแกรม zoom

รายชื่อผู้ร่วมทดลอง

1. ณัฐนันท์	เอาทาร์ย์สกุล
2. ศิริประภา	แสงพันตานิช
3. อชิรญา	เสนปาน
4. นทีธาร	บัวประเสริฐ
5. ชุตติกาญจน์	จุศรีพานิชย์
6. อรวรรณ	บุราณรักษ์

7. สไบทอง	ชัยแก้ว
8. กัญญารัตน์	โยธา
9. ศรีนัยพร	สิงห์แก้ว
10. ตะวันฉาย	สังข์ทอง
11. ธนิตา	สุธรรมปัญ
12. พิม	อุสาหะ
13. กาญพิชชา	ทวิสุข
14. รวีรัฎฐ์ชยา	ภัทรนิกุล
15. ภัทรานิษฐ์	เอี่ยมประดิษฐ์ภัก

ผลการทดลองกิจกรรมที่ 1

ตารางที่ 17 ตารางผลการทดลองหัตถศิลป์เทคนิคการร้อย

ชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
ณัฐนันท์ เอาทาร์ย์สกุล		ร้อยมาลัยชีก 3 หลัก จำนวน 8 ชั้น ดอกไม้มีความไม่สม่ำเสมอเล็กน้อย สามารถจัดเรียงได้ ใช้เวลา 4.50 นาที
ศิริประภา แสงพันตานิช		ร้อยมาลัยชีก 3 หลัก จำนวน 7 ชั้น ดอกไม้มีความสม่ำเสมอช่วยปลายสามารถจัดความเรียบร้อยได้อีกเล็กน้อย ใช้เวลา 3.43 นาที
อชิรญา เสนปาน		ร้อยมาลัยชีก 3 หลัก จำนวน 9 ชั้น ดอกไม้มีความเป็นระเบียบสม่ำเสมอสวยงาม มีการสลับสีของดอกไม้ ใช้เวลา 3.49 นาที

ตารางที่ 17 ตารางผลการทดลองหัตถศิลป์เทคนิคการร้อย (ต่อ)

ชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
นทีธาร บัวประเสริฐ		ร้อยมาลัยซีก 3 หลัก จำนวน 7 ชั้น ดอกไม้มีความไม่สม่ำเสมอ ช่องไฟในแต่ละชั้นมีความไม่สม่ำเสมอ สามารถจัดเรียงได้ ใช้เวลา 3.10 นาที
ชุติกัญจน์ จูศรีพานิชย์		ร้อยมาลัยซีกยกปลาย จำนวนนำ 9 ชั้น โดยมีการสลับสีตามแบบ การเรียนรู้ มีความเป็นระเบียบ ของดอกไม้ดี ใช้เวลา 6.11 นาที
อรรวรรณ บุราณรักษ์		ร้อยมาลัยซีก 3 หลัก จำนวน 8 ชั้น ดอกไม้มีความเป็น ระเบียบสม่ำเสมอสวยงาม มีการสลับสีของดอกไม้ ใช้เวลา 5.42 นาที
สไบทอง ชัยแก้ว		ร้อยมาลัยกลม จำนวน 7 ชั้น ร้อยแบบสีขาวล้วน ดอกไม้มี ความสม่ำเสมอและช่องไฟที่ สวยงาม ใช้เวลา 7.13 นาที
กัญญารัตน์ โยธา		ร้อยมาลัยซีก 3 หลัก จำนวน 9 ชั้น ดอกไม้มีความเป็น ระเบียบสม่ำเสมอสวยงาม มีการสลับสีของดอกไม้ ใช้เวลา 4.41 นาที

ตารางที่ 17 ตารางผลการทดลองหัตถศิลป์เทคนิคการร้อย (ต่อ)

ชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
ศรันย์พร สิงห์แก้ว		ร้อยมาลัยชีก 3 หลัก จำนวน 6 ชั้น ดอกไม้มีความสม่ำเสมอ สีขาวล้วน ใช้เวลา 3.30 นาที
ตะวันฉาย สังข์ทอง		ร้อยมาลัยชีก 3 หลัก จำนวน 10 ชั้น ดอกไม้มีความเป็นระเบียบสม่ำเสมอสวยงาม มีการสลับสีตามชั้นของดอกไม้ ใช้เวลา 5.54 นาที
ธนิดา สุธรรมปัญ		ร้อยมาลัยกลม จำนวน 6 ชั้น ดอกไม้มีความสม่ำเสมอและมีการสลับสีทุก 2 ชั้น ใช้เวลา 6.30 นาที
พิมพ์ อูสาทะ		ร้อยมาลัยชีก 3 หลัก จำนวน 7 ชั้น ดอกไม้มีความสม่ำเสมอ ใช้สีขาวล้วน ใช้เวลา 3.17 นาที
กาญจพิชชา ทวีสุข		ร้อยมาลัยแบน จำนวนลาย 2 ชุด ใช้สีส้มล้วน มาลัยทรงนี้เป็นทรงที่ยากแต่ทำออกมาได้สมบูรณ์ ตามตัวอย่าง ใช้เวลา 7.10 นาที

ตารางที่ 17 ตารางผลการทดลองหัตถศิลป์เทคนิคการร้อย (ต่อ)

ชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
รวิวิธัญญา ภัทรนิกุล		ร้อยมาลัยซีก3หลัก จำนวน 8 ชั้น ดอกไม้มีความเป็นระเบียบสม่ำเสมอสวยงาม สีชมพูล้วน ใช้เวลา 3.50 นาที
ภัทรานิษฐ์ เอี่ยมประดิษฐ์ ภัณ		ร้อยมาลัยซีก3หลัก จำนวน 12 ชั้น ดอกไม้มีความไม่เป็นระเบียบ สีขาวล้วน ใช้เวลา 3.45 นาที

สรุปผลการทดลองกิจกรรมที่ 1

กลุ่มทดลองสามารถทำได้ตามแบบฝึกหัดการเรียนรู้ แต่ช้าเร็วตามความถนัดของแต่ละบุคคล โดยผู้ร่วมทดลองเลือกทำแบบฝึกหัดที่ 1 จำนวน 11 คน ,แบบฝึกหัดที่ 2 จำนวน 2 คน แบบฝึกหัดที่ 4 จำนวน 1 คน และแบบฝึกหัดที่ 5 จำนวน 1 คน สรุปผลทุกคนสามารถทำได้คล้ายต้นแบบ โดยให้อิสระในการเลือกใส่สีส้น ได้ชิ้นงานที่แตกต่างกัน และให้กลุ่มทดลองฝึกสร้างจินตนาการ ภาพรวมของมาลัย วางแผนการวางลวดลาย กลุ่มทดลองส่วนหนึ่งมีการจัดระเบียบความเรียบร้อยของดอกไม้ที่ไม่เท่ากัน โดยแบบฝึกหัดที่ 1 จากจำนวน 11 คน ใช้เวลาในการทำเฉลี่ย 3.94 นาที แบบฝึกหัดที่ 2 จากจำนวน 2 คน ใช้เวลาในการทำเฉลี่ย 6.71 นาที แบบฝึกหัดที่ 4 ผู้ทำจำนวน 1 คน ใช้เวลาในการทำ 6.11 นาที แบบฝึกหัดที่ 5 ผู้ทำจำนวน 1 คน ใช้เวลาในการทำ 7.10 นาที

กิจกรรมที่ 1 กลุ่มทดลองทั้ง 15 คน ใช้เวลาในการทำแบบฝึกหัดการร้อยเฉลี่ย 4.66 นาที การทำช้าและเร็วขึ้นอยู่กับความเข้าใจและความคล่องตัวของแต่ละบุคคล ความยากของแบบก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การทำช้าหรือเร็ว

ตารางที่ 18 ตารางผลการทดลองกิจกรรมที่ 2 สร้างเครื่องประดับ จากหัตถศิลป์ดอกไม้ ผ่านเทคนิคการร้อย

ชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
ณัฐนันท์ เอาทาร์ยสกุล		แหวนมาลัยชีกสีส้มล้วน ดอกไม้ความไม่เป็นระเบียบ เล็กน้อย
ศิริประภา แสงพันตานิช		แหวนมาลัยชีกสีขาวล้วน ดอกไม้ความไม่เป็นระเบียบ เล็กน้อย
อชิรญา เสนปาน		กำไลมาลัยชีก สีขาวสลับชมพู ดอกไม้ความเป็นระเบียบและ สม่ำเสมอสวยงาม
นทีธาร บัวประเสริฐ		แหวนมาลัยชีกสีขาวล้วน ดอกไม้ความเป็นระเบียบใช้ได้
ชุตติกาญจน์ จุศรีพานิชย์		แหวนมาลัยชีกสีขาว ชมพู ส้ม โดยร้อยสีละ3ชั้น ดอกมีความ เป็นระเบียบ

ตารางที่ 18 ตารางผลการทดลองกิจกรรมที่ 2 สร้างเครื่องประดับ จากหัตถศิลป์ดอกไม้ ผ่านเทคนิคการร้อย (ต่อ)

ชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
อรวรรณ บุราณรักษ์		แหวนมาลัยชีกสีส้มด้านข้าง และสีชมพูเป็นแกนกลาง ดอกมีความเป็นระเบียบใช้ได้
สไบทอง ชัยแก้ว		กำไลมาลัยชีกสีขาวล้วน ดอกมีความไม่เป็นระเบียบ เล็กน้อย
กัญญารัตน์ โยธา		แหวนมาลัยชีกสีขาวด้านข้าง และสีส้มเป็นแกนกลาง ดอกมีความเป็นระเบียบใช้ได้
ศรัณย์พร สิงห์แก้ว		แหวนมาลัยชีกสีขาวล้วน ดอกมีความไม่เป็นระเบียบ เล็กน้อย ต้องจัดทรงเพิ่มเติม
ตะวันฉาย สังข์ทอง		แหวนมาลัยชีกสีขาวสลับสีส้ม สลับแต่ละชั้น ดอกมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ตารางที่ 18 ตารางผลการทดลองกิจกรรมที่ 2 สร้างเครื่องประดับ จากหัตถศิลป์ดอกไม้ ผ่านเทคนิคการร้อย (ต่อ)

ชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
ธนิดา สุธรรมปัญญา		แหวนมาลัยชีกสีขาวสลัปลีสัมพันธ์ทุกๆสองชั้น ดอกมีความไม่เป็นระเบียบเล็กน้อย
พิมพ์ อูสาหะ		แหวนมาลัยชีกสีขาวล้วน ดอกมีความไม่เป็นระเบียบเล็กน้อย ต้องจัดทรงเพิ่มเติม
กาญจนาพิชชา ทวีสุข		แหวนมาลัยชีกสีสัมพันธ์ล้วน ดอกมีความเป็นระเบียบใช้ได้
รวีรัฐชญา ภัทรนิกรกุล		แหวนมาลัยชีกสีชมพูล้วน ดอกมีความไม่เป็นระเบียบเล็กน้อย
ภัทรานิษฐ์ เอี่ยมประดิษฐ์ ภัณ		กำไลมาลัยชีกทยกลาย สีขาวสลัชมพูนันด้วยดอกพิกุลสีทอง ดอกไม้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

สรุปผลการทดลองในกิจกรรมที่ 2

กลุ่มทดลองได้เลือกกิจกรรมแหวน จำนวน 12 คน และกำไลจำนวน 3 คน แหวนมีขั้นตอนการประกอบทำที่ง่ายกว่ากำไล กิจกรรมที่ 2 โดยกิจกรรมนี้ไม่สามารถวัดผลจากระยะเวลาในการทำได้เนื่องจากกลุ่มทดลองส่วนหนึ่งใช้มาลัยจากกิจกรรมส่วนที่ 1 และต่อยอดเป็นกิจกรรมในส่วนที่ 2 และกลุ่มทดลองส่วนหนึ่งเริ่มขึ้นชิ้นงานใหม่ตั้งแต่การร้อยมาลัย โดยการประกอบกำไลมีความยากในการประกอบและจำนวนดอกไม้ที่ใช้มีจำนวนเยอะกว่าแหวน โดยทั้งสองกิจกรรมเมื่อประกอบเสร็จเรียบร้อยจำเป็นต้องจัดเรียงดอกไม้จะช่วงให้เกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 19 ตารางผลการทดลองกิจกรรมที่ 3 สร้างเครื่องประดับผ่านการอภิปรายแบบกลุ่ม

รายชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
1. ณัฐนันท์ เอาทาร์ย์สกุล 2. ศิริประภา แสงพันตานิช 3. อชิรญา เสนปาน 4. ชุติกาญจน์ จูศรีพานิชย์ 5. นทีธาร บัวประเสริฐ 6. อรวรรณ บุราณรักษ์	 	สร้อยคอคล้องแมส ใช้เทคนิคการร้อยมาลัยกลม มีการไล่สีส้น และนำดอกไม้มาขัด บริเวณสร้อย เป็นระยะ ๆ และ นำก้านต่างหุมาคล้องแมส

ตารางที่ 19 ตารางผลการทดลองกิจกรรมที่ 3 สร้างเครื่องประดับผ่านการอภิปรายแบบกลุ่ม (ต่อ)

รายชื่อ	ภาพผลการทดลอง	รายละเอียด
<ol style="list-style-type: none"> 1. สไบทอง ชัยแก้ว 2. กัญญารัตน์ โยธา 3. ศรัณย์พร สิงห์แก้ว 4. ตะวันฉาย สังข์ทอง 		<p>พวงกุญแจ ใช้เทคนิคการร้อยมาลัยซีก และปลายร้อยดอกกรักคล้าย อุบะ 3 ขาย และใช้ก้านต่างหู สำหรับห้วงคล้อง</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. ธนิตา สุธรรมปัญ 2. พิมพ์ อูสาหะ 3. กาญพิชชา ทวีสุข 4. รวีรัฎฐ์ชยา ภัทร์นิกุล 5. ภัทธานิษฐ์ เอี่ยมประดิษฐ์ภณ 		<p>ก๊ฟติดโทรศัพท์ ใช้เทคนิค การร้อย มาลัยซีก และ ดัดแปลงโดยใช้ 2 สี สลับไปมา และใช้ตระกร้อมาติดด้านบน และติดการ่วมกับก๊ฟล็อค โทรศัพท์</p>

สรุปผลการทดลองกิจกรรมส่วนที่ 3

กิจกรรมที่ 3 การสร้างเครื่องประดับผ่านการอภิปราย เรื่องสังคมยุคใหม่กับงานเครื่องประดับ และนำมาเชื่อมโยงร่วมกับงานหัตถศิลป์ดอกไม้ที่ได้เรียนรู้ไป โดยมีอิสระในการเลือกทำและออกแบบ โดยให้ปรึกษากันภายในกลุ่ม และให้ตัวแทนกลุ่มทำเครื่องประดับต้นแบบเพื่อถ่ายรูปส่งผลการทดลอง โดยมีเวลาปรึกษาและสร้างชิ้นงาน และส่งข้อมูลกลับมาทางผู้วิจัยทางอีเมลล์ โดยทุกกลุ่มสามารถสร้างเครื่องประดับที่สอดคล้องกับการใช้งานสังคมยุคใหม่ ตามความเข้าใจของกลุ่มตัวเองซึ่งผลลัพธ์ออกมาเป็นสายคล้องแมส และพวงกุญแจ และก๊ิพติดโทรศัพท์มือถือ ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มมีการดัดแปลงทั้งรูปแบบเทคนิคการร้อยมาลัย และการประกอบ ได้ไม่เหมือนตัวอย่างในสื่อการสอน เป็นการพลิกแพลงและพัฒนาที่ดี แสดงออกถึงความเข้าใจในการทำหัตถศิลป์เทคนิคการร้อย และพลิกแพลงอุปกรณ์ที่มีมาต่อยอดได้

สรุปผลการทดลอง

ในกระบวนการเรียนรู้ค้นพบการสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อเป็นสื่อกลางให้แก่เด็กผู้หญิงยุคใหม่เข้าใจและสามารถนำไปต่อยอดได้ในอนาคต การเรียนรู้สามารถสร้างความรู้พื้นฐานในการทำงานหัตถศิลป์ได้ โดยข้าพเจ้าได้ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการทำหัตถศิลป์ที่เป็นพื้นฐานที่เหมาะสมแก่การเริ่มต้นคือ หัตถศิลป์ดอกไม้สดผ่านเทคนิคการร้อย ซึ่งสามารถต่อยอดได้หลากหลายและมีการทำงานที่ไม่ซับซ้อน ข้าพเจ้าได้ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับการพัฒนาในช่วงวัย 11-14 ปี พบว่าหลักทฤษฎีสรรมนิยมเหมาะสมและสอดคล้องกับโครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด โดยมีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยพัฒนาผ่านการทำกิจกรรมออนไลน์ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ส่วน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบจากพื้นฐานที่ง่าย สู่การทำที่ยากขึ้นและจนสามารถนำความรู้ที่ได้ในส่วนแรกพัฒนาต่อยอดสร้างเครื่องประดับได้ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 1 สื่อสารทราบถึงจุดประสงค์สิ่งที่ผู้เรียนจะได้รับ คุณค่า และประวัติความเป็นมา และผลงานตัวอย่างเพื่อเป็นการจูงใจผู้เรียน เริ่มสอนตั้งแต่พื้นฐานที่ง่ายและยากขึ้นตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สอนในการทำเครื่องประดับ จากพื้นฐานหัตถศิลป์ที่ได้เรียนรู้จากส่วนแรกมาต่อยอดเพื่อสร้างความประทับใจในชิ้นงานหัตถศิลป์ จากตนเองและผู้พบเห็น

ส่วนที่ 3 ผ่านระบบการทำงานเป็นกลุ่ม สร้างผลสำเร็จของการเรียนรู้วิเคราะห์รูปแบบจากสังคมยุคใหม่ และนำมาผสมองค์ความรู้การทำหัตถศิลป์และพัฒนาสร้างสรรค์ต่อยอดเป็นเครื่องประดับ ที่สอดคล้องกับความชำนาญของผู้เรียนรู้

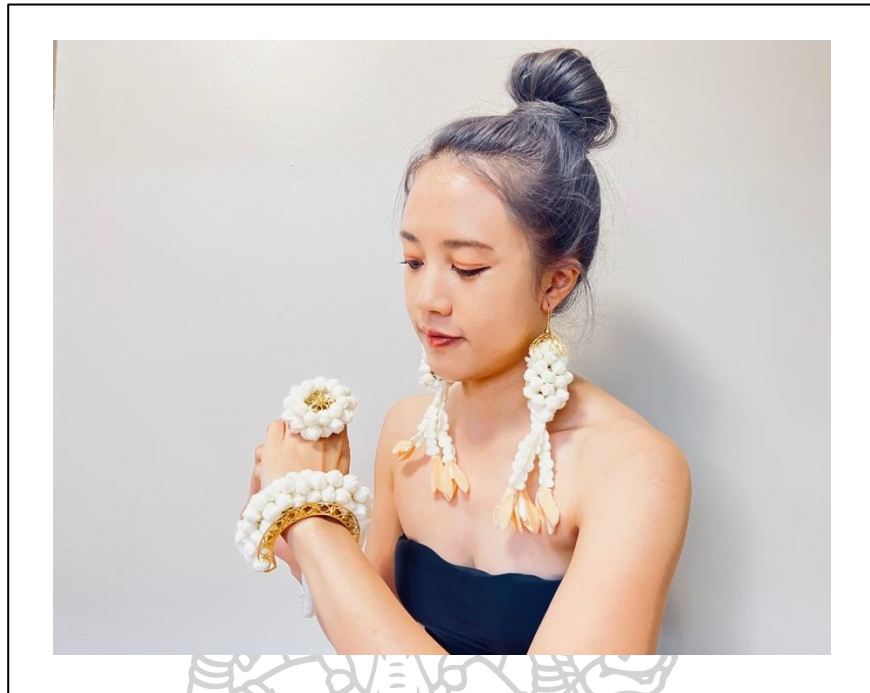
จากกระบวนการทดลองและเรียนรู้จากโครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง ทำให้เด็กผู้หญิงรุ่นใหม่รู้จักหัตถศิลป์ดอกไม้สดและวิธีการทำผ่านเทคนิคการร้อย ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และยังสร้างความภูมิใจต่อตนเองในการสร้างผลงานเครื่องประดับให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย โดยการใช้ความรู้ สมาธิ การลงมือปฏิบัติ การทำงานร่วมกัน การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีในการพัฒนาตนเองต่อไปในอนาคต

ผลการวิจัย

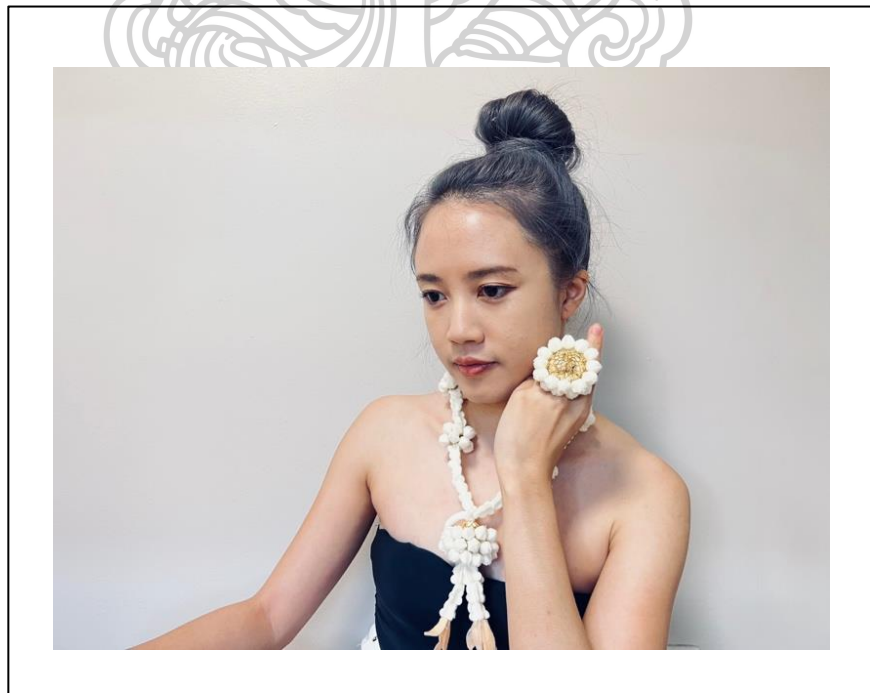
ประโยชน์ที่ได้รับของโครงการวิจัยและกิจกรรมแบบบูรณาการ ผู้ทดลองได้รู้จักและเรียนรู้ถึงการทำงานหัตถศิลป์ดอกไม้สด ผ่านเทคนิคการร้อย การทดลองด้วยตัวเองทำให้ได้รับความรู้และสร้างความเข้าใจพื้นฐานการทำงานชิ้นงานของหัตถศิลป์การร้อยมาลัยมากขึ้น และการสร้างชิ้นงานเครื่องประดับที่ไม่ซับซ้อนมากนัก ส่งผลให้ระยะเวลาในการทดลองที่กระชับ เมื่อกลุ่มทดลองทำเครื่องประดับเสร็จได้รับความประทับใจกับงานหัตถศิลป์ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ได้อยู่ในชีวิตประจำวันจากเทคนิคที่เป็นสิ่งที่ยากให้เป็นเรื่องที่ไม่ยาก สามารถทำได้ทุกคน ประโยชน์ที่ได้รับของโครงการวิจัยและกิจกรรมแบบนามธรรม ผู้ร่วมทดลองได้รับแนวคิดการทำหัตถศิลป์ดอกไม้สด ค้นพบคุณค่าที่แท้จริงที่แฝงอยู่ในการทำงานหัตถศิลป์ที่สามารถพัฒนาต่อยอดถึงความอดทน อุทิศหาความภาคภูมิใจในตนเอง พื้นฐานการพัฒนาตนเองซึ่งเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กผู้หญิงที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน อาจส่งผลให้เกิดการสืบสาน การทำงานเป็นทีมเป็นประโยชน์ต่อการอยู่ในสังคมในภายภาคหน้า ทราบถึงอัตลักษณ์สำคัญของชาติอีกแขนงหนึ่ง

จากสถานการณ์โรคระบาด covid-19 ส่งผลให้ชุดทดลอง ออกแบบให้สามารถส่งทางขนส่งพัสดุสาธารณะได้ ด้วยขนาดที่ไม่ใหญ่เหมาะกับการส่ง ความแข็งแรงของบรรจุภัณฑ์ การแบ่งส่วนประกอบต่าง ๆ เพื่อสะดวกต่อการหยิบจับและทดลอง โดยภายใน 1 ชุดทดลอง ที่ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนอุปกรณ์และชุดดอกไม้ ส่วนประกอบเครื่องประดับ และสื่อการเรียนรู้ โดยสื่อการเรียนรู้นี้นอกจากการเรียนออนไลน์ผ่านระบบ zoom ยังมีการส่งไฟล์ให้กับทุกคนที่เข้าร่วมทดลอง สามารถกลับมาทบทวนความรู้หัตถศิลป์ดอกไม้สด และชุดเครื่องประดับที่ส่งให้กลุ่มทดลองเมื่อทดลองเสร็จแล้วนั้นสามารถถอดออกเพื่อฝึกหัดรูปแบบอื่นๆกับชุดอุปกรณ์ที่มีอยู่ได้ อุปกรณ์ในชุดทดลองข้าพเจ้าออกแบบให้สามารถต่อยอดเป็นเครื่องประดับได้อีกหลากหลายรูปแบบตามจินตนาการต่อยอดของผู้เรียนรู้

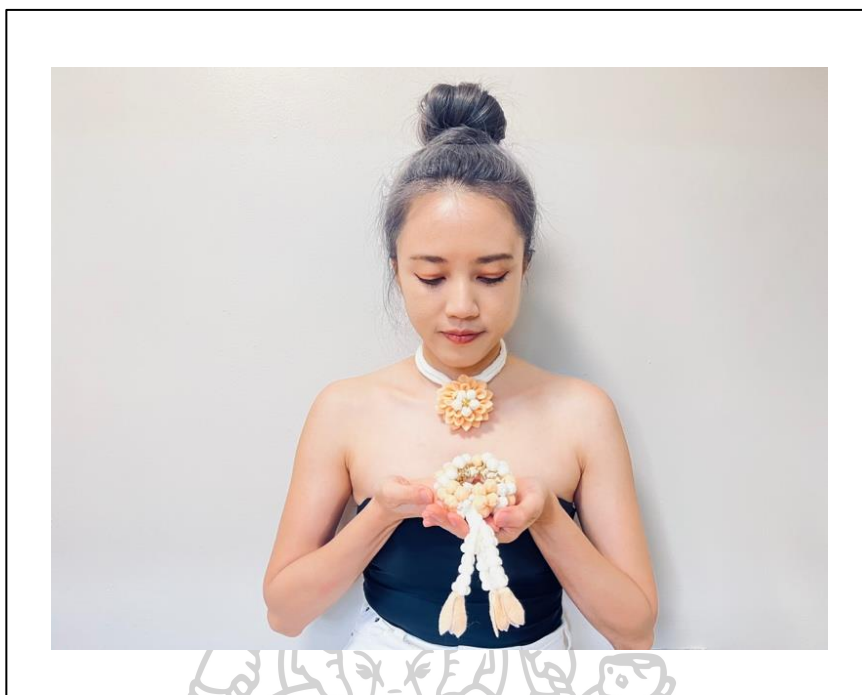

ภาพที่ 91 ภาพผลงานเครื่องประดับ 1

ภาพที่ 92 ภาพผลงานเครื่องประดับ 2

ภาพที่ 93 ภาพผลงานเครื่องประดับ 3

อภิปรายผล

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีแนวคิดและลักษณะของการจัดการเรียนรู้นั้นคือ ต้องมีความสัมพันธ์ มีขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นลำดับ ที่ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนได้ การกำหนดขอบเขตการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ การทำกิจกรรมกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิด ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ ตั้งคำถามและหาคำตอบได้ด้วยตนเอง กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ ตามความถนัดและพัฒนาศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การตั้งใจให้ตั้งประเด็นคำถาม การสรุปองค์ความรู้ การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างการเรียนรู้โครงการวิจัยนี้ ได้ออกแบบสื่อการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นที่ ความรู้ ความเข้าใจตั้งแต่พื้นฐานแรกเริ่มและการลงมือปฏิบัติจริงของกลุ่มผู้เรียนรู้ ตามแนวทักษะที่ควรเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning เพื่อช่วยการจดจำในระยะยาวซึ่งจะส่งผลเป็นทักษะที่ติดตัวในอนาคต โดยการส่งเสริมทักษะและความรู้เครื่องแขวนดอกไม้สดไทย ประวัติความเป็นมาประเพณี วิธีการดำรงชีวิตของไทย การใช้งานที่สอดคล้องกับการใช้งานเครื่องแขวนดอกไม้สด อัตลักษณ์เครื่องแขวนดอกไม้สดไทย ความงาม ความประณีต และเทคนิคที่ซับซ้อนของการขึ้นชิ้นงาน ส่งผลให้เป็นการส่งต่อความรู้วัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งมุ่งเน้นดำเนินการเพื่อ

สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ยกกระตือรือร้นการศึกษาและการเรียนรู้ ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ สอดคล้องโครงการเช่น โครงการเสริมสร้างอัตลักษณ์และความเป็นไทย โครงการพัฒนาการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ สังคมและวัฒนธรรม โครงการปฏิรูปการศึกษาด้านวัฒนธรรม และ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกและภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรม

ในกระบวนการเรียนรู้ค้นพบการสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อเป็นสื่อกลางให้แก่เด็กผู้หญิงยุคใหม่ ผลจากการส่งชุดเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด

ให้กลุ่มเด็กผู้หญิงผู้ร่วมทดลองทั้ง 15 คน สามารถทำการทดลองออกมาได้ตามเป้าหมายของการทดลอง จากทฤษฎีสรรค์นิยมที่ผู้ร่วมทดลองทำงานเป็นกลุ่ม สามารถร่วมมือกันคิดออกแบบและพัฒนาต่อยอดเครื่องประดับได้ การอยู่ร่วมกันในกลุ่มสังคมจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน เป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร เมื่อการทดลองจบลงสิ่งที่คั่งอยู่นอกเหนือจากเครื่องประดับ ความรู้ความเข้าใจ สร้างความภูมิใจต่อตนเองในการสร้างผลงานเครื่องประดับให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย ความพยายาม การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีในการพัฒนาตนเองต่อไปในอนาคตแล้วนั้น ในอนาคตหากเกิดเหตุการณ์ที่ต้องแสดงความสามารถพิเศษอัตลักษณ์ความเป็นไทย การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมแก่คนต่างชาติหรือคนทั่วไป ผู้ร่วมทดลองก็จะรู้จักหลักของการทำหัตถศิลป์ที่ติดตัวไปจากการผ่านการทดลองในครั้งนี้ กลุ่มผู้ผ่านทดลองยังสามารถนำการทำหัตถศิลป์ในครั้งนี้ต่อยอดในงานเรียนหรือสามารถต่อยอด ส่งเสริมอาชีพในอนาคตได้โครงการออกแบบเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับหัตถศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สดนี้ได้รับการออกแบบเพื่อสร้างประสบการณ์ร่วมและความประทับใจต่องานศิลปะวัฒนธรรมของชาติแขนงงานประดิษฐ์ดอกไม้สด กับเด็กผู้หญิงในช่วงวัย 11-14 ปี ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศชาติ และส่งเสริมนิสัยการเรียนรู้ ความเข้าใจและพัฒนาตนเอง ส่งผลให้มีสมาธิจดจ่อ การฝึกฝนเพื่อชำนาญเป็นพื้นฐานในการทำงานที่ดีให้แก่เยาวชนหญิงยุคใหม่ นำไปพัฒนาต่อยอดพัฒนาตนเองต่อไปได้ในตลอดช่วงชีวิต

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยชุดเครื่องประดับสร้างประสบการณ์ร่วมกับทัศนศิลป์เครื่องแขวนดอกไม้สด เทคนิคที่เลือกใช้คือเทคนิคการร้อย กระบวนการสร้างสรรค์สื่อความรู้ี้สามารถต่อยอดสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 นำไปสู่การปฏิบัติและเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และใช้ในการติดตามประเมินผล มุ่งเน้นตามหลักการพัฒนาให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์โครงการวิจัย

กระบวนการสร้างสรรค์สื่อความรู้ี้สามารถต่อยอดเป็นการสอนบนพื้นที่ออนไลน์ เว็บไซต์เพื่อรองรับการเข้าถึงจากกลุ่มเยาวชนที่กว้างยิ่งขึ้น ในอนาคตสามารถต่อยอดเป็นชุดความรู้ี้ที่มีระดับความยากและความซับซ้อนของเทคนิคมากยิ่งขึ้น เช่น การทำทัศนศิลป์ดอกไม้สดการผ่านเทคนิคเย็บแบบ ที่มีความซับซ้อนในการทำงานมากขึ้นตามความรู้ี้และความเข้าใจที่สะสมมาจากโครงการวิจัยนี้

รายการอ้างอิง

- จิรายุทธิ์ อ่อนศรี. (ม.ป.ป.). *บทความ ACTIVE LEARNING สู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤษภาคม 2564. <http://www.nwm.ac.th/nwm/wp-content/uploads/2018/03/ACTIVE-LEARNING-หมายถึงอะไร.pdf>
- ณชนก หล่อสมบุรณ์ และ อภิชาติ พลประเสริฐ. (2563). ศิลปะเพื่อจูงใจการเรียนรู้ของเด็ก. *Srinakharinwirot University*, 24(21).
- ภาณุมาศ หมอสินธ์, ละอองดาว ทองดี, อรรถพล หล้าสมบุรณ์, และ คำพันธ์ อัครเนตร. (2559). การสร้างสื่อการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้ทฤษฎีสร้างสรรค์นิยมในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 2(2).
- มณีรัตน์ จันทนะพะลิน. (2527). เครื่องแขวนไทย ดอกไม้สด. ใน *หนังสือชุดมรดกไทย*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- รศวันต์ อาริมิตร, สุภิญญา อินอิว, บุญยิ่ง มานะบริบูรณ์, ศิริไชย์ หงส์สงวนศรี, และ สมจิตร จารุรัตนศิริกุล. (2559). *ตำราเวชศาสตร์วัยรุ่น*. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิปจิตตฤกษ์ (แปล). (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Open Worlds.
- เศรษฐมนันต์ กาญจนกุล. (2557). *ศิลปะการร้อยมาลัยดอกไม้สด*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เศรษฐศิลป์, 2557.
- อุดม รัตนอัมพรโสภณ. (ม.ป.ป.). *การใช้การจูงใจในการออกแบบการสอน*. เข้าถึงเมื่อ 4 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก <http://udom2 fortunecity.ws/motivation%26design.htm>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	จรรยา กฤตยาเดโช
วัน เดือน ปี เกิด	16 พฤษภาคม 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	47/4 พระราม 2 บางมด จอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150

